

LUC BESSON

Arthur

i Maltazardova osveta

Luc Besson
Arthur i Maltazardova osveta

Naslov izvornika
Arthur et la vengeance de Maltazard

obrada: Giga, Lena
www.balkandownload.org

LUC BESSON

Arthur

i Maltazardova osveta

Poglavlje 1

Evo ti ga na! Lagani vjetar napokon pokrene vjetrenjaču. Ona više nije mogla izdržati tu ukočenost, tu tešku tišinu. Zato sa zadovoljstvom počinje kmečati, škripati na sve strane, kao stara vrata koja su predugo bila zatvorena. Lopatice nježno udaraju usijani zrak. Nalik su na žlicu u pregustom pireu od krumpira. Mnoštvo ptica, odveć lijelih da bi se borile protiv tog vrućeg i teškog zraka, odlučile su cijeli dan drijemati, no vjetrenjača i njezino neslušljivo škripanje bili su znak na koji su čekale. Lastavice, manje lijene od ostalih svojih srodnika, znatno razigranije od njih, prve slijeću na električne vodove. Strmoglavljuju se prema tlu kako bi dobile na brzini, a zatim, tik uz tlo, mijenjaju putanju i polijeću prema gore, nošene gustim zrakom. Svi su čekali taj znak. “Ako lastavice lepršaju u zraku, onda ćemo i mi!” misle crvendaći, opnokrilci i ostali leteći kukci. I sav taj maleni svijet počinje lepršati i skakati s grane na granu kako bi se uključio u promet.

Predivna pčela, u lijepoj, prugastoj haljini, kreće na posao i nadlijeće vrt u potrazi za cvijetom s kojeg još nije pokupljen med. Teška je to zadaća, jer smo na samom kraju ljeta. Početak je rujna i gotovo da više nema cvijeta kojemu pčele već nisu naplatile pristojbu. No naša je pčela radišna, pa sustavno nadlijeće vrt, pregledava sve margarete, makove i ostalo divlje cvijeće.

Budući da je žetva slaba i ne dolazi u obzir da se u košnicu vrati praznih usnica, naša pčela odlučuje približiti se kući. Stotinu puta su joj rekli da je to opasno područje i da je bolje izbjegavati ga, no svaka je pčela spremna na rizik kad je u igri njezina čast. I zato se ona stidljivo približava kući, kao da je riječ o kakvom ukletom hramu. Ona i ne sluti da je ova malena farma hram ljubavi i ugone, radosti i dobra raspoloženja, jer je riječ o Arthurovoj kući.

Veliki drveni balkon oličen je svijetloplavom bojom, tako nježnom da se čovjek ne bi začudio kad bi vidio kako se na njega spušta oblak u

želji da se na njemu odmori. Ostatak kuće oličen je bijelom, malo blistavijom bojom. Tako kuća izgleda otmjenije.

Naša pčela ulazi u natkrito i popločeno dvorište koje se proteže uz pročelje. Zrak je ondje ugodniji, a blagi miris svježije boje ozračje čiji još ugodnijim. Malena pčela posve je opijena. Prepušta se laganom vjetru koji polagano klizi uz kuću. Prolazi iznad velike dlakave gomile bez glave i repa. No u trenutku kad pčela iznad njega proljeće, životinja podiže uho i maše repom kako bi je pozdravila, čime odaje tko je i što je. Dlakavi otvori oko i promatra pčelu. Staklasto i lijeno oko u kojem je tračak zloradosti umotan u čitavu gomilu gluposti. Nema sumnje, riječ je o Alfredu, Arthurovu psu. Pas duboko uzdahne i istoga trena ponovo utone u san. Silno ga umara kad netko o njemu govori.

Naša pčela nestaje iza ugla kuće, prepuštajući tako Alfreda vlastitoj sudbini, odnosno skorom pretvaranju lovačkoga psa u otirač. Kukac je sve opijeniji ocharavajućim mirisom svježije boje. Zidovi blistaju kao priviđenja, a zrak preko njih klizi kao da se spušta niz tobogan. Pčela ne shvaća zašto je ovo mjesto na tako lošem glasu, jer se ovdje sve čini tako gostoljubivim. Na vidiku, međutim, nema nikakva cvijeta. No čini se da je pčela malo zaboravila svoju prvotnu misiju.

Iznenada, kukac nailazi na blago. Ondje, na drvenom rukohvatu koji se proteže čitavom dužinom kuće, malena je i želatinozna hrpica koja svjetluca na suncu i doima se baš ukusno. Pčela joj prilazi i slijeće pokraj nje. Ne može vjerovati svojim mrežastim očima. Pred njom je čitava planina fermentiranih tučkova, obilno zaslađenih i spremnih za prijevoz. U njezinu se svijetu to zove čudo. Kod nas se to skromno zove pekmez.

Hipnotizirana tolikim bogatstvom, mlada pčela širi nožice kako bi se što udobnije smjestila, a zatim počinje usisavati bolje od usisavača. Obrazi joj se napinju, a trbuh uvrće kako bi što bolje u njega pohranila to nevjerojatno blago. Morala bi oprašiti nekoliko stotina cvjetova da bi u košnicu donijela toliko sirupa. Košnicu je napustila kao obična medarica, a vratit će se kao nacionalna junakinja koja će svoj narod osloboditi nekoliko dana teškoga rada. Dočekat će je uzvicima odobravanja, nositi kao pobjednicu. I sama će joj kraljica morati čestitati, premda ne voli pretjerano kad netko tako preskače staleže.

“Pojedinačna djela su u suprotnosti s ravnotežom čitave skupine”, voli ponavljati ta velika kraljica opsjednuta obiteljskim duhom koji je u središtu njezine pozornosti. No opijena obiljem i šećerom, naša se pčela uopće ne obazire na to. Na jedan će dan i ona biti kraljica, i to joj daje poticaj da još energičnije usisava. Kako netko ovo mjesto može prozvati prokletim hramom, kad ovdje ima toliko ljepote i obilja?

Ponosna na svoje otkriće, malena pčela sanjari. Obuzima je osjećaj potpune sreće, osjećaj zbog kojeg ne vidi divovsku sjenku koja je malo-pomalo prekriva. Sjena okrugla oblika, odveć savršenih rubova da bi bila sjena nekog oblaka. Sjenka iznenada postaje sve veća, i prije nego što je pčela ičega postala svjesna, na nju se spušta staklena čaša popraćena potmulim i paklenim zvukom. Ona uzleti u očajničkome pokušaju bijega, no istoga se trena sudari sa staklenom stijenkom. Kroz tu tvar koja ga je zarobila može vidjeti slobodni zrak. Pokušava se probiti na drugom mjestu, no posvuda se sudara sa staklom. Nema izlaza iz zamke koja jedva da joj dopušta da uzleti. Mora se reći i da joj je trbuh prepun pekmeza, što joj ograničava kretanje. Uskoro joj počinje ponestajati zraka, a njezin se raj malo-pomalo pretvara u pakao.

Pa ipak, upozoravali su je da ne prilazi ovome mjestu za koje tek sada shvaća zašto ga nazivaju prokletim. Trebali su joj reći da nije opasno mjesto samo po sebi, već oni koji ondje žive, a koje obično nazivamo “ljudima”. A naša pčela dana očito nema nimalo sreće, jer je naletjela na najgluplji od njih: na Armanda, Arthurova oca.

Čovjek promatra pčelu uhvaćenu u zamku ispod njegove čaše i ispušta uzvike oduševljenja, kao da je uhvatio šarana od jedne tone. Pas Alfred u skoku se budi. Armandovi uzvici, pa čak i kad su radosni, nikad nisu dobra vijest. Alfred se protresa kako bi poboljšao izgled, a zatim trčkara sve do ugla kuće. Ondje zatječe oca kako od sreće viče u ritmu plesa koji pomalo podsjeća na indijanski, čime vjerojatno slavi pobjedu. No signali koje odašilje nisu odveć jasni, pa Alfred drukčije objašnjava uvijanje tijela toga čovjeka: pas misli da je čovjek stao na čavao. Premda se previše smiješi za nekog tko bi se trebao presavijati od boli.

“Draga? Dođi brzo! Uhvatio sam je! Uhvatio sam je!” viče on u neodređenome smjeru.

Njegova se žena pojavljuje iza suprotnog ugla kuće. Ondje se skrivala i strpljivo čekala da joj njezin suprug dopusti da izađe.

Ugledavši je, Alfred zacvili. Ne zato što je mlada žena možda ružna, jer uopće nije tako, već zato što je jednostavno nije prepoznao. Uostalom, u toj je smiješnoj odjeći samo njezin suprug može prepoznati. Izgleda kao strašilo u zimskoj odjeći. Na glavi joj je pokrivalo od žičane mrežice koje ju istodobno štiti od pčela i svega što leti. Ni vjetar se ne bi usudio provući kroz tu stvarčicu.

Ona namješta pokrivalo kako bi vidjela kuda hoda, što je uistinu teško kad na rukama nosite kuhinjske rukavice.

“Bravo, dragi! Gdje je? Gdje je?” uzvikuje ona kroz gustu mrežu kroz koju ne razlikuje čovjeka i psa.

Zato bez oklijevanja staje na rep ovog drugog. Alfred cvili iz svega glasa i skače u stranu.

“Oh! Oprosti, dragi! Stala sam ti na nogu?” brine se jedna žena.

“Ne, ne, ništa to nije! To je samo pseći rep!” kaže nehajno Armand kojemu tuđa bol nikada nije predstavljala neki problem. “Pogledaj samo kako je uspješna bila moja zamka!”

Njegova žena rukama hvata pokrivalo i prinosi lice bliže mrežici. U unutrašnjosti čaše vidi jednu pčelu koja stalno udara o staklene stijenke. Počinje je napuštati snaga. Baš kao i nada. Dobra žena osjeća tugu pred nevoljom te životinjice uhvaćene u klopku, ponižene i posve iscrpljene.

“Jesi li vidjela? Uhvatio sam je!” ponosno uzvikuje Armand čije lice krasi osmijeh koji kazuje podosta o njegovu viđenju svijeta.

“Da, to je... to je baš dobro”, zamuckuje ona. “Ali... jamačno se muči, zar ne?”

Njezin suprug slegne ramenima.

“Te životinjice nemaju središnji živčani sustav! Ništa ne osjećaju. Sigurno zato što nemaju mozak! Zato i ne znaju razliku između onog što je za njih bolno, a što nije!”

“Pitam se ima li on uopće mozak”, pita se Alfred, zgrožen glupošću tog čovjeka. “Kako onda uopće stoji na stražnjim šapama?” pita se pas koji ni sam ne obiluje prevelikom inteligencijom.

“Jesi li siguran da ne pati?” ipak pita žena gledajući pčelu koja leži na tanjuru, jedne nožice zarobljene u pekmezu.

“Ne brini se. Ako je i patila, neće dugo! Idem po sprej!”

Žena se blago ježi. Isto se događa i Alfredu. Ovaj se čovjek uistinu ne šali. Spreman je za provođenje genocida. Njegova je žena već spremna zauzeti se za jednu pčelu, no odustaje čim uočava pogled pun mržnje kojim njezin suprug promatra kukca. Malodušna, ona odlazi u kuću. Alfred ne može ondje samo mirno stajati i ništa ne učiniti, ništa ne pokušati. Za njega je to stvar ponosa. U igri je životinjska solidarnost. Zatrčava se, dakle, punom brzinom i neočekivano elegantno preskače rukohvat. Mora se priznati da bi ga čovjek, gledajući ga kako drijema po cijele dane, prije svrstao među mrmote nego među klokane. Bilo kako bilo, Alfred pretrčava vrt i u skoku utrčava u duboku šumu koja se prostire uz rub posjeda.

Odlazi potražiti jedinu osobu koja može razriješiti dramu ovolikih razmjera. Iznimnoga čovjeka koji se zna suočiti sa svim situacijama, avanturista koji je preživio tisuću i jedan podvig, kojeg jedni vole, a drugi ga se plaše.

Jednom riječju: svojega gospodara, Arthura.

Poglavlje 2

U istinu je mračno u unutrašnjosti tradicionalnog šatora Bogomatassalajja. Samo tračak svjetla označava ulaz izrezan u samoj tkanini. Zdanje je neobično visoko. Pet komada drveta, dugih i tankih, koji se križaju na vrhu pridržava veliko platno koje je zapravo načinjeno od brižno prišivenih mnogobrojnih životinjskih koža. Kože su, naravno, skinute sa životinja koje su umrle prirodnom smrću. Kože prišivene na samome vrhu potječu od najvjernijih pratitelja kao što je zebu Zabo, koji je pleme štitio trideset godina. No pleme je sada daleko, pa šator u svome okrilju čuva samo pet ratnika.

Svi su se oni okupili oko vatre. Još uvijek su jednako veliki (dva metra i trideset pet centimetara u prosjeku) i još uvijek jednako lijepi. Njihove kape čini se sad krasi manje školjki i pera nego inače. To nalaže tradicija, a povezano je s dolaskom jeseni. Što više lišća opada sa stabala, to Matassalajji sa svojih kapa skidaju više pera. Gubitak lišća za stabla je uvijek traumatično iskustvo. Ratnici im zato iskazuju solidarnost tako što i oni ostaju bez nekoliko pera. Stabla se tako osjećaju manje sramotno.

Petorica Matassalajja pružaju ruke i dlanovima plješću o dlanove susjeda.

“Huh! Malo niže, molim vas”, šapće čovječuljak, metar niži od ostalih.

Čovječuljak lica išarana ratničkim bojama nosi čudan šešir s velikom školjkom i tri pera. Mogao bi to biti bilo koji čovječuljak, no ovome se ispod ratničkih boja naziru pjege. Pjege koje svatko odmah prepoznaje.

“Oprosti nam, Arthure, sasvim smo smetnuli s uma”, priznaje poglavica plemena.

Ratnici se nasmiješe dječaku i uhvate ga za ruke kako bi proširili krug. Svi zatim duboko udišu, a potom zajedno u jednome izdisaju prazne pluća na veliku radost vatre koja uživa. Arthur vrlo brzo više

nema što izdahnuti, pa neprimjetno ponovo udiše, a zatim i izdiše. Prisiljen je isto ponoviti tripot kako bi izdisaj dovršio kad i ratnici. Oni kao da su udahnuli čitave boce kisika.

“Dobro, jako dobro”, izusti poglavica zadovoljan ovakvim uvodom.

Jedan od ratnika posegne za knjigom umotanom u stogodišnju kožu i pažljivo je predaje poglavici koji je otvori na sredini.

“Danas je sto trideset sedmi dan selenijanskoga kalendara, cvijet dana je margareta, a mi ćemo joj odati počast.”

Bez odugovlačenja, svi ratnici, a među njima i Arthur, ubacuju po jedan cvijet margarete u zemljanu posudu koja se zagrijava na vatri. Voda samo što nije proključala i margarete se kuhaju.

Arthur promatra mješavinu koja se kuha, znatiželjan, ali i s gađenjem. Premda tako dobro zvuči, “juha od margareta” nije jedno od njegovih omiljenih jela. Drvenom, vidljivo ručno izrađenom zaimačom, poglavica Arthuru poslužuje punu zdjelu juhe koja je danas na jelovniku. Dječak napravi grimasu i izgovara jedva čujno “hvala”.

“Mudra izreka dana!” najavljuje poglavica čitajući stranicu na desnoj strani velike knjige. “Priroda te svakodnevno hrani. Jednoga dana i ti ćeš hraniti prirodu. Takva je volja velikog kruga života.”

Arthur sjedi bez riječi, jednako zaokupljen sadržajem svoje zdjelice kao i značenjem izreke koju je upravo čuo. Nema ništa protiv toga da svoje tijelo jednoga dana preda prirodi. Samo se nada da će to biti što je moguće kasnije, te da ova prekrasna juha od margareta neće ubrzati obistinjenje obećanja danog prirodi. Osim toga, ova juha ima uistinu neobičan miris. Nisu u njoj samo margarete. Arthur je uvjeren u to.

“Hajde, ispij!” ljubazno mu govori poglavica.

‘Zašto je tako ljubazan? I zašto i oni ne piju?’ pita se, iznenada nepovjerljivi Arthur. No njihova su lica kao zatvorene knjige i ne dobiva od njih nikakav odgovor.

“Malo je vruće!” odgovara dječak, uvijek spreman na lukavstva.

Poglavica je osjetio njegovo oklijevanje. Nježno mu se smiješi. Posve mu je, naravno, shvatljivo da veliki ratnički obredi mogu ostaviti popriličan dojam na malene dječake kao što je Arthur. I zato, kako bi mu poslužio kao primjer, poglavica u jednom dugom gutljaju ispija sadržaj svoje zdjelice. Preostala četvorica ratnika slijede

njegov primjer i ne trepnuvši, bez ikakvih grimasa. Arthur je taj koji iskrivljuje lice umjesto njih. Svi se pogledi zatim okreću prema njemu.

Premda to nitko nije glasno rekao, čini se kako je posve jasno da bi neispijanje napitka bilo dočekano kao sramota, pa čak i kao uvreda. A uvrijediti ratnika Matassalajja zasigurno je najbolji način da završiš iskidan i prišiven pokraj kože zebua Zaboja iznad Arthurove glave. Nema, dakle, izbora. Bolje je umrijeti dostojanstveno nego umrijeti od sramote. Arthur zaustavlja disanje i u jednome gutljaju ispija tekućinu, kao što čini i kad mu majka daje onaj odvratni sirup od kojega se djeci okreće želudac, a koji, dobro, možda, liječi i bronhitis.

Arthur ispusti dah koji je toliko vruć da se u zraku pretvara u oblačić. Ako mu je ova mješavina trebala oduzeti život, onda je prilično podmukla, jer Arthur još uvijek ne osjeća ništa posebno, samo toplinu koja mu se spušta niz tijelo.

“Onda? Kakav je okus?” pita ga i dalje nasmiješeni poglavica.

“Ovaj... reklo bi se... da ima okus... margarete?”

Čuvši taj jednostavan i iskren odgovor, ratnici prasnu u smijeh.

“Točno tako! To je odlična analiza!” potvrđuje poglavica.

Sad se i Arthur smiješi vlastitoj naivnosti.

“Istina izlazi iz dječjih usta”, pridoda poglavica.

Arthur pak dobro zna da tu uzrečicu nisu izmislili Matassalajji.

Ratnici su danas dobro raspoloženi i nisu daleko od kolektivnog luđačkog smijeha.

“Kakva su svojstva ove juhe?” pita uvijek znatiželjni Arthur.

“Apsolutno nikakva!” odgovara mu poglavica koji tako pokreće lavinu smijeha koji zahvaća sve prisutne. “To je samo tradicija! Mi samo slijedimo što je zapisano u knjizi!” uspijeva izgovoriti poglavica između dva izljeva isprekidanog smijeha.

“U knjizi... s receptima!” pridodaje jedan od ratnika prije nego što će prasnuti u smijeh.

Arthur promatra ratnike koji se od smijeha izvijaju kao djeca koja gledaju šaljivu lutkarsku predstavu. Imaju li margarete možda do sada nepoznata euforična svojstva? Ispuštaju li, možda, tijekom kuhanja plin koji nasmijava, dah koji pomlađuje i velike ratnike pretvara u veselu dječicu?

“Zgodno je to, jer naziv margareta sliči imenu moje bake!” naglašava Arthur koji tako pokreće još gromoglasniji, opći smijeh. Kako se ne nasmijati pri pomisli na baku koja se kuha u loncu?

Upravo u tom trenutku, Alfred provuče njušku kroz prorez na šatoru i glasno zalaje.

“Hoćeš li i ti malo juhe?” uzvikuje jedan od ratnika i svi se ponovo previjaju od smijeha.

Svi se drže za trbuhe koji ih već bole od tolikog smijeha. Ni Arthur više ne može odoljeti zaraznome, luđačkom smijehu. Alfredu, međutim, nije do smijeha. Sada kada Arthuru život više nije u opasnosti, bilo bi dobro da se pobrine za one koji bi ga mogli izgubiti.

Alfred laje nekoliko puta uzastopno i Arthura povlači za rukav.

“Dobro je, Alfred! Pričekaj malo, juha samo što se nije zagrijala!” kaže on cerekajući se.

Ratnici se presavijaju od smijeha, posve obuzeti njime i nesposobni za bilo što drugo.

Alfred ih s gađenjem promatra. Izađe iz šatora i nastavi lajati izvana. Možda će njegov gospodar tako bolje shvatiti poruku.

Napokon, Arthur je skopčao. Pas se oko sebe okreće kao zvrk, mršti se i povija uši. Nema sumnje, u kući se nešto događa. Arthur ustane u skoku i pohita prema izlazu.

“Hej? Kamo ćeš, Arthure?” pita poglavica, i dalje nasmijan.

No Arthur je već predaleko da bi mu odgovorio. Već je predaleko da bi uopće čuo pitanje.

“Otišao je brati margarete!” izusti jedan od ratnika, pucajući od smijeha, te tako sve okupljene baci u opću histeriju. Kao da, kidajući latice margaretama, čovjek uvijek završi smijući se do ludila.

Poglavlje 3

Arthur uzima svoj drveni romobil koji ga je čekao oslonjen o stablo, na ulazu u šumu. Alfred laje i oko njega se vrti kao muha.

“Dobro! Shvatio sam! Dolazim!” nervozno će Arthur dok staje na svoje prometalo.

Nekoliko se puta silovito odguruje nogom da bi dobio zamah, a zatim se spušta niz cesticu koja vijugavo vodi do imanja. Arthur dobro poznaje svoje prometalo i u svaku okuku ulazi bez ikakva kočenja. To čini da bi postigao maksimalnu brzinu zahvaljujući kojoj neće morati prehodati ravan dio puta koji vodi ravno do ulaza u kuću.

Posljednja okuka. Arthur se prigiba da bi smanjio otpor zraka. Alfred je još više isplazio jezik, no to nema nikakve veze s aerodinamikom. Potkraj ravnog dijela puta, on preuzima prednost i prvi stiže do vrata kako bi Arthura doveo izravno do mjesta na kojem se događa drama.

Pčela je još uvijek ondje, na dnu čaše, u agoniji i s nožicama u zraku. Arthur ne vjeruje vlastitim očima. Tko bi mogao biti tako okrutan? Dječak se osvrće oko sebe. Krivac je očito iščeznuo. No svima je dobro poznato da se ubojica uvijek vraća na mjesto zločina. Arthur samome sebi obećava da će čekati bude li potrebno i stotinu godina. U međuvremenu mora spasiti pčelu.

Arthur polako podiže čašu. U nju istoga trena prodire svjež zrak, no životinja koja je već na putu prema zašećerenome raju jedva da uopće reagira. Maleni dječak dobro zna kako pružiti prvu pomoć. Naučio je to prošloga ljeta, kad ga je otac poslao u izviđače. No pčela je uistinu majušna i umjetno disanje usta na usta neće biti jednostavno izvesti.

Arthur zato samo nježno puše prema životinjici. Pod utjecajem blagog povjetarca, njezina krilca se pokreću, ali čini se kako je ništa ne može prenuti iz sna. Možda bi joj prvo trebao osloboditi nožice koje su zarobljene u pekmezu i pomoći joj da se okrene na trbuh?

Arthurov je otac, pak, na sve četiri, premda mu se vide samo noge, budući da se gotovo čitav uvukao u ormarić smješten ispod sudopera. Nakon što je ondje prevrnuo sve što se prevrnuti moglo, Armand se izvlači iz ormarića, ponosno u ruci držeći sprej s insekticidom.

“Ah! Vidiš da nam je preostala još jedna boca!” dovikuje on svojoj ženi koja nije pretjerano oduševljena tom viješću.

“Nisam je vidjela”, kaže ona zlovoljno, pokušavajući tako prikriti vlastitu zbunjenost.

Njezin suprug i nije pretjerano pronicav, no ipak osjeća njezino negodovanje. Nježno joj polaže ruku na rame.

“Draga, moram li te podsjećati na to da je to u interesu svih nas, a osobito u Arthurovu?”

Žena nevoljko kima glavom. Kako bi nož bolje zabio u ranu, suprug pridodaje:

“Sjećaš li se što je rekao doktor?”

Žena ponovo kima glavom, no Armand će ići do kraja, sve dok joj se koža ne naježi.

“Jasno je rekao kako bi za njega i najmanji ubod pčele mogao biti fatalan. A ti bi toj gamadi dopustila da leti oko kuće i da možda Arthura ubode usred igre skrivača? Zar bi htjela da se razigrani dječji smijeh pretvori u bolan krik?”

Otac je pobijedio. Majka je u suzama.

“Mali moj Arthur, tako ga volim!” rida majka.

U želji da je umiri, suprug ruku prebacuje preko ramena svoje supruge.

“Ne preostaje nam dakle ništa drugo. Ili ona... ili on!”

* * *

Arthur je pronašao sićušni komadić drveta koji mu je bio potreban. Napokon može iz pekmeza osloboditi pčeline nožice. Usredotočen kao kirurg, precizan kao svjetski pobjednik u mikadu, jednu po jednu, odljepljuje malene, slijepljene nožice. Napola onesviještena, napola ugušena, pčela je izbacila žalac, što čini kad god je netko ovako napadne. Iglica prepuna otrova polako se njiše i traži neprijatelja. Kad bi samo znala da mali prst koji tako često pokraj nje prolazi

pripada ruci koja je samo pokušava spasiti. A zna li Arthur da se igra vlastitim životom dok malo-pomalo spašava životinjicu?

Naravno da zna. Liječnik mu je punih sat vremena držao predavanje tijekom kojeg mu je čak zabranio da izlazi iz kuće. A to je isto kao i cvrčku zabraniti da cvrči. Arthuru je priroda u krvi, a životinje su mu u srcu. Sretan je samo kad su mu pluća puna čistoga zraka. Osim toga, njemu ta alergija uopće nije jasna i uvjerenje kako je stari, napola slijepi doktor iznio pogrešnu dijagnozu. Ili je jednostavno pomiješao zdravstvene kartone. Možda je njegov karton, na primjer, zamijenio s kartonom Bobbyja Passepoila, njegova razrednog prijatelja, koji je debeo kao *marshmallow*, bijel kao *marshmallow* i mekan kao... *marshmallow*. Vrhunac ironije u opisu jest to da su *marshmallowi* jedino čime se hrani. Bobby iz kuće izlazi samo kad ide u školu. Strah ga je svega, a osobito straha. Dovoljno je da vidi pčelu pa da počne vrištati kao da ga je kukac već ubo. Za sebe kaže da je pretjerano osjetljiv. Drugi, međutim, za njega kažu da je najobičniji slabić.

Arthur nije takav i on ubrzo oslobađa i posljednju pčelinu nožicu. Životinje su poznate po svome instinktu, a instinkt malenoga kukca savršeno funkcionira. Tisuću je puta imala priliku ubosti ga, no uvijek ju je nekakva sila sprečavala da to i učini. Jamačno je osjetila da ovaj čudni čovječuljak ni mrava ne bi zgazio. A samim tim ni pčelu.

Tijelo malenog kukca obuzima drhtaj kojim se bude mišići koji su dugo bili umrtvljeni.

Pčela nekoliko puta zamahuje krilima i zadovoljno zaključuje da materijal nije oštećen.

“Žao mi je zbog ovog. Potrudit ću se da se više nikad ne ponovi” osjeća se Arthur dužnim reći, kao da se želi ispričati u očevo ime.

Pčela ga kratko promatra, a zatim dodaje gas. Uzlijeće teškom mukom, vjerojatno zbog tone pekmeza koji se još nalazi u njezinu odjeljku za prtljagu. Skreće zatim u stranu, prolazi točno ispred Arthurova nosa, a zatim dobiva na brzini. Dječak je prati pogledom sve dok mu ne nestane iz vida i ne izgubi se u šumi.

“To je nemoguće!” ponavlja otac i dvadeseti put, okrećući čašu u svim smjerovima. Za njega je pčela koja je uspjela pobjeći iz čaše nešto kao zec koji iskače iz šešira: mora postojati neki trik.

“Sve je dobro što se dobro svršilo!” raduje se žena s osmijehom od uha do uha. “Arthur nije uboden, a zločesta se životinja vratila svojoj kući!” pridodaje ona pokušavajući nataknuti poklopac na bocu sa sprejem.

Njezin suprug uopće nije zadovoljan. On ne voli pčele, ne voli magiju, a iznad svega ne voli kad mu netko poremeti planove. Promatra svoju ženu koja se i dalje bori s poklopcem.

“U svakom slučaju, bude li se usudila vratiti, svakako ću je uhvatiti!” izjavljuje on mršteći se, obuzet izljevom tipično muškog samoljublja.

Pčela kao da ga je čula, pa je odlučila vratiti se i nasrnuti na njega. U punoj brzini, sa žalcem ispruženim prema naprijed. Gotovo sto kilometara na sat. Cilj misije: lijepa, savršeno ispučena stražnjica nalik na zrelo voće. Nemoguće je promašiti, ravno u sredinu. Priprema, pozor. Ravno u središte, usred lijepe jabuke, kao Wilhelm Teli. Čovjek ispušta neljudski krik, kao Tirolac koji jodla jer mu je čavao u stopalu. Od njegova se krika ženi diže kosa na glavi, pa i ona urla da bi sa svojim suprugom podijelila bol. Kod ove je žene problem taj što kad vrišti grčevito grabi sve što joj se nađe pod rukom. U ovom je slučaju to boca spreja s insekticidom. Golem oblak insekticida doslovno preplavljuje sve oko sebe. Kao slon koji je kihnuo. Nakon žalca u stražnjici, Armand sad dobiva posred njuške. Bol je tako silovita da više nema snage vikati. Ne može više vikati ni njegova žena. Previše ju je zaprepastila katastrofa koju je upravo izazvala. Nastaje tišina nalik na onu koja se proteže između groma i bljeska munje. Čuje se čak i pucketanje dlaka u brkovima koje se lome zbog djelovanja moćnog proizvoda protiv insekata.

Otac zatim ispušta drugi krik, nepoznate prirode, gotovo nadnaravan, tako cičav da ga ni violina ne bi mogla proizvesti. Vrisak je tako glasan, nalik na zvučni udar, da ženi s glave otpadaju tri uvijača za kosu. Vrisak je naravno prepun sitnih kapljica insekticida koje pršte po ženinu licu. S očiju joj otpadnu umjetne trepavice.

Nijedno ljepilo ne može izdržati toliku vrućinu.

Vrisak se produljuje, kao jeka odskakuje s jednoga brijega na drugi, a usput pokreće većinu automobilskih alarma.

“Koliko ću još dugo na glavi morati držati ovaj smiješni oblog?” uzvikuje vječno nestrpljivi Armand.

Zanimljivo je kako ovaj čovjek, premda mu je već gotovo četrdeset godina, još nije shvatio da je baš zbog svoje nestrpljivosti počinio pravu gomilu gluposti.

“Još deset minuta. Tako piše u uputama”, odgovara mu žena odlažući kutiju s lijekom i uzimajući bočicu laka za nokte.

Ležeći na kauču, s vlažnim ubrusom preko glave, otac gestikulira kao dijete koje ne može zaspati.

“Svejedno, nije se mogla sama osloboditi, ta pčela. Morala je imati pomoć izvana”, gundđa ranjenik.

“Te su ti životinjice strašno inteligentne, znaš! A ponekad i prilično snažne!” uvjerava ga nježno žena koja ružičasti lak razmazuje preko noktiju na prstima koji su rašireni kao lepeza.

“Ne govori gluposti! Zar možeš zamisliti pčelu kako zavrće rukave i malenim, mišićavim rukama podiže čašu da bi pobjegla?” odgovara otac koji se duri.

Dobra žena sliježe ramenima. Nema pojma. U današnje vrijeme čovjek može vidjeti gomilu nevjerojatnih stvari. Nedavno je na televiziji vidjela pitona kako guta kozu.

“Ma, nije to ništa posebno!” uzvikuje otac koji je tako živčan da mu se oblog puši na glavi. “Piton koji proždire kozu, to je nešto sasvim normalno! Ne bi bilo normalno kad bi koza pojela pitona!”

Žena kratko razmišlja. Uzalud se trudi, uistinu nikada još na televiziji nije vidjela takvo što. No čovjek svakoga dana otkriva nešto novo, pa je uvjerena kako će jednoga dana neki snimatelj već uspjeti snimiti kozu koja jede pitona.

Promatra svoje nokte i lak koji blista na svjetlu. Zadovoljna rezultatom, prelazi na desnu ruku i tad sa zaprepaštenjem uočava mrava koji napada sjeverni obronak njezine suknje s uzorkom cvijeća. Mora se priznati da je uzorak prilično dobro izveden, ali ipak ne toliko da bi jedan mrav pristojnu gospođu zamijenio poljem makova. Ipak postoje granice koje se moraju poštovati.

“Hajde, iš! Vрати se u vrt!” šapće ona, prijeteći mravu vrškom svoga kista za lak.

Šapće zato što bi njezin suprug ponovo ispraznio čitavu bocu spreja s insekticidom kad bi doznao da je u kući neka životinja, koliko god sićušna ona bila. Mrav se uopće ne obazire, previše je

zaokupljen pokušajima da shvati kako su se svi ti makovi našli spljošteni na tkanini.

“Pazi, bit ću prisiljena obraniti se!” uporno će majka, i dalje šapćući.

Suočena s mravljom neposlušnošću, žena se osjeća prisiljenom djelovati, pa mrava tjera od sebe blagim udarcem kistom. Na životinju pada kapljica ružičastog laka za nokte, koja je u njegovim razmjerima poput čitavog vjedra odurne tekućine. Kukca obuzima panika, posve je zatečen tim napadom. Pritisnut težinom te goleme ružičaste mrlje koja mu se lijepi za kožu, kukac se punom brzinom spušta niz suknju.

Majka je zadovoljna učinkom, pa pogledom prati mrava kako bi bila sigurna da će se vratiti u vrt. Mrav, međutim, kreće u suprotnome smjeru. Zaintrigirana, žena ustaje i diskretno ga slijedi, kao slon koji slijedi miša. Mrav dolazi do stubišta i uspinje se uza zid. Dolazi do malene izbočine. Riječ je o ukrasnoj drvenoj letvici koja se proteže preko cijelog zida. Letvica očito služi kao cesta za velik broj živih bića, jer se ondje mimoilaze stotine mrava. Jamačno je vrijeme najveće prometne gužve. Mlada je žena ostala bez riječi. Pogledom polako prelazi preko mravlje ceste kako bi otkrila odakle dolazi sav taj svijet.

“Životinje ionako ne znaju misliti! Zato i kažemo da su glupe, zar ne?” brunda otac koji jednostavno ne može mirno ležati na kauču. “Telefon, televizor? Tko ih je izmislio? Pčela? Komarac?” govori on napinjući prsa, kao da želi naglasiti kako i on pripada rasi izumitelja.

Žena se uspinje uz cestu koja se proteže uza zid i promatra mrave koji, užurbaniji od ljudi, trče da bi stigli na posao. Iznenada, na njezino veliko zaprepaštenje, cesta se u kutu prekida i zamjenjuje je viseći most koji se proteže sve do susjednoga zida. Građevina je načinjena od sićušnih komadića drveta prošaranih isprepletenim lišćem i tankih, brižljivo poslaganih i povezanih daščica od bambusa. Žena je zaprepaštena. Građevina je prekrasna. Nije ni slutila da tako malena bića mogu imati tako veliki talent.

“A katedrala u Chartresu? A most u Tancarvilleu? Tko je sagradio most u Tancarvilleu?” nastavlja otac, i dalje jednako zaslijepljen oblogom na glavi i vlastitom glupošću.

Žena promatra taj nevjerojatan most, istodobno golem i minijaturan, kojemu bi pozavidjeti mogao i onaj iz Tancarvillea.

“Čudno je to što kažeš, jer upravo je ovdje most što su ga izradili mravi. Pitam se samo kako su to mogli izvesti a da ih i ne zamijetimo!” smireno odgovara majka koju nimalo ne uznemirava nevjerovatnost onog što je upravo izrekla.

Otac uzdahne ispod vlažnog ubrusa.

“Jamačno su se obratili mravljem Urbanističkom zavodu koji je zaposlio mrave arhitekta. U mravljem svijetu ima mnogo arhitektonskih fakulteta! Mravlji je parlament zatim izglasao kredit, a mravlja je banka izdvojila sredstva za gradnju mosta!” odgovara otac koji je očito na ženin humor odlučio odgovoriti humorom.

Problem je u tome što je zaboravio da njegova žena nema smisla za humor. Nikada ga nije ni imala.

“Stvarno? Pa to je nevjerovatno!” odgovara ona prostodušno. “Nisam mogla ni zamisliti da mravi imaju društvenu organizaciju tako sličnu našoj!”

Otac se puši ispod svog obloga, kao kotlet bačen na vrelo ulje.

“Ma, kako uopće možeš pomisliti da mravi mogu sagraditi most?” pjeni se otac. “Mrav teži samo dva grama! Nema te vage kojom bismo mu mogli izvagati mozak! Promisli malo prije nego što izgovoriš neku glupost!”

Svaka žena vjeruje svome suprugu, osobito kad više.

“Ali most je stvarno ovdje, dragi. Pred mojim očima. A s obzirom na broj mrava koji preko njega prelaze, nije izgrađen preko noći!”

Otac duboko uzdiše, što zorno otkriva koliko je iživciran.

“Dobro. U kući je minijturni viseći most. Zašto ne? I mravi preko njega prelaze: neka im je na čast! To bolje za njih!” uspijeva izgovoriti prilično smireno. “Ali, jed-no-stav-no-je-nemoguće-da-su-mravi-sagradili-most! Je li jasno?” urla on naposljetku, napola se gušeći ispod vlažnog ubrusa.

Žena kima glavom. Nadaleko je poznato da bijesan muškarac nema uši.

“Dobro, nisu ga sagradili mravi”, popušta ona naposljetku.

Njezin suprug, zadovoljan što mu se žena napokon urazumila, malo se opušta na kauču.

“Ali, ako nisu mravi... tko je onda?” pita ona neočekivano.

Armand će uskoro popucati po svim šavovima.

Poglavlje 4

Krivac je Arthur. On sjedi za radnim stolom svojeg djeda, s povećalom u jednoj i s pincetom u drugoj ruci. Ispred njega leži polovica pažljivo izrezane slamke. Arthur je čitavom njezinom dužinom polijepio desetke kotačića. Zapravo je riječ o jeftinim perlicama nataknutima na pribadače koje igraju ulogu osovina. U prednjem dijelu slamke je maleni sustav za vuču s pomoću kojeg će se prometalo povlačiti i pokretati. Jednom riječju: Arthur izrađuje maleni kamion-cisternu. Naručitelji su ondje, ispred vozila u nastajanju, zadivljeni onim što nastaje pred njihovim očima. Ili bi možda bolje bilo reći pred njihovim ticalima, jer je riječ o peteročlanoj delegaciji mrava.

Arthur pincetom hvata posljednju perlicu na koju izlije sićušnu kapljicu ljepila, pa služeći se povećalom pričvršćuje i zadnji kotač konstrukcije. Zatim odlaže povećalo i zadovoljno promatra svojih ruku djelo.

“Evo, gotovo je”, kaže on jednostavno.

Mravi su oduševljeni i gromoglasno plješču sa sve četiri prednje nožice. Arthur to, nažalost, više pretpostavlja nego što ih uistinu može čuti.

“Hvala, hvala, nije to ništa”, kaže on skromno. “Hajde! Uskočite unutra, ja ću vam pomoći.”

Mravi ne čekaju da im se dvaput kaže, pa u slamku ulaze oduševljeni svojim novim kamionom.

Djedov tavan nije se zapravo puno promijenio od našeg prvog posjeta. Svi umjetnički predmeti koji su bili prodani užasnome prodavaču starina (pročitati *Arthura i Minimejce*) ponovno su na svojem starom mjestu.

Od te je nesretne avanture prošlo podosta vremena koje se pobrinulo predmete prekriti uobičajenim slojem prašine.

Djed ne voli da netko remeti njegovu veselu organiziranu zbrku. Ondje ni kokoš ne bi pronašla svoje jaje, no Archibald bi pronašao bilo što, pa čak i kokoš. On točno zna gdje je loše pospremio svaki predmet, pa bi i najmanja pomutnja u njegovoj neorganiziranosti mogla dovesti do toga da izgubi svaki nadzor nad razmještajem predmeta.

Ipak, zbog velikih usluga koje je učinio naciji, Arthuru je iznimno dopustio da ondje smjesti odvojak pruge svojeg električnog vlaka, a ta je čast dječaka učinila ludim od sreće. Arthur se potrudio da ništa ne poremeti i pažljivo je slijedio topografiju prostorije. Tračnice je tako provukao između dvaju velikih kovčega, pa preko doline knjiga, a zatim ih je zavojito provukao između kipova afričke zbirke koji, kako se čini, prilično ravnodušno promatraju vlakove koji između njih prolaze.

Arthur slamku nježno položi na teretni vagon, zadnji element kompozicije sastavljene posebno za ovu prigodu.

“Otpratit ću vas, tako je bolje. Ceste trenutačno nisu najsigurnije”, kaže Arthur malenoj skupini mrava koji strpljivo čekaju ispred središnje željezničke postaje.

Mravi shvaćaju da im je dao znak i jurcaju prema vagonima da bi zauzeli što bolja mjesta. Mora se reći da je vagon prvog razreda raskošan, a mravi nemaju često priliku voziti se u tako dobrim uvjetima.

Nakon povratka iz njihove zajedničke avanture, djed je Arthuru darovao vlak i svu dodatnu opremu. Primivši dar, dječak je vrištao od sreće, i tako gotovo cijeli tjedan. Nije ni jeo ni spavao, toliko je bio zaokupljen gradnjom željezničke mreže koja je njegovu sobu povezala s djedovom radnom sobom.

Djed mu je, naravno, malo pripomogao kad je trebalo isprogramirati vlakove, rampe i zaustavljanja. Cilj je bilo izbjeći sudaranja s drugim vlakovima, ali i s roditeljima. Nije ni potrebno naglašavati koliko je djeci mukotrpno pregovarao ne bi li Armand prihvatio vlak u kući. Njemu općenito smeta sve što narušava rutinu. On je kralj nekretanja. On je dakle činjenicu da ima dijete koje se ne može dugo zadržati na jednome mjestu doživio kao ironiju sudbine.

Arthur liježe na tlo i pogledava u unutrašnjost vagona. Svi mravi sjede u sjedalima i nestrpljivi su kao djeca koja očekuju početak

lutkarske predstave.

“Poseban vlak u smjeru zadnje stanice. Pažnja, polazak s prvog perona!” najavljuje Arthur stavljajući ruke oko usta, pokušavajući oponašati zvuk što ga proizvodi zvučnik.

Prilazi transformatoru i polako okreće ručicu za jakost. Vlak kreće, popraćen radosnim uzvicima mrava. Arthur još više okreće ručicu i vlak ubrzava, te zalazi u nešto nalik na kanjon među koferima. Mravi su na prozorima, ticala ispruženih prema van, i pevaju pjesmice koje nisu na našem repertoaru. I Arthur je pomalo uzbuđen. Ovo je prvi put da u vlaku ima putnike!

Vlak vijugavo prolazi kroz dolinu knjiga, a mravi zadivljeno promatraju planine znanja pokraj kojih prolaze. Dječak gleda kako se ponovno pojavljuje vlak koji je na nekoliko trenutaka iščeznuo u dolini. Uključuje skretnice i lokomotiva mijenja smjer. Sada ide prema vratima koja ispod imaju toliki otvor da kroz njega može proći čitav vlak. Arthur podiže ruku i pozdravlja izaslanstvo koje ispred njega prolazi.

“Do skorog viđenja!” dovikuje on mravima koji se lijepe za prozore vlaka da bi ga pozdravili. Neki od njih komadićima papira mašu kao rupčićima.

Vlak se udaljava i odlazi prema vratima, već je spreman ispod njih proći, kad se iznenada ukazuje jedna sjenka. Sjenka koja kao da je došla iz noćne more. Arthurov osmijeh se koči. Osjeća da će uskoro doći do drame. Do sudara, izlijetanja s tračnica. Vrata se iznenada otvaraju, gotovo dotiču vlak što ga je Arthur prisebno na vrijeme zaustavio. Iznenadno kočenje iznenadilo je mrave koji su silovito bačeni prema naprijed, nakon čega je došlo do neopisive, iznad svega bučne zbrke. Buka je tolika da čak i majka pažljivo osluškuje.

“Arthure! Jednoga ćeš dana izazvati nesreću tim vlakom!” žali se majka koja ne zna gdje bi stala.

“Zbog tebe je vlak umalo izletio s tračnica!” brani se Arthur. “Iznenada ulaziš, samo tako, bez upozorenja, bez kucanja! Na pružnome prijelazu i tata malo uspori, pa gleda ima li vlaka u blizini, zar ne?”

“Ovaj... da”, zamuckuje majka.

“Pa, i u ovome bi slučaju trebalo biti tako! Oprez je nužan, a iza jednoga vlaka uvijek se može skrivati drugi!” pridodaje Arthur.

Majka pogledom mjerka tog malenog šefa stanice koji je afričkim ratničkim bojama prekriven od glave do pete, pa se pita što je skrivila Bogu da zasluži takvo dijete.

“Mislim da je tvoj otac u pravu: ovaj ti je vlak udario u glavu! Upozoravam te, ne dolazi u obzir da ga poneseš kući!” naglašava odlučno majka.

“Nisam ni imao namjeru. Stan je premalen. Osim toga, ovdje je korisniji!” odgovara Arthur.

Njegova je majka pomalo zbunjena.

“Kako to... korisniji?”

Arthur se izlanuo. Mora se brzo ispetljati da ga ne bi uhvatili na djelu.

“Korisniji zato što... će se djed moći igrati njime! On obožava električne vlakove, jer takvi nisu postojali kad je on bio dijete!”

Majku, čini se, nije odveć uvjerilo objašnjenje koje joj je ponudio njezin sin. Ona promatra vlak koji zaustavljen stoji do njezinih nogu i iznenada uočava tri izbezumljena mrava koji se uspinju u vagon prvoga razreda. Iznenadno ih je kočenje jamačno izbacilo iz vlaka.

Majka se mršti. Mravi koji podižu mostove, to još nekako i može proći, no mravi koji putuju vagonom prvog razreda... čovjeka potiču da si postavi neka pitanja. Žena popravlja naočale i saginje se prema vlaku. Sve je mrave u vagonu obuzela panika. Većina njih skriva se ispod sjedala, dok se neki grčevito hvataju za stjenke. Bila bi prava katastrofa kad bi ih uočila.

Naočale ispred vagonskih prozora prolaze kao dinosaurus koji pokušava zuriti kroz ključanicu. Mravi se ukočeno zaustavljaju na mjestu i susprežu dah. Naočale pokraj njih prolaze, a zatim i nestaju. Čitavim se vagonom pronosi veliki uzdah olakšanja.

Ženino lice poprimi ozbiljan izgled. Osjeća se kao će eksplodirati.

“Arthure, u ovome su vlaku mravi!” uzvikuje ona, sigurna u sebe.

“Bolje da su u vlaku nego da tumaraju uokolo, zar ne?” odgovara joj sin koji se trudi sačuvati prisebnost.

Žena je ostala bez teksta. Ovo dijete oduvijek ima zbunjujući osjećaj za logiku.

“Pa... da, zapravo da”, osjeća se ona prisiljenom reći.

“A sada, pazite na svoje noge”, nastavlja Arthur povlačeći upravljačku ručicu.

Vlak polijeće kao metak. Brži je od superbrzog vlaka. Žena poskakuje u mjestu, mravi se ponovo njišu na sve strane, a vlak prolazi ispod vrata. Majka gleda za vlakom koji je iščeznuo, a zatim pogledava sina koji joj se smiješi. To je usiljeni osmijeh koji je navodi na pomisao da je opet namagarčena. No budući da ne zna u čemu je trik, ona odlučuje promijeniti temu razgovora.

“Hajde! Vrijeme je da se istuširaš!”

Vlak prolazi preko međukata, s kojeg puca neponovljivi pogled na dnevnu sobu. Svi su mravi nahrupili na jednu stranu vrata i tiskaju se uz prozore kako bi se divili prizoru. Zviždukali bi od zadovoljstva, samo kad bi netko bio tako dobar da ih to i nauči.

Poglavlje 5

U dnevnom boravku vlada savršeni mir. Vjerojatno zato što je otac iščeznuo. Oblog što ga je držao na glavi, sad odbačen leži na kauču.

Otac je u vrtu, lica natečena od opekline. Bolje bi izgledao čak i da je glavu ugurao u roj pčela. A upravo je to ono što traži dok koracima mjeri čitav vrt: traži roj. Svršeno je s vremenom kad je kuću štitio tako da je oko nje jednostavno postavljao klopke s pekmezom. Odlučio je prijeći na višu razinu, primaknuti se samome izvoru. Neće više ubijati pčelu po pčelu - premda zahvaljujući Arthuru još nije uspio uhvatiti nijednu - već će ih sve pobiti odjednom. Počinit će genocid. U zemlju pčela bacit će atomsku bombu. Bijes ga je nagnao da pokaže mračnu stranu čovjekove prirode. Sanja još samo o jednoj stvari: da pronađe roj i uništi ga, i to po mogućnosti na najužasniji način, kako bi patnja pčela bila jednaka njegovoj. Poniženje je bilo preveliko da bi oprostio.

Zato, dakle, vrt mjeri dugim koracima, očiju uprtih u jednu jedinu pčelu. Životinjica je puna meda i nužno će se, dakle, vratiti u košnicu. Preostaje mu samo slijediti je.

Otac blago povija leđa kako bi ostao nezamijećen. Mora se ipak priznati kako mu to povijanje ne pomaže previše, jer je njegova žuta košulja tako uočljiva da čak i ptice mreškaju oči dok ga gledaju kako pokraj njih prolazi. Jer čak i kad je pokuša sakriti, svi dobro vide slonovu surlu. Pčelu je, međutim, previše omamio šećer što ga je prikupila, pa i ne zamjećuje da je netko slijedi. Samo zalazi u šumu, dok je u stopu prati lovac koji je diskretan kao strašilo u ravnici.

Iza prvog reda stabala, malena je čistina nasred koje raste hrast, dvaput stogodišnjak, koji je čini se gospodar tog prostora. Upravo je ondje, ispod jedne od nižih grana, kraljica pčela odlučila podići svoje kraljevstvo. Košnica je lijepa i obla, a debela ju je hrastova grana

jamačno već štitila nekoliko zima. Naša pčela polijeće uvis i pridružuje se svojim kolegicama koje kao bumbari zuje na ulazu u košnicu. "Kao bumbari" i nije pretjerano prigodno kad je o pčelama riječ, osobito ako znamo kako užasne odnose pčele imaju s bumbarima, a posljednje što bismo trebali učiniti dok se približavamo nekoj košnici jest upotrijebiti riječi kojima bismo mogli uvrijediti njezine stanare. Upotrijebit ćemo, dakle, izraz "lepršati kao leptiri", jer njime nećemo nikoga uvrijediti, budući da se pčele dive ljepoti leptira, koji su, pak, zadivljeni pčelinjim haljinicama s prugama. Pčele, dakle, kao leptiri lepršaju ispred ulaza u košnicu i samo ovlaš pozdravljaju svoju prijateljicu koja se puna šećera vraća kući.

Nekoliko metara dalje, otac se demonski smiješi. Samo što ne slini kao lisica koja je upravo ugledala lijep komad sira. Smiješi se, ali s obzirom na to koliko mu je lice natečeno, nedostaje mu samo još jabuka u ustima da bi nalikovao na dobro ispečeno prase. Tjednima je sanjao o ovom trenutku. Napokon će se moći osvetiti za sve uvrede koje je pretrpio, za sve trikove, za sve, gotovo groteskne situacije u kojima se našao zbog tih prokletih kukaca.

No prije no što će u djelo provesti "veliku" osvetu, onu koju je namjeravao provesti preciznošću japanskih generala, prvo će obaviti "malenu osvetu". Onu koja izlazi ravno iz njegova srca i koja zahtijeva trenutačno zadovoljenje.

Pomalo luđačkim pogledom zato pretražuje tlo u potrazi za kamenom dobrim za bacanje, kako bi pčelama dao naslutiti što ih još očekuje. Što se kamenja tiče, ima ga koliko hoćeš, no on naravno uzima najveći. Taj nanosi najveću štetu. Ispušta tih, sarkastičan smijeh, koji savršeno pristaje uz njegove otekline. Podižući u ruci oružje koje je upravo pronašao, iznenada se okrene, ponosan kao majmun koji je naučio tablicu množenja. No tad ispušta užasnuti vrisak, jer se zatječe licem u lice s jednim od Bogo-Matassalajja. To je, međutim, samo stilska figura, jer očevo je lice u razini njegova pupka. Ne postoji ni najmanja mogućnost da se dodirnu nosovima! Ratnik (istinski) stoji točno između kamena i košnice, što nije tek puka slučajnost.

"Maknite se, ja... moram srediti neke račune!" mrmlja otac koji prividnom samouvjerenošću pokušava prikriti strah.

Ratnik ga velikim, crnim očima promatra dovoljno dugo da se Armand počeo nelagodno osjećati. Mora se reći kako se u dubini tih očiju može vidjeti tisuću dolina koje je prešao bez ikakva straha. Neće ga dakle uznemiriti jedno strašilo odjeveno u žutu košulju, pa čak i ako u ruci drži kamen.

“Dajte, tjednima me već izazivaju! Sad sam ja na redu!” uporan je otac koji je sve manje siguran u sebe.

Ratnik rukom pokazuje veliki hrast i progovara smirenim i dojmljivim glasom:

“Ovo je stablo starije od dvjesto godina. Svjedočilo je rođenju oca tvog oca. Ono je najstariji član ove šume i odlučilo je u svoja njedra primiti ovu košnicu, a mi se možemo samo podčiniti njegovoj volji i znanju.”

Otac je pomalo zbunjen. Nikada nije zamišljao takvu hijerarhiju.

“Ovdje sam svoj na svome i neće mi jedno stablo govoriti što smijem, a što ne!” buni se otac napinjući prsa.

“Ako tako razmišljate, onda vas moram podsjetiti da ovdje niste svoj na svome, već ste u Archibaldovoj kući, a kamen što ga držite u ruci nije vaš, nego je moj”, smireno mu odgovara ratnik.

Otac promatra kamen, zaprepašten činjenicom da takvo što može imati vlasnika. Ne postoji ništa gluplje i anonimnije od kamena. Okreće ga u ruci i uočava da su na njemu izrezbareni afrički likovi.

Ratnik pruža ruku da bi uzeo ono što mu pripada. Otac se osjeća izgubljeno. Teško je osporiti podrijetlo kamena s ovakvim gravurama. Zato naposljetku predmet i polaže na taj divovski dlan koji je prema njemu ispružen.

“Neće ništa propustiti dok ovako čekaju!” brunda otac upirući prst prema košnici. “Vratit ću se... i moja će osveta biti strašna!” osjeća se dužnim pridodati.

Ratnik ga promatra sa svoje visine od dva metra i trideset centimetara, kao što bi čaplja promatrala buhu. Armand se okreće, podiže ramena i odlazi prema kući koju nije trebao ni napustiti.

Matassalai uzdiše, pita se kako toliko gluposti može stati u tako maleno tijelo.

Poglavlje 6

Otac uzme telefon u dnevnom boravku i bira broj. Za to mu nije potrebno mnogo vremena, jer broj se sastoji od dviju znamenki. Jedna od njih je tri.

“Halo? Vatrogasci?” viče on u slušalicu telefona kojim se, očito, ne koristi tako često. “Zovem vas iz Archibaldove kuće, na cesti koja vodi do samostana... da, da, jako je dobro, hvala. Nama, međutim, nije baš najbolje. Osobito ne meni!” kaže otac koji se gubi u objašnjenjima.

Vatrogasac ga preko telefona pokušava malo umiriti.

“U čemu je vaš problem?” pita ga uljudno on.

“Napao me je roj pčela i volio bih da ih uništite prije nego što te prljave životinje još nekog napadnu.”

“Jeste li sigurni? U ovo su doba godine pčele previše zaokupljene prikupljanjem meda da bi napadale”, odgovara vatrogasac koji očito dobro zna o čemu govori.

“Lice mi je sasvim natečeno!” žvircira se otac.

“Namažite se maslacem. Kad se dobro razmaže, od velike je pomoći”, savjetuje mu vatrogasac.

Otac ne može vjerovati vlastitim ušima. On koji je vjerovao da je pronašao saveznika, naletio je na izdajnika.

“Slušajte, plašim se i za svog sina. Jako je alergičan i...”

Vatrogasac ga naprasno prekida.

“Arthur? Govorite o Arthuru?”

“Ovaj... da”, čudi se otac.

“Alergičan je na ubode pčela?” uporan je vatrogasac.

“Da, još od malih nogu”, potvrđi Armand.

“Bit ćemo kod vas sutra, u podne”, izjavljuje vatrogasac prije nego što će spustiti slušalicu.

Armand ostaje stajati kao budala sa slušalicom u ruci. Vatrogasac se uopće nije obazirao na njegovu priču, sve dok nije spomenuo

Arthura. Kako jedan tako maleni čovjek može uživati toliku popularnost?

Moramo, međutim, reći kako je, dok je Arthur spašavao svjetove, njegov otac kopao rupe (pročitati *Arthur i Zabranjeni grad*).

Polako odlaže telefon i okreće se, jamačno kako bi se zaputio u kuhinju i ondje potražio komad maslaca. No tad se zatekne licem u lice s Archibaldom. Od iznenađenja poskoči unatrag.

“Oprostite, preplašili ste me”, priznaje Armand držeći ruku na prsima.

“Ja sam taj koji se zapravo trebao uplašiti!” izjavljuje Archibald upirući prstom u natečeno lice svojeg zeta. “Što vam se pak sad dogodilo?”

“Ubola me je pčela!” priznaje otac obuzet nelagodnom.

“Sigurno je riječ o pčeli koja svojim žalcem može rafalno pucati, zar ne? Imam dojam da ste ubodeni na barem sto mjesta!”

“Ne, ne! Ubola me je samo jedanput... u stražnjicu”, iznosi otac detalje zaprepaštenom Archibaldu.

“A lice? Što vam se dogodilo s licem?” zabrinut je starac koji tek sad otkriva kakve su se sve drame događale tijekom njegova poslijepodnevnog odmora.

“To je djelo vaše kćeri!” potkazuje otac kao iz topa. “U rukama je držala sprej s insekticidom, pa me poprskala!”

“Ali što je ona, dovraga, radila s tim sprejem?” zabrinjava se djed.

“Pokušavali smo dokrajčiti jednu goropadnu pčelu koja nam je naposljetku i pobjegla, no to ionako sad više nije važno: pronašao sam roj, a vatrogasci će sutra doći amo da ga se riješimo!” objašnjava otac u jednome dahu.

Archibald ga kratko promatra. Promatra ga ledenim pogledom, onakvim kakav nitko ne bi poželio na sebi.

“Dragi moj Armande, dopustite mi da vas, bez ikakve zlobe, podsjetim da ste u mojoj kući, a moj se posjed proteže sve do ograde uz cestu koja se nalazi u podnožju. A taj, ‘moj posjed’ uključuje sva stabla i sve biljke koje su bile tako dobre da ovdje izrastu, baš kao i sve životinje, među njima i pčele, koje su mi živeći ovdje ukazale čast!”

Poruka je više nego jasna, a otac, koliko god se trudio, ne pronalazi nikakav dobar odgovor.

Majka razmotava ručnik koji je prethodno preko radijatora bila prebacila iz puke navike, budući da od mjeseca travnja radijator više ne grije ništa i nikoga. Mora se, međutim, priznati da mama nije sasvim svoja. Posve su je poremetile te sitne, dnevne brige, svi oni mostovi, vlakovi, mravi i pčele. Arthur isključuje tuš i trči prema ručniku što ga je majka raširila za njega. Nježno ga zaogrće, kako to samo mame znaju, a zatim ga blago trlja.

“Vidi ti samo to!” uzdiše majka gledajući ratničke boje koje se nisu posve isprale s dječakova lica.

“Nisu to ratničke boje. To su tajne poruke prirode kojima se tjeraju zli duhovi prije odlaska u zemlju Minimejaca”, objašnjava joj Arthur poletno.

Majka na vatu stavlja malo kreme i počinje mu skidati šminku.

“Kakva je to priča o Minimejcima? Je li to opet ono o patuljcima, ha?” pita majka koja očito ne vjeruje u te gluposti.

“Večeras je pun mjesec. Deseti po redu. Tijekom jedne minute, zraka će otvoriti prolaz i moći ću se pridružiti Seleniji”, šapće on povjerljivim glasom majci u uho. “Molim te, ne govori ništa tati... znam da je htio da pođemo sutra, no samo se nemoj brinuti, vratit ću se do doručka”, osjeća se dužnim napomenuti.

Majka ga gleda kao da joj se obratio na tibetanskome jeziku.

“Kamo namjeravaš otići?” zahtijeva majka potpunija objašnjenja.

“Pa, Minimejcima, u vrt”, odgovara Arthur zbunjujuće jednostavno.

“Aaah!” izusti majka koja je osjetila olakšanje kad je shvatila da je riječ tek o dječjoj igri, o igri koju je njezin dječak upravo izmislio.

Može on ići kamo god poželi, pod uvjetom da ne napušta vrt.

“Obećavam, ništa neću reći tati”, odgovara ona zavjerenički.

“Oh! Hvala, mama!” izgovara on nježno, grleći svoju dobru mamicu.

Roditelji su uvijek iznenađeni izljevima nježnosti koju samo djeca znaju dati. Majka uza se nježno stišće svojega sina i ljuljuška ga kao kad je bio sasvim malen.

“Tvojega je oca danas ubola pčela”, govori majka kako bi nastavila razgovor.

“Pokušao ju je ubiti. Ona se samo branila”, odgovara Arthur nimalo se ne brinući za oca.

Majka zastaje da bi razmislila. Očito je shvatila u čemu je bio trik, odnosno kako je jedna obična pčela kroz staklo mogla proći bez pomoći Duha Svetoga.

“Ti si oslobodio pčelu?” pita žena.

Arthur nema hrabrosti lagati majci koja je već nekoliko minuta tako puna razumijevanja.

“Kad bi te netko napao, i tebe bih jednako branio”, odgovara inteligentno Arthur.

“Lijepo od tebe, dragi moj, no u ovome si slučaju na slobodu pustio jednu krvoločnu zvijer!” objašnjava majka koja zvuči uvjerljivo kao zubar koji bi vas pokušao uvjeriti kako nimalo ne boli kad vam čupaju zub.

“Pčela? Krvoločna zvijer? Mama!” užasnuto će Arthur, kao da zahtijeva malo ozbiljnosti.

“Da, krvoločna! Jer ti može nanijeti jednaku bol kao i lav ili nosorog! Običan ubod, i gotovo je s Arthurovim avanturama!” kori ga majka koja prvi put i nije tako daleko od istine.

Arthura, međutim, nije strah. Premda je još mlad, on dobro zna da su upravo ljudi najopasnije životinje. To je natjecanje u kojemu taj dvonožac redovito pobjeđuje, i to upravo otkako se uspravio na te svoje dvije noge. Nikada mu još nijedna životinja, koliko god krvoločna bila, nije došla ni do gležnja. Nikada još, primjerice, nismo vidjeli kako jedna životinja ubija drugu da bi si sašila bundu. Bilo kako bilo, Arthur ipak shvaća zabrinutost svoje majke koja strepi nad svojim mladunčetom. Osim toga, tako je dobro vidjeti majčinu zabrinutost. Čovjek se tad osjeća znatno jačim.

“Ne brini se, mama, pazit ću”, kaže joj Arthur milujući joj lice kao da su joj samo četiri godine. “Znaš, jako sam popularan tamo dolje. Ondje me dočekuju raširenih ruku, misle da ću upravo ja jednoga dana postati kralj.”

Umjesto odgovora, majka mu se smiješi.

“Dobro znam da sam još maleni dječak, no kad sam ondje, osjećam se tako snažno, gotovo nepobjedivo!” potvrđuje on svojoj majci koja ga zaljubljeno promatra. “Mislim da je Selenija ta koja me čini tako snažnim. Tako je lijepa i pametna. Nikad ne odustaje i tako je odvažna!” Arthurov pogled pomalo se muti, a tijelo opušta. Sve su to znakovi koji ne mogu prevariti njegovu majku.

“Nisi li ti malo zaljubljen u nju, onako slučajno?” pita ga nježno mama.

“Mama!” buni se Arthur. “Znatno je starija od mene! Tisuću joj je godina!”

“Ah!” odgovara majka koja se malo izgubila u preračunavanju. Netko bi joj trebao priskrbiti tablicu za preračunavanje godina.

“Čudno je to, no kad sam ovdje, visok sam metar i deset centimetara, a imam dojam da sam malen. A kad sam ondje, imam dojam da sam jako velik, premda su mi samo dva milimetra!” objašnjava Arthur krajnje iskreno.

Njegovoj je majci sve teže i teže pratiti ga, jer joj nedostaje još mnoštvo parametara.

“Tako visok da se nikoga i ničega ne bojim, čak ni Maltazarda!” nastavlja on u jednome dahu, a tek zatim shvaća kako je izgovorio zabranjenu riječ, ime koje budi užas, tri sloga koja su zauvijek izbrisana iz velike knjige Minimejaca. Devet slova koja, čim ih se izgovori, donose nesreću.

“Ups!” izusti Arthur koji je istoga trena požalio zbog počinjene pogreške.

Nevolja je, međutim, već pred vratima i otvara ih bez kucanja. Čudna silueta koja stoji nasuprot svjetlu, lice koje je izjela patnja. Mogao bi to biti i Maltazard, no ipak je to Armand s naprtnjačom preko ramena, čije je lice još uvijek natečeno kao jabuka koju je netko zaboravio u pećnici.

“Spakirajte svoje stvari, večeras odlazimo!” kaže otac bez okolišanja.

I Arthur i njegova majka jednako su iznenađeni.

“Zar nismo trebali poći tek sutra?” pita Arthur obuzet panikom.

“Ovaj, da, ali u posljednji je tren došlo do nekih promjena, tako je to! U svakom slučaju, u ovo je doba na cestama manja gužva, a izbjeći ćemo i dnevnu vrućinu.”

“To je nemoguće, tata! Ne večeras!” preklinje Arthur na rubu suza.

“Već si dva mjeseca na praznicima, Arthure! A sve što je lijepo, jednoga se dana mora i okončati! Podsjećam te da ti za tri dana počinje nastava!” odgovara otac, neumoljiv kao zidni sat.

“Ne večeras”, zamuckuje dječak, sasvim izbezumljen.

Majka osjeća njegov očaj. Premda ni na trenutak nije povjerovala u priču o Minimejcima, kao ni u onu o Seleniji koja je tisuću godina starija od njega, odlučuje svojem sinu priskočiti u pomoć.

“Dragi, to je malo ishitreno. Ne možemo samo tako napustiti mojeg oca. Archibald je sretan što njegov unuk praznike provodi kod njega i...”

Armand je bijesno prekida:

“Porazgovarajmo malo o Archibaldu! Gotovo me je istjerao iz ove kuće! Posvuda sam izboden, a njega nije nimalo briga! Napadnu me urođenici koje je ugostio u dnu svojega vrta, njega baš briga! A uvjeren sam da ga ne bi bilo briga ni kad bismo ovoga trena otišli!”

Majka traži riječi kojima bi ga umirila, no postoje vatre koje je nemoguće ugasiti.

“Hajde! Odjeni se i pridruži nam se za stolom!” naređuje otac sinu, glasom koji bi obeshrabrio čak i svećenika. Zatim ženu hvata za rukav i prisiljava je da pođe za njim u hodnik.

Arthur ostaje sam, izbezumljen. Dvije mu suze klize niz obraze, dvije tako krupne suze da bi se mogle otkotrljati sve do tla. Neće vidjeti Seleniju. U tome ukratko počiva njegova nesreća. Sve ostalo nema nikakve važnosti. Deset tjedana strpljenja bez premca. Deset tjedana iščekivanja tih nekoliko sati tijekom kojih će ponovno moći zagrliti Seleniju, opiti se njezinim mirisom kraljevskoga cvijeta, unedogled ispijati njezin osmijeh i zahvaljujući tome prikupiti dovoljno snage za početak nove školske godine. Ništa mu to neće biti moguće. Ni miris ni osmijeh ni snaga. Potpuno ništavilo. Arthur se osjeća kao osušeni cvijet koji je posvuda oko vaze razbacao svoje latice.

Raspoloženje za stolom nije na najvišoj razini. Riječ je prepuštena priboru za jelo. Vilice odgovaraju noževima, dok se istodobno ijedna žlica upliće u razgovor. Marguerite i Archibald nos su zabili u tanjur i nemaju namjeru pokazati koliko su očajni. Otac se bori s komadima kruha koji mu neprestano upadaju u juhu. Njegovim je isprekidanim kretnjama cilj prikriti nervozu. Muči ga osjećaj krivnje.

Žena je oko vrata svezala ubrus koji joj i nije od neke koristi, budući da nije ni taknula hranu. Očajnički pokušava susresti nečiji pogled i tako prekinuti ovu smiješnu situaciju. Nitko joj, međutim, ne priskače

u pomoć. Ona uzdiše, što prilično zorno pokazuje koliko je očajna, a zatim pogledom prelazi preko blagovaonice. Prostorija je mračna. Na zidu visi nekoliko afričkih maski, a glasno tiktakanje zidnoga sata dodatno otežava ionako tešku atmosferu. Ondje je ugašen, crn i mrtav kamin.

“Postoji li išta žalosnije od ugašena kamina?” pita majka ponovno uzdišući.

No čak i ako se u kaminu uistinu ništa ne događa, isto ne vrijedi i za prostor iznad samog kamina preko kojeg korača vesela povorka mrava koji putuju preko prostorije. Dvadesetak krajnje uzbuđenih mrava vrti se oko svojeg posve novog kamiona-cisterne koji vuče zaprega od osam mrava dragovoljaca. Više je života i radosti oko tog malenog komada slamke, nego u čitavoj blagovaonici. Pri samoj pomisli na to, majka se smiješi i čini se kako se više ne čudi što vidi mrave u kamionu. Ako već podižu mostove, čini se posve logičnim da izrađuju i vozila kojima se preko njih voze. Kad malo bolje razmisli, čini joj se kako je već prije negdje vidjela tu slamku na kotačima. Počinje se prisjećati. Arthurov vlak. Njezin je sin, dakle, suučesnik, a vjerojatno je odgovoran i za postojanje čitave mreže čije dijelove ona malo-pomalo otkriva. Upravo u trenutku kad je bila spremna svojeg supruga izvijestiti o svemu, on preuzima riječ da bi razbio led:

“Vi koji tako dobro poznajete prirodu, Archibalde, mislite li da su mravi dovoljno inteligentni da podignu zdanja kao što su... mostovi?”

Archibald kratko razmišlja. On naravno zna odgovor, baš kao što mu je poznata i činjenica da su mravi po mnogo čemu znatno inteligentniji od čovjeka koji mu je upravo postavio pitanje. Na pamet mu tad pada rečenica koju je nekoć davno pročitao u jednoj iznimno zanimljivoj knjizi, a koja govori baš o znanju i spoznaji: “Što je bijelac manje pametan, to mu se crnac čini glupljim.” A budući da su mravi crniji od ugljena, a otac bjelji od mlijeka, čini se kao da je rečenica napisana upravo za ovu prigodu.

“To je apsolutno nemoguće!” odgovara naposljetku Archibald, kategoričan kao rječnik.

Draže mu je lagati, jer zna uolikoj mjeri otac može loše primijeniti svaki dobar odgovor. Time, međutim, prekida majčin polet. Bila je

sprema progovoriti o mravima koji, nakon što su prvim katom prokrstarili u vlaku, sada dnevnim boravkom putuju u kamionu.

“Vidiš, to je nemoguće!” komentira otac obraćajući se ženi, kao da ga je cijelo vrijeme ipak mučila sumnja.

Promatrajući kamion i njegovu zapregu koji putuju ukrasnom letvicom, žena kima glavom.

“Kad je netko velik samo dva milimetra, onda... onda je velik samo dva milimetra!” kaže otac, uvjeren kako je izgovorio rečenicu stoljeća, što i nije daleko od istine, budući da je prvak u gluposti.

Arthur je otvorio veliku knjigu, onu djedovu. Zaustavio se, naravno, na crtežu Selenije. To sićušno žensko stvorenje visoko je tek nekoliko milimetara, no ima više srca i duše od velikog broja nas.

Arthur ne uspijeva odlijepiti pogled od Selenijina crteža. Zauvijek zaustavljena u istoj pozi, kraljevna kao da Arthura beskrajno nježno promatra. Tijekom tolikih je tjedana sanjao o trenutku kad će je napokon moći zagrliti, no sad će se morati zadovoljiti samo ovim pogledom što mu ga nudi crtež.

Obuzima ga osjećaj potpune nepravde. Išcupao je djeda iz M-ovih kandži, spasio je kuću od Davida i zar je ovo nagrada za to? Ponašaju se prema njemu kao prema desetogodišnjem djetetu, što zapravo i jest, no u ovakvim okolnostima draže mu je ustvrditi kako mu je, baš kao i Seleniji, već tisuću godina, te da nitko i ništa Arthura neće spriječiti da se pridruži svojoj ljubljenoj.

Arthur sklopi knjigu i već je spreman ugurati je na njezino mjesto, između dviju debelih knjiga o Africi, no tad uočava maleni predmet koji svjetluca u dnu police. Pruža ruku i hvata ga. Riječ je o staklenoj bočici nalik na one u kojima se drže parfemi, a kojoj je površina prekrivena gravurama. Na bočici je etiketa na kojoj je perom ispisano “malen-velik”, a iznad natpisa je crtež mladića koji hoda i koji u četiri skice postaje veoma velik. Prilično slikovito...

‘Kad bi barem Selenija mogla ovo ispiti i pridružiti mi se u mojem svijetu’ razmišlja Arthur dok bočicu vraća u njezino skrovište iza velike knjige, tamo gdje ju je i pronašao.

Ne dolazi u obzir da Selenija ispije ovaj napitak. Na njemu je da se naruga zabranama želi li je vidjeti. Bilo kako bilo, koliko god se Arthur trudio na tisuću načina u glavi posložiti argumente, uvijek

dolazi do istoga zaključka: učinit će sve i bilo što samo da ponovno vidi Seleniju.

Arthur je suočen s tom neizbježnom očitošću. Donosi, dakle, odluku. Napinje pluća, ustaje i dohvaća veliki kovčeg. Iz njega vadi dalekozor, predmet nužan za odlazak u zemlju Minimejaca. Otvara zatim najveći prozor i u samo nekoliko sekundi izrađuje ljestve od orijentalnih tkanina koje su razbacane po tlu. Ljestve zabacuje preko prozora, penje se preko prozorske daske, no u tom se trenutku vrata iznenada otvaraju. Na vratima je Archibald koji stoji sučelice Arthuru koji zajahuje prozor s čvorom od tkanine u ruci. Budući da je uhvaćen na djelu, Arthur se i ne trudi braniti.

“Možemo li nakratko porazgovarati prije nego što pobjegneš u noć?” pita djed, potpuno mirno.

Arthur kratko oklijeva, a zatim nogu spušta s unutarnje strane i sjeda na prozorsku dasku.

Archibald kratko promatra svojeg unuka. Toliko je ljubavi u njegovu pogledu. Ljubavi i poštovanja. Arthur na njega djeluje kao zrcalo. Sjeća se dječaka kakav je nekoć bio, vječno neshvaćen, uvijek u borbi protiv odraslih koji vide samo istinu koja im je pod nosom, nikad onu koja je postrani ili onu skrivenu ispod površine. A večeras Arthurova istina uvelike premašuje istinu njegova oca. Maleni je dječak zaljubljen i učinit će nemoguće samo da vidi svoju ljubljenu. Svijet pripada sanjarima i Arthur kreće u svoje osvajanje.

Archibald uđe i sjedne u svoj naslonjač.

“Znam što osjećaš, Arthure. Osjećaš nepravdu. Nerazumijevanje. No sad si već velik i trebao bi shvatiti da ne možemo uvijek činiti ono što želimo”, smireno objašnjava djed.

“Ako je to znak odrastanja, onda želim zauvijek ostati mali!” odgovara Arthur samouvjeren.

Archibald se smiješi, dirnuo ga je zanos njegova unuka, kao i njegov osjećaj za prečace.

“Upravo te ovakva iskušenja čine većim, Arthure. Zahvali nebesima što ti šalju ovakve poruke.”

“Ma, koje poruke? Ništa mi nije jasno, Archibalde! Znam samo da moj otac ništa ne shvaća!” odgovara Arthur koji postaje nestrpljiv.

“Tvoj se otac ravna prema vlastitoj logici, dok ti imaš svoju. Moraš naučiti živjeti s takvim različitostima. Želiš li da on prihvati i poštuje

tvoju različitost, tad i ti moraš poštovati njegovu”, objašnjava Archibald s mnogo mudrosti.

No Arthuru se oči pune suzama.

“Djede, tako mi nedostaje Selenija! Imam osjećaj da ću umrijeti ako je ne vidim!” jeca Arthur koji više ne može skrivati osjećaje.

Archibald ustane iz naslonjača i sjedne na prozorsku dasku. Prebaci ruku preko unukovih ramena.

“Vrijeme nema nikakva utjecaja na ljubav, Arthure. Tri sam godine proveo u zatvoru M-a Prokletnika i jedino zbog čega sam izdržao bila je tvoja baka. Nitko me nije mogao spriječiti da mislim na njezin osmijeh i na svu njezinu ljubav koju ne mogu zaustaviti nikakve rešetke. Selenija je zauvijek u tebi i nitko ti je ne može oduzeti. Čak ni vrijeme.”

Arthur više ne može obuzdati suze koje se sad kotrljaju niz njegove obraze. Lijepe suze koje su tako krupne da dok prolaze, kao povećala, povećavaju Arthurove pjege. Rupčić bi sad bio poželjan.

Poglavlje 7

Otac iz džepa izvadi rupčić, ali ne da bi ga ponudio svojem sinu. Uzima rupčić da bi ulaštio ovnovu glavu koja krase prednji dio njegova automobila. Riječ je o lijepom kipiću srebrne boje, oznaci automobilske marke i očevu ponosu.

“Ovan kojeg pokreće osamdeset konja!” često se šalio otac koji se, kad god se nađe u blizini automobila, osjeća nepobjedivo. Vozilo jamačno posjeduje svu snagu i moć koju on nikada nije imao. Zato ga vjerojatno i neprestano licka, zbog čega je njegova žena već pomalo ljubomorna.

“Obriši noge prije nego što uđeš!” dovikuje on svojoj supruzi koja tek što je izašla iz kuće.

Ona ostavi prtljagu na trijemu, slegne ramenima i uđe u kuću po preostale stvari. Otac se osjeća pomalo smiješno, zato ponovno lašti ovnovu glavu. To čini kad god se osjeća glupo.

Alfred sjedi na vratima i zadivljeno promatra svojega gospodara koji izgleda žalosno i potišteno. Gleda ga kako otpetljava čvorove na svojim ljestvama, kao da pokušava shvatiti pravila neke nove igre. Arthur se, međutim, ne igra. Upravo je suprotno. U cijelom svojem kratkom životu vjerojatno još nikada nije bio ovako ozbiljan. Kao da je iznenada ostario. Archibald ga pogledom ohrabruje, jer zna da nijedna riječ ne bi mogla ublažiti njegovu bol.

Alfred podigne pogled i zapita se ima li pauk koji je upravo prošao kroz vrata ikakve veze s ovom igrom. Na prvi pogled nema, no zašto onda ide kamo god se pomakne Arthur, kao da ga slijedi? Alfred malo zamahuje repom. Nikad se ne zna. Ako je riječ o igri, čak i ako je neka neshvatljiva, on u njoj jednostavno mora sudjelovati.

“Čekam te dolje”, kaže Archibald koji iz iskustva zna da samoća ponekad može stvari učiniti manje bolnima.

Archibald prolazi ispred Alfreda koji ne skida pogled s pauka. Arthur napokon dovršava slaganje svoje putne torbice, dok se životinja okomito spušta prema njemu. Pauk se spušta niz nit koju brzo plete, tih kao propuh. Ako je igra imalo slična spuštanju niz konopac, pauk će uskoro biti pobjednik. Alfred zato počinje lajati kako bi upozorio svojega partnera.

Arthur prilazi svojem psu te tako u posljednji čas izbjegava paukov poljubac.

“Uskoro ću se vratiti, Alfred. Ne brini se! I za tebe će to biti jedna nova kušnja, vidjet ćeš. To će te učiniti snažnijim!” nježno mu govori Arthur milujući ga po glavi.

Alfred ne shvaća najbolje tu poruku. Jedino od čega je do sada rastao jesu šuplje kosti, pa mu nije jasno kako bi to iskušenje mogao sažvakati.

A pauk se ponovno spušta prema Arthurovoj glavi. Očito ne odustaje od prvotne zamisli, no očito je kako nema previše sreće, jer Arthur se ponovno uspravlja i vraća svojoj otvorenoj torbi. Pauk se na trenutak zaustavi, valjda umoran od tih silnih šetnji amo-tamo.

Alfred promatra dlakavu životinju kako dolazi do daha. Mora se priznati da se doima teškim to što nosi u prednjim nožicama, a što čini gotovo četvrtinu njezine veličine.

‘Što li to uopće nosi?’ pita se Alfred. Pas zaškilji i prepozna zrno riže. Alfred je prilično iznenađen. Ne zna baš previše o paukovima, ali ovo je prvi pauk vegetarijanac kojeg susreće. Ta osobitost dodatno potiče njegovu znatiželju, pa ponovno škilji. Na zrnu riže nešto je napisano. Napokon, Alfred shvaća. Nipošto nije riječ o igri “ide maca oko tebe”, ni o običnome spuštanju niz konopac, već o igri zagonetki. Koliko li je samo puta zaspao gledajući Arthura i njegova djeda kako igraju tu dozlaboga dosadnu igru? Alfred zalaje, kako bi istodobno Arthuru pokazao da se igri pridružio još jedan igrač, ali i kako bi pauku natuknuo kako nema želje igrati se.

“Evo, dolazim!” odgovara Arthur koji nije shvatio poruku.

Pauk se ponovno uspinje uz nit i slijedi Arthura. Nikada ne bi pristao na ovu misiju da je znao koliko će biti zamorna.

Arthur zatvori svoju torbu i prebaci je preko ramena. Pauk plete novu nit i dopušta da ga niz nju povuče težina njegova umora. Ponovno promašuje, jer Arthur se sad zaputio prema vratima.

Pauk tad ispušta užasan vrisak. Vrisak očaja. Kao da mu život ovisi o tome hoće li ga netko čuti. Za Arthura je, naravno, taj vrisak iz dubine duše pretih i njegove uši nisu dovoljno istančane da bi ga čule. Umjesto vriska, on čuje tek tiho škripanje koje može stvoriti tek umorni, stari parket. Na paukovu sreću, Alfred ga je čuo. Ne govori on paukov jezik, no očaj je nešto univerzalno, a u vrisku ga je bilo mnogo. Pas zapriječi prolaz svojem gospodaru. Raširenih šapa i spuštenih ušiju. Izgleda kao pravi nogometni vratar.

“Što je, Alfrede? Ne želiš da odem, zar ne?” pita ga Arthur smiješeći se. “Mislim da nemam izbora, znaš. Hajde, makni se.”

Arthur se pokušava probiti, no Alfred mu još ustrajnije priječi put te svojim promuklim lavežom jasno govori o kakvoj je poruci riječ. Arthur je shvatio. Nježno odlaže torbu i pažljivo promatra psa kako bi odgonetnuo nerazgovijetno. Koliko god se Alfred trudio sve glasnije lajati, Arthur sve manje shvaća o čemu bi mogla biti riječ. Jasno mu je samo da je vijest zasigurno vrlo važna, čim Alfred tako uporno laje.

Arthur se osjeća pomalo izgubljeno. Duboko uzdiše i okreće se, kao da naznake želi potražiti drugdje. No tako se iznenada zatječe licem u lice s iscrpljenim paukom koju među nožicama drži zrno riže. Arthur ga isprva zaprepašteno promatra, a zatim ispod životinje refleksno polaže dlan. Istina, pauk se doima tako iscrpljeno da se čini kao da će svakoga časa pasti na tlo. Pauk nije tražio ništa više od toga, pa na Arthurov dlan ispušta zrno riže s porukom koja mu je povjerena.

Zbunjen, dječak promatra bijelo zrno i spremanje pauku postaviti nekoliko pitanja, no pauk je već iščeznuo i time situaciju učinio još zagonetnijom. Alfred maše repom, sretan što je sudjelovao u operaciji.

“Ali što da dovraga radim s ovim zrnom riže?” pita se dječak prije nego što će uočiti sitne znakove urezane u žitaricu.

Arthur tad pohita prema radnome stolu svojega djeda te uzme povećalo kojim se služio pri izradi kamiona za mrave. Ispod povećala, zrno riže izgleda kao golem bijeli kamen na kojemu je uklesana tek jedna riječ: Upomoć!

Širom otvorenih usta, Arthur stane posve ukočen. Pauk mu je, dakle, došao osobno prenijeti poruku. Tko bi, dakle, mogao imati

toliko povjerenja u njega, čovječuljka kojemu je jedva deset godina, ako ne Minimejci? A ako su tako očajni da im je Arthur jedini spas, onda je situacija u kojoj su se zatekli uistinu više nego zabrinjavajuća.

“Ne smijemo gubiti ni trena!” izjavi Arthur svojem psu, vrteći se oko sebe u potrazi za izlazom.

Arthur se tiho spušta niz stubište, kao Pink Panter koji se sprema za pljačku stoljeća. Dnevna soba je pusta. Oca ni na vidiku, a to je dobra vijest. Arthur ubrzava korak i jurne prema kuhinji, gdje je uočio djedovo rame. Prolazeći kroz vrata, nalijeće na svoju majku i oboje počinju urlati.

“Uplašio si me, Arthure!” zamjera mu majka polažući ruku na srce, kao da će joj puknuti od straha. “Ondesi brzo svoju torbu u auto, tvoj otac čeka da zatvori prtljažnik!”

“Odmah! Samo da se pozdravim s bakom i djedicom!” odgovara Arthur koji se pokušava riješiti majke.

“Dobro! Čekam te!” odgovori majka koja je ljepljivija od ljepila za muhe.

Arthur nema vremena za pristojnosti. Položi majci ruke na stražnjicu i doslovce je gura van.

“Moram djedu prije odlaska odati jednu tajnu, jednu mušku tajnu!” kaže Arthur zatvarajući majci vrata pred nosom.

“Pretjeruješ, Arthure!” zgrožen je Archibald ponašanjem svojeg unuka, no ubrzo na njegovu licu čita užas koji ga je nagnao na takvo ponašanje. “Što se događa, Arthure?” pita zabrinuto starac.

“To je strašno!” zamuckuje Arthur obuzet panikom. “Minimejci! U opasnosti su! Pozvali su me u pomoć! Moramo nešto učiniti!”

“Smiri se, Arthure, smiri se!” govori Archibald držeći ga za ramena. “Kakva, poruka?”

“Ovdje! Zrno riže!” uporno će Arthur. “Jedan mi je pauk prenio tu poruku! Moramo biti brzi jer bi moglo biti prekasno! Ne želim izgubiti Seleniju, djede! Shvaćaš?” kaže on, gotovo na rubu suza.

“Molim te, Arthure, smiri se! Nećeš izgubiti nikoga!” tvrdi Archibald pokušavajući umiriti dječaka. “Prvo mi reci koji pauk? Kakva poruka?”

Arthur uzme njegovu ruku i u dlan mu utisne zrno riže. Iz stražnjeg džepa zatim izvlači povećalo i pruži ga djedu.

“Ovdje, na zrnu riže! Tu je napisano! Pogledaj sam!” kaže Arthur.

“Poruka? Na zrnu riže? Minimejci svoje poruke prije ispisuju na lišću koje zatim puštaju da padne sa stabla”, komentira Archibald stavljajući naočale.

“Nikakav list do mene ne bi mogao doći. Zato su poruku napisali na zrnu riže kako bi je do mene mogao donijeti pauk”, objašnjava Arthur čija je logika neumoljiva. “Hajde, čitaj!”

I dok djed namješta naočale na nosu i iznad zrna polaže povećalo, otac otvara vrata i njima djeda udara u rame. Zrno riže odleti u zrak.

“Oh! Oprostite!” ispričava se otac kojemu je zapravo tek djelomično žao kad nekog gurne.

Arthur ne može vjerovati vlastitim očima. Ne postoji baš nijedna katastrofa u koju njegov otac nije upleten. U klubu ljubitelja katastrofa on bi bio počasni član.

Arthur se baca na tlo i četveronoške traži važnu poruku.

“Što to radiš, Arthure?” pita njegov otac, krajnje izživciran.

“Ovaj... tražim dar što sam ga darovao djedu, a koji si mu ti izbio iz ruke kad si otvorio vrata!” ljuti se Arthur.

Otac nezainteresirano slegne ramenima.

“Nisam mogao znati da stojite uz vrata!”

Arthur pretražuje sve pukotine na parketu, no ništa ne pronalazi.

“Dobro! Arthure, sad bi bilo dosta! Čeka nas dug put!” živcira se otac hvatajući sina za ruku. “Archibald u ruci drži sasvim pristojno povećalo, siguran sam da će i bez tebe pronaći tvoj dar.”

Arthur se otima kako zna i umije, no njegov otac raspolaže snagom koja je obrnuto proporcionalna njegovoj inteligenciji.

“Dopusti mi barem da poljubim djeda!” uporan je Arthur.

Ocu je teško ne udovoljiti njegovu zahtjevu, pa nakratko ispusti sina iz zagrljaja, premda ga i dalje drži na dohvat ruke.

Arthur se sagne prema djedu, te mu pod izlikom da će ga poljubiti, riječima prenosi poruku.

“Na zrnu riže je pisalo ‘Upomoć’”, šapne Arthur.

Zaprepašten, djed ga poljubi u obraz.

“Jesi li siguran?” šapne sad starac.

Arthur ga ponovno poljubi.

“Siguran sam! Moramo nešto učiniti!”

Archibald promijeni stranu i sad ga poljubi u drugi obraz.

“Vidjet ću što mogu učiniti.”

Arthur ponovno mijenja obraz.

“Ne ostavljaj ih na cjedilu, preklinjem te, djede!” preklinje Arthur kojemu glas od silnih emocija zvuči posve izmijenjeno.

Armand se kod sedmog poljupca počinje pitati ne rugaju li se ova dvojica na njegov račun.

“Dobro! Moramo krenuti! Čeka me dug put koji moram odraditi u određenom vremenu!” kaže otac, elegancijom vozača tegljača.

Teška srca, Archibald i Arthur se odmiču jedan od drugog.

Armand sinovu torbu ubacuje u prtljažnik, dok se Arthur na vratima ponovno osvrće i pogledava djeda.

“Bez brige!” odgovara mu djed pomičući usne, ne ispuštajući ni glasa.

Premda mu srce još nije na mjestu, Arthur mu uzvrat osmijehom.

“Hajde! Ulazi u auto, Arthure!” pokušavajući humorom potaknuti raspoloženje koje je ravno nuli. Arthur nevoljko ulazi u automobil. Otac obilazi oko automobila i usput lašti ovanovu glavu koja ponosno krasi njegov prednji dio. Ponaša se kao da je životinja ta koja će ih voziti kući.

Udobno zavaljena na suvozačkome sjedalu, majka je već u automobilu. U autu je uvijek prva, budući da joj je za vezivanje pojasa potrebno najmanje četvrt sata. A budući da to izluđuje njezina supruga, s vremenom je stekla naviku da u automobil uvijek ulazi prva, prije svih.

“Ponijela sam ti vrećice, ako te uhvati želja za povraćanjem!” kaže ona nježno svojem sinu, kao da mu govori kako mu je kupila vrećicu bombona.

Arthur je u iskušenju da joj odgovori kako nema opasnosti da će ga uhvatiti mučnina s obzirom na brzinu kojom otac vozi. Ipak, radije se okreće prema stražnjem prozoru kako bi gledao djeda koji stoji na trijemu.

Armand sjedne u auto i protrlja dlanove prije nego što će u bravici okrenuti ključ. Osamdeset automobilskih konja počinje rikati, premda dvije trećine njih nikada neće poslužiti svrsi. Premda konji zapravo uopće ne riču. Otac usta širi u divovski osmijeh, kao svećenik kad čuje uskrsna zvona.

“Krećemo, ljepotice!” kaže oduševljeno on, otpuštajući ručnu kočnicu.

Automobil blago ubrzava. Arthur promatra djeda koji se od njega udaljava i koji mu maše u znak pozdrava. Gleda i kako se od njega udaljava ta lijepa kuća u kojoj je proveo najljepše tjedne svojeg života.

Alfred koji je sve dotad vrijeme tratio prateći onog pauka na putu kući, iznenada shvaća kako je zvuk automobilskog motora često sinonim za nečiji odlazak. Spušta se niz stube i, prolazeći između nogu Archibaldu koji zamalo padne, juri prema van.

Automobil napušta posjed, a ispraćaju ga tajanstvene baklje raspoređene uz rub ceste. Otac se mršti i blago usporava. Ne sjeća se da je na ovome mjestu ikad prije uočio ulične svjetiljke. Riječ je zapravo o Bogo-Matassalaijima koji su se poređali u počasni špalir, a koji s bakljama u rukama nakratko osvjetljavaju put.

Arthur ih promatra. Zadivljen je tim lijepim ratničkim licima koja se, osvjetljena plamenim kuglama, odvajaju od mraka.

“Što im je, zašto tako osvjetljavaju put? Mogli bi tako izazvati prometnu nesreću!” prosvjeduje otac koji nikad ne propušta priliku za gundanje.

Automobil prolazi pokraj te lijepe, svjetleće živice, a zatim nestaje u noći. Samo dva malena, žuta automobilska oka privremeno paraju mračni obzor.

I baš u trenutku kad su ratnici spremni vratiti se u svoj šator, jureći za automobilom, na cestu izbija pas Alfred. Bogo-Matassalaiji nemaju vremena reagirati. Mogu samo nemoćno gledati kako i on nestaje u noći dok trči za svojim gospodarom.

Poglavlje 8

Archibald i Marguerita utučeni stoje na trijemu. “Ne brini se za Alfreda, trčat će pet minuta, a zatim će se vratiti. Plaši se mraka”, kaže baka hvatajući supruga ispod ruke i odvlačeći ga u kuću.

“Ne brinem se za Alfreda, već za Arthura”, odgovara Archibald. Starac zatvara vrata i refleksno povlači zasun.

“Sve je to tako uzeo k srcu, ne želim da bude nesretan!”

Djed se smiješi.

“Arthur je još mlad i ovo su njegovi prvi ljubavni jadi, no jamačno ne i posljednji. Bit će, nažalost, i drugih!”

Archibald uzdiše. Sve mu se to nimalo ne sviđa.

“A što ako je govorio istinu? Što ako su Minimejci uistinu u opasnosti? Nije li moja dužnost priskočiti im u pomoć?” uporan je Archibald.

Njegova mu supruga prilazi i uhvati ga za ruke.

“Archi! Tvoj unuk ima bujnu maštu, a toliko želi ponovno vidjeti kraljevnu, da je spreman izmisliti bilo što! Poput te priče o poruci urezanoj u zrno riže! Ti si mi osobno ispričao kako Minimejci poruke pišu isključivo na listovima, zar ne?”

“Da, naravno”, nevoljko kima glavom Archibald. “No pauk list nikada ne bi mogao donijeti sve do Arthura. Jednostavnije je prenijeti zrno riže.”

Marguerita se smiješi suprugu. Kad govori o Minimejcima, i on izgleda kao da mu je deset godina.

“Archi, minimejski narod stariji je od tisuću godina i preživio je sve katastrofe s kojima se susreo. Zato su sada tako jaki.”

“Da... Ima u tome istine”, priznaje Archibald.

“Sva silna iskušenja koja su prošli učinila su ih većima, a isto će biti i s Arthurom”, nastavlja Marguerita.

“Da, ali... tako su maleni!” zaključuje djed srceparajućim glasom.

Marguerita ga poljubi u čelo.

“A ti, ti si zapravo najmanji od svih njih! Hajde, pođi na počinak. Noć uvijek donosi dobar savjet”, izjavi njegova žena odlazeći prema stubištu.

“Ja... provjerit ću je li sve dobro zaključano, pa ću ti se pridružiti”, dovikuje joj Archibald.

Marguerita mu ne odgovara, već nestaje na vrhu stubišta.

Archibald čini se uživa u tih nekoliko sekundi tišine. Duboko uzdiše, kao da se želi razbuditi. Marguerita je zasigurno u pravu. Marguerita je često u pravu. Možda se brine bez razloga i možda je ona poruka urezana u zrno riže tek dječja igra. Igra predivnog djeteta bujne mašte.

Obeshrabren, Archibald kreće prema stubištu i upravo ga tad zaintrigira pucketanje koje čuje ispod nogu. Baca pogled prema tlu i ondje uočava malenu, bijelu mrlju nalik na zrno riže. Archibald se spušta na koljena i s pomoću povećala uzima zrno. Na dlanu prevrće sićušan prehrambeni proizvod sve dok na njemu ne uoči natpis.

“Upomoć!” šapće Archibald, užasnut onim što je upravo pročitao. Arthur nikada ne bi uspio napisati nešto tako sitno, čak ni uz pomoć povećala. Više, dakle, nema nikakve sumnje: Minimejci su uistinu u opasnosti.

Arthurova majka ponovno povraća u vrećicu koja je već prilično puna. Otac negoduje. Sama pomisao da bi mogla povratiti na sjedalo onemogućava ga da se usredotoči na vožnju. Zato i krivuda po cesti, zbog čega majka osjeća još veću mučninu.

Arthur je, pak, i dalje u istome položaju, kleči na stražnjem sjedalu i zuri kroz stražnji prozor. No nema se ondje bogzna što vidjeti, samo oblaci prašine što ih podižu kotači, a kojima stražnja svjetla daju blago crvene nijanse. Majka osjeća da će ponovno povratiti. Budući da više nema vrećica, ona daje znak za uzbunu.

“Mislim da bismo se trebali zaustaviti na onoj benzinskoj postaji!” izjavljuje ona neobično promuklim glasom.

“Ali još imam benzina koliko hoćeš!” odgovara otac. “Osim toga, ove su seoske postaje uvijek skuplje od ostalih!”

“Nije to zato da bi ti napunio rezervoar, već da se ja ispraznim!” živcira se majka čije je blijedo lice samo po sebi više nego jasna

poruka.

Zabrinutiji za svoja sjedala nego za suprugu, Armand odlučuje zaustaviti se na praznome prostoru ispred same crpke. Žena i ne čeka da se automobil zaustavi da bi iz njega iskočila. Držeći ruke na ustima, pretrčava parkiralište i udaljava se prema zahodima. Otac s gađenjem promatra dvije vrećice prepune bljuvotine koje je njegova žena odložila uz svoje sjedalo. S grimasom na licu, vrhovima prstiju hvata vrećice i izlazi iz automobila da bi potražio kante za otpatke koje bi prihvatile ovaj otpad nalik na nuklearni.

Arthuru ide na živce sva ta užurbanost, pa samo uzdiše promatrajući prašinu koja se polako sliježe na cestu. A to je zapravo lijep prizor, sve te sitne čestice koje kao pahulje nošene vjetrom, ovako obasjane neonskim svjetlima benzinske postaje, u zraku oblikuju oblake.

Iznenada, kao Jeti koji bježi pred mećavom, pojavljuje se Alfred koji se pjeni na sve strane. Arthurovo se lice ozari. Cijelo ga je ovo vrijeme slijedio njegov jedini prijatelj, najljepši pas na svijetu. Arthur ne može vjerovati vlastitim očima, no istodobno se pita kako je uopće mogao posumnjati u svojeg najvjernijeg prijatelja. I ne znajući, Alfred mu je došao spasiti život, a možda i živote Minimejaca.

Arthur iskače iz automobila i pas mu skače u naručje.

“Alfrede moj!” kaže Arthur čvrsto ga stežući u zagrljaju.

Pas je tako umoran da mu jezik visi iz usta i jedva stoji na šapama.

“Šalje te Božja providnost! Činiš mi veliku uslugu!” uzvikuje dječak držeći objema rukama psa za glavu. Pas blago podiže uši, kao da je već požalio što je došao.

Majka se naposljetku umiva i provjerava ima li mrlja na njezinoj lijepoj haljini cvjetnog uzorka. Njezin se suprug pojavljuje na vratima zahoda i lice iskrivljava u grimasu koja bi se mogla prevesti kao: Požuri se, već smo izgubili dovoljno vremena zbog tvojih gluposti. Jadna žena brzo poravnava haljinu, pogleda se u zrcalu i odustane od daljnjih pokušaja. Nema veze, izgledat će kao zgužvana krpa sve do kraja putovanja.

Par dolazi do automobila i majka baca majčinski pogled na svoje mladunče. Arthur se smotao ispod karirane deke kojom je prekriven preko glave.

“Već je zaspao!” šapće majka kako bi oca prisilila da jednako postupi.

“Odlično. Tako će se barem putem manje duriti”, odgovara tiho otac.

“Nije lijepo što tako govoriš, cijelim putem nije ni zucnuo!” naglašava majka.

Otac promrmlja nešto umjesto odgovora, nešto što nitko ne razumije, a što zvuči kao engleski.

Arthur je ispod pokrivača i počinje hrkati. Majka napinje uši. Riječ je o hrkanju koje je pomalo čudno za malenog dječaka od samo deset godina.

“Zasigurno ima polipe u nosu, čim tako hrče! Možda bismo ga trebali odvesti liječniku da ga pregleda?” pita majka pomalo zabrinuto.

“Poslušaj njih kako hrču!” odgovara otac uključujući motor. Osamdeset konja koji imaju velike probleme s polipima u nosu. “Ovo ja zovem hrkanjem!” izjavljuje otac, ponosan kao pivopija koji je upravo glasno podrignuo.

Poglavlje 9

Kod kuće je Marguerita ta koja hrče. Archibaldu brige ne dopuštaju da zaspi, a san mu je posve narušen zvižducima koji dopiru iz nosa, a od kojih podrhtavaju noćni ormarići. Kako li samo jedna sitna bakica krhka izgleda može nadjačati najsuvremenije pneumatske čekiće? Nadjačati je ne bi mogao ni uzavreo čajnik koji zviždi iz sve snage. Archibald se okreće u krevetu, namjerno poskakuje kako bi joj dao znak. No ni to nema nikakva utjecaja na baku koja samo mijenja frekvenciju hrkanja. Hrkanje više ne zvuči monotono. I to je već nešto.

Archibald promatra zidni sat. Čak i velika kazaljka podrhtava od Margueritina hrkanja. No ipak pokazuje više ili manje točno vrijeme. Već je petnaest minuta prije ponoći. Petnaest minuta prije sudbonosnog trenutka, kad će zraka mjesečeve svjetlosti obasjati dalekozor i tako otvoriti prolaz prema svijetu Minimejaca.

Archibald razmišlja. Marguerita mu je, naravno, navela sve same dobre razloge. Točno je da čovjek mora biti dobrog zdravlja da bi se upustio u takvu avanturu, a on uistinu više nije mlad. S druge bi pak strane bilo strašno pred Minimejcima ispasti slabić. Još bi gore bilo ispasti izdajnik u očima svojega unuka. Pa čak i ako se izuzmu pitanja izdaje i povjerenja, što ako su Minimejci uistinu u opasnosti?

Hoće li ostati ovdje, u svojem krevetu i do jutra trpjeti isprekidane zvukove koje ispušta njegova žena?

Archibald na trenutak zaustavi dah, a zatim duboko uzdahne. Da. Trpjet će ih. Već ih dvadeset godina trpi svake noći. A i ova se noć mora okončati, premda je tako posebna.

“Sutra je novi dan”, zaključuje Archibald ušuškavajući se u krevetu. Mora mu biti udobno, čak i ako ne bude mogao spavati. Često se događa da kad čovjek nešto odluči, sudbina učini nešto čime ga poremeti, nešto čime mijenja sve. Upravo u trenutku kad odluči istuširati se, čovjek otkriva kako nema tople vode. I zato, upravo kad

se Archibald udobno smjestio u svojem krevetu, netko pokuca na ulazna vrata. Nije to sitno kucanje koje vas nježno budi iz sna, već istinsko bubnjanje nalik na zvuk što bi ga stvorilo stado bizona koji plešu step. Archibald poskoči, a Marguerita se smiješi. Zahvaljujući čepićima koje si je ugurala duboko u uši, starica čuje samo nježan i blag zvuk.

Već petnaest dana ona svake noći u uši gura čepiće pod izgovorom da ne može spavati od Archibaldova hrkanja. Beskrajno pristojan bez obzira na sve, njezin joj suprug nije odao kako je zapravo budi vlastito hrkanje. Pristojnost se uvijek isplati, a večeras je Archibald blagoslovljen predivnim, malim voštanim čepićima.

Ustane u skoku, na noge brzo navuče papuče i pojuri prema hodniku. Udarci na vrata i dalje su bučni, samo su malo rjeđi, vjerojatno zato što se onaj koji kuca već umorio.

Archibald veže pojas na svojem kućnom haljetku i hvata se za rukohvat da se ne bi otkotrljao niza stube, što se lako može dogoditi kad se čovjek ovako žuri.

Djed povuče zasun i širom otvori ulazna vrata, a da se prethodno nije ni potrudio kroz špijunku provjeriti tko ga to usred noći ometa. Njegovo je iznenađenje, dakle, to veće.

“Arthure!” uzvikne Archibald dok razrogačenih očiju odmjerava čovječuljka slomljenog od umora, koji je davno ostao bez daha.

“Ma, što ti tu radiš? Gdje su ti roditelji? A gdje je automobil?” istoga se trena brine starac.

Arthur mu ne uspijeva odgovoriti, previše je zaokupljen udisanjem svježega zraka. Djed svojeg unuka hvata za ramena i pridržava ga kako bi se što prije oporavio.

“Doživjeli ste prometnu nesreću, zar ne?” zabrinuto će Archibald.

“Ne! Pobjegao sam!” nekako uspijeva izgovoriti dječak.

Starac se ukoči u mjestu. Izbezumljuju ga posljedice takvog djela.

“Djede, preostalo nam je još vrlo malo vremena! Uskoro će se oblikovati zraka!” kaže Arthur kojem nedostaje zraka, no koji usprkos svet mu nije izgubio prisebnost.

Archibald je zadivljen upornošću tog čovječuljka. Njegova je slika i prilika. Ista tvrda, ali i pameti puna glava. Archibald se još sjeća avanture što ju je proživio kad je i njemu bilo deset godina. Otac mu je tad darovao zlatnu ribicu koju je osvojio na seoskoj zabavi.

Maloga je Archibalda činilo nesretnim gledati zlatnu ribicu koja, vrteći se u krug u malenom bokalu, od mučnine postaje zelena. Zato je, posve prirodno, pošao na put kako bi životinju vratio u more. Žandari iz Trouvillea pronašli su malenog Archibalda i o tome izvijestili roditelje. Ni žandari, a ni roditelji nisu htjeli povjerovati da je dječak pješice prešao sto trideset kilometara koji su kuću dijelili od mora. Bili su, naravno, uvjereni da je imao vanjskog suučesnika, no Archibaldu je tad bilo tek deset godina, pa nijedan od njegovih prijatelja nije još imao vozačku dozvolu, a još manje automobil. Otac je Archibaldu, naravno, održao pošteno predavanje, no dječaku je bilo svejedno. Brinulo ga je samo je li ribica, za koju je sajamski prodavač tvrdio da potječe iz Kine, uspjela pronaći put kući. Nimalo dakle ne čudi što u ovome malenom Arthuru ima mnogo toga što podsjeća na Archibalda.

“Djede! Poslije ćeš sanjariti!” dobacuje mu dječak koji je došao do daha. “Hitaj potražiti dalekozor, a ja ću upozoriti Matassalaije!” pridoda Arthur prije nego što će iščeznuti u smjeru šume.

Sluđen ubojitim ritmom što mu ga unuk nameće usred noći, Archibald se nakratko oko vlastite osi okreće kao zvrk, a zatim se trčećim korakom penje na tavan.

Arthur nije morao dugo trčati. Tek što je stigao do šumskog proplanka, naišao je na petoricu ratnika u paradnoj odori koji su mu pošli u susret.

“Kako ste znali da ću se vratiti?” čudi se Arthur.

“Noć je mirna, a kada ti trčiš, dišeš glasnije od srne koju proganjaju lovci. Već smo te s udaljenosti od deset kilometara čuli kako trčiš!” naglašava poglavica hodajući prema podnožju velikog hrasta.

Archibald ulijeće na tavan, u posljednji tren izbjegava tračnice malenog vlaka, pridržava se za stup knjiga da ne bi pao, te odskakuje sve do radnog stola. Starac se spusti na koljena i ispod radijatora izvuče ondje skriveni kovčeg iz kojeg vadi prijeko potrebni dalekozor.

Bogo-Matassalaiji su rasprostrli svoj famozni sag s pet ogranaka. Svaki ratnik stane na jedan od njih. Zadihani Archibald tad stigne do mjesta na kojem će se obaviti obred. Arthur podigne vrtnog patuljka koji po dobrom starom običaju stoji točno u podnožju hrasta. Archibald namjesti tronožac i brzo dalekozor ugura u rupu koja je, po

dobrom starom običaju, skrivena ispod vrtnog patuljka. Provjeri je li sve dobro namješteno, a zatim pogleda na sat.

“Točno je ponoć!” uzvikuje djed, prilično ponosan što je svoju misiju uspio završiti na vrijeme.

Svi se pogledi sad okrenu prema nebu. Zraka Mjesečeve svjetlosti trebala bi sad pasti na dalekozor i tako otvoriti prolaz.

Preko neba se, međutim, prostire jedan nezgodan oblak nalik na debelu i lijenu mačku koja se ne obazire na lavež pasa s druge strane prozora.

Arthurovo je lice uprto prema noći. Zna da će to biti prava katastrofa ne bude li se taj prokleti oblak pomaknuo za samo jednu minutu. U igri je možda sudbina jednog naroda smještenog ispod tog glupog oblaka koji se Zemlji ruga kao da je najobičniji grumen. Arthur krajičkom oka pogledava poglavicu ratnika, no njegovo je lice zatvoreno kao dagnja. Nemoguće je od njega išta doznati. Dječak, dakle, mora podnijeti nepodnošljivo, cijelu minutu tišine, šezdeset sekundi koje mu se čine dovoljno dugima da bi tijekom njih, u šezdeset poglavlja, mogao ispričati cijeli svoj život.

Ne može im nebo baš sada okrenuti leđa. Ne nakon što je pobjegao, po mrkloj noći pretrčao dvadeset kilometara, nakon što je napustio ne samo psa nego i rođenu majku. Koliko li su mu samo puta objašnjavali da se napor uvijek isplati, a da je upornost jedna od najvrednijih osobina? Arthur dakle odluči ne gubiti nadu. No jedna od osobina sudbine jest ta da je savršeno nepredvidiva.

Oblak se još više isteže, a mjesec nema priliku pokazati svoje lijepo, oblo lice. A bez mjeseca nema zrake. Nema prolaska. Nema Minimejaca. Ni Selenije. Eto, tako bismo mogli ukratko predočiti cjelokupnu situaciju.

Nosa uprta u nebo, Arthur ne može vjerovati vlastitim očima. Priroda je izdala čak i njega koji je toliko ljubi. Noge su mu oduzete. Archibald nervozno lupka po satu da bi se uvjerio kako se ura ne šali. Nije, međutim, riječ ni o kakvoj šali, jer njegova mu vjerna džepna ura pokazuje točno vrijeme, ponoć i jednu minutu. Avantura se dakle okončala i prije nego što je počela. Arthur je zabezeknut, shrvan. Nema čak snage ni odmahnuti rukama, onako kako to ljudi obično čine kad su očajni. I ratničkoga poglavicu cijela ova situacija zbunjuje. Nimalo ga ne oduševljava pomisao da bi svoju braću

Minimejce mogao ostaviti na cjedilu. Zna koliko je nužno poštovati prirodne tijekove te da je ovaj oblak zasigurno imao dobar razlog da se zatekne baš ondje gdje jest, no ipak nakratko proklinje taj glupi kumulus, čak ga pogrдно naziva nimbusom.

Arthurove noge počinju podrhtavati. Umor i razočaranje su preteški da bi ga noge još mogle nositi. Veliki ratnik tad izgovara nekoliko riječi na urođeničkome jeziku koje tek Archibald razumije.

“Što se događa? Zašto su svi tako uznemireni?” pita Arthur.

Archibald se nakašlja kako bi pročistio grlo, što ljudi često čine prije nego što će iznijeti neku vijest, kad prethodno ne znaju je li ona dobra ili je pak loša.

“Propustit će te preko korijenja”, kaže djed.

Arthur znatiželjno promatra ratnike: svaki od njih razvezuje lijanu koju nosi oko pojasa. Poglavica prikuplja lijanu i povezuje ih u nešto što podsjeća na dugu pletenicu. Prilazi Arthuru i svojim očima, smještenim visoko na dva metra i trideset devet centimetara, gleda dječaku ravno u oči.

“Nikada se ne koristimo ovim postupkom kako bismo prešli u svijet Minimejaca, samo u slučaju krajnje nužde. Sada nam se, međutim, čini da je uistinu riječ o nuždi”, kaže jednostavno poglavica, a zatim ga, od glave do pete, počinje omatati lijanama.

“Nadam se da ovo ipak nije preopasno?” brine se Archibald, premda je svjestan da neće zaustaviti tijek stvari.

“Svaka avantura povlači i neke opasnosti, Archibalde. Svako iskustvo nosi i nepoznanice”, smireno mu odgovara poglavica.

“Da, naravno!” potvrđuje djed kao da time želi umiriti samoga sebe, premda mu od straha da možda više nikada neće vidjeti svojeg unuka već cvokoću zubi.

Kad je Arthura dobro omotao lijanama, poglavica Matassalaja uzima bočicu koju je nosio za pojasom. Dovoljno je gledati kako je pažljivo otvara, da čovjek zaključa kako se njezinim sadržajem jamačno ne koristi prečesto.

“Otići ćeš u svijet Minimejaca, no ne zaboravi ovo: morat ćeš izaći kroz dalekozor i to svakako prije podneva, jer ćeš u protivnome zauvijek ostati zatočenik svoga tijela”, objašnjava mu poglavica.

Već sama pomisao na to da bi ostatak života mogao provesti uz Seleniju, oduševljava ga. No pri samoj pomisli da tako više nikada

ne bi vidio Archibalda, Margueritu, psa Alfreda, svoju majku ili pak svoga oca, koliko god on nesnosan bio, obuzima ga panika. Više, međutim, nema nekog izbora, jer ratnik ga je već svezao kao kobasicu.

Poglavica polako bočicu podiže iznad dječakove glave, izgovara nekoliko vradžbina na nekom prilično nepoznatom jeziku, a zatim mu na glavu izlijeva nekoliko kapi. Kao na krštenju. Razlika je u tome što voda nije blagoslovljena, već čarobna. Tekućina se velikom brzinom slijeva niz lijane, kao svjetleća zmija koja se omotava oko svojega plijena, ostavljajući iza sebe trag načinjen od blještavih zvijezda koje se prelijevaju u tisuću nijansi.

Arthur stoji širom otvorenih usta, zadivljen tolikom ljepotom i čarolijom. No malo se manje smiješi nakon što je spoznao da se pod utjecajem tekućine lijane počinju skupljati. Archibald se hvata za lice. Već je svjedočio ovakvome obredu, no ovo je prvi put da vidi kako se primjenjuje na njegovu unuku.

Arthur se skuplja, kao da ga steže steznik čije uzice povlači Herkul osobno. Dječak više nema dovoljno zraka da bi zazvao u pomoć. Lijane se uvrću, prevrću i zavrću, grčevito se hvataju za maleno tijelo koje se naočigled smanjuje, kao plastična boca koju gnječe prije nego što će je baciti u smeće.

“Ne brini. Korijenje samo ispija vodu iz tvojega tijela. Sve ostalo ostaje netaknuto”, objašnjava poglavica kao da diktira recept za pripremu gljiva.

Arthur bi to volio prokomentirati, no ne može više pomaknuti ni jedan jedini mišić. Osim toga, korijenje ga počinje gušiti i sasvim ga prekriva. Usta mu uskoro više uopće nisu vidljiva.

“Sve je to normalno, zar ne?” zabrinjava se Archibald koji samo što nije pao u nesvijest.

“Nikada još ovo nismo iskušali na nekom djetetu, no Arthur je čvrst. Zsigurno će izdržati”, odgovara poglavica, uvijek izravan.

“Aah...” odgovara djed kao da ga je to umirilo. No baš i nije tako, budući da odmah zatim djed pada u nesvijest. Matassalaiji, nažalost, nemaju vremena brinuti se za starca, no to i nije neki problem, budući da mu se zapravo ništa i ne može dogoditi.

Prvenstvo sada ima Arthur koji je sad već posve nevidljiv, sa svih strana omotan lijanama koje su se stopile u jedinstven korijen nalik

na dugu i tanku pletenicu.

Jedan od ratnika objema rukama hvata bambus koji mu je do sada služio kao štap, te njime počinje udarati o tlo u potrazi za rahlijom zemljom. Tlo je prilično kamenito, pa je prisiljen udaljiti se od dalekozora koji je postavljen na ulazu u selo. Ne pronalazeći mjesto u koje će napokon moći zabosti bambus, ratnik se sve više udaljava.

Kako bi mu pomogli, svi ratnici počinju udarati nogama o tlo. I konačno, poglavica ima više sreće nego ostali ili možda ima više iskustva. Pronašao je podatnu zemlju. Ratnik prilazi, objema rukama podiže bambus u zrak i silovito ga zabija u tlo. Komad drveta u zemlju se zabija do dubine od najmanje šezdesetak centimetara.

Ratnici promatraju svojeg poglavicu koji se doima zadovoljno. On hvata lijanu koja još uvijek vezuje Arthura, a koja je čvrsta kao čelična žica, te je ugurava u bambus. Nakon što je lijanu do kraja ugurao u bambus, poglavica Matassalaja poseže za drugom bočicom ružičaste boje. Izgovara vradžbine koje bismo ugrubo mogli prevesti kao: "Čak i najljepšem cvijetu uvijek će biti potrebna voda", a zatim sadržaj bočice izlijeva u bambus. Tekućina teče niz lijanu koju tom prilikom prekriva tankim slojem leda. Lijana izgleda kao krafna prekrivena topljenim šećerom.

Slijedeći zapovijed svojeg poglavice, ratnik još jedanput udara bambus kako bi ga zabio još dublje u zemlju.

Poglavlje 10

S druge strane, gotovo metar ispod zemlje, golemi se bambus, koji u ovim razmjerima izgleda kolosalno, probija kroz strop velike, prilično šarene dvorane. Sudeći prema pokućstvu, riječ je o spavaćoj sobi, jer ondje se nalazi tek ležaj koji zauzima dvije trećine prostorije. Zidovi su prekriveni svilenkastim tkaninama, dok tlo prekrivaju jastuci od gusjeničje svile s uzorkom cvijeća, kao i divovsko gušće paperje koje tvori sag deblji od sredine kriške najmekšega kruha.

Desetak mladih stvorenja udobno je ondje bilo zavaljeno prije nego što će divovski bambus neočekivano uništiti strop iznad njihovih glava. Riječ je o ženkama plemena Koolomassaija, stanovnika Pete Zemlje. Preljepe su, sve jedna ljepša od druge i sve su veoma zaposlene. Polovica njih lakirala je nokte, dok je ona druga polovica plela pletenice i ukrašavala ih školjkama.

Tekućina koja je potekla niz bambus stigla je do svojeg cilja i natopila korijen. Iznenada, predivan buket cvijeća eksplodira u svim mogućim bojama. Ondje je cvijeće svih oblika i boja. Samo jedan nije procvjetao, veliki crveni pupoljak koji samo čeka da se otvori. Nečemu trebati dugo, jer u njemu se netko toliko koprca da pupoljak više ne može izdržati. Zato iznenada i puca kao probušeni balon i Arthur iz njega pada izravno na krevet, među djevojke, kao cvijetak među vlati trave.

On dolazi k sebi, iz usta izbacuje nekoliko komadića gušćjega perja i brzo zaključuje da se preobrazba uspješno okončala. Ponovno je Minimejac. Na rukama sad ima samo četiri prsta, uši su mu se izdužile i prekrivene su nježnim dlačicama, te je visok samo nekoliko milimetara. Nekoć su mu govorili da je visok kao tri jabuke, a sad bi bio potreban priličan broj onih poput njega da bi dosegнули visinu samo jedne jabuke.

Nakon što se nakratko, pažljivo i s vidljivim zadovoljstvom promotrio, smiješi se svim prisutnim djevojkama kojima su od čuđenja usta širom otvorena, budući da su još u šoku zbog ovog neočekivanog upada.

“Dobar vam dan, djevojke!” dovikuje Arthur podižući ruku kako bi malo opustio napetu atmosferu.

Djevojke o kojima je riječ počinju urlati iz svega glasa. Jamačno nije odabrao prave riječi, jer mora se priznati da je njegovo iskustvo sa ženskim rodovima još prilično ograničeno. Osim toga, jedina djevojka koju uopće poznaje jest kraljevna, a to ozbiljno ugrožava njegov prosjek. Arthur se pokušava ispričati zbog smetnje, no nadglasavaju ga krikovi dostojni filmova strave i užasa.

“To je tek malo cvijeća...” uzalud pokušava objasniti.

Vrata prostorije tad doslovno eksplodiraju i gospodar kuće u sobu ulazi držeći u ruci nož s barem dvjesto funkcija.

‘Skupo će platiti taj uljez koji se usudio provaliti u moj harem’ može se pročitati na borama koje krase lice mišićavog stvorenja. No bore istoga trena nestaju. Malo nabire oči i usta širi u osmijeh kojim pokazuje svoje fantastično zubalo.

“Arthure?” uzvikuje poletno Koolomassai prepoznavši svojega prijatelja.

Sad i dječak bistri oči. Njegove su reakcije sporije, no uzme li se u obzir sve što je do sada doživio, nitko mu ništa ne može zamjeriti. Arthur promatra Kooloa i prepoznaje ga zahvaljujući njegovu šeširu.

“Max?” zamuckuje dječak, još nesiguran vidi li dobro.

“Da, ja sam!” odgovara Koolomassai grleći ga kao najfiniji hljepčić. “Kako li sam samo sretan što te ponovno vidim, stari nitkove!”

Sad ga već po leđima udara kao da je stari sag. To je uistinu Max. To je i njegov glas i njegovo tipično ponašanje. Susreli su se tijekom prvog Arthurova putovanja. On i Selenija zatekli su se u prijavom baru kojemu je Max bio vlasnik. Upravo ondje susreli su Darcosa, M.-ova sina koji ih je, zahvaljujući vlastitoj gluposti, odveo sve do Prokletnikove jazbine.

I Arthur se sad široko smiješi, sretan što je dospio na prijateljski teritorij.

“Pa ti stvarno ne okolišaš! Upao si izravno u moju kuću da bi mi ukrao žene. Zar ti tvoja kraljevna nije dovoljna?” šali se Max, no

Arthur je još premlad da bi se šalio s tim.

“Uopće nije tako!” objašnjava on. “Slučajno sam dospio amo! Ratnik Matassalai je tražio rahlu zemlju i...”

“I pronašao je najmekše tlo na području Pete Zemlje!” odgovara mu Max, ne dopuštajući dječaku da završi rečenicu. “Ljepotice moje, predstavljam vam Arthura, kraljevića Prve Zemlje!” uzvikuje glasno Max.

Predstavljanje zvuči krajnje primamljivo, pa ga djevojke napokon pozdravljaju, sve jedna zavodljivija od druge. Istinsko natjecanje u treptanju.

“Arthure, predstavljam ti Lilu, Loulu, Leilu, Lolu, Liulu, Loilu i Lalu!” ponosno ih predstavlja Max.

“Ah! O-la-la!” odgovara Arthur koji nije pronašao ništa bolje da bi iskazao ono što osjeća.

Max puca od smijeha, dok se sedam žena između sebe smijulje kao mišice.

“Opusti se, momče!” dobacuje mu Max pucketajući prstima.

Istog trena, Leila prilazi Arthuru i preko lica mu polaže vruć ubrus, dok mu Lola i Loula s nogu izuvaju cipele. Iza njega staju Liula i Lila i nježno mu masiraju ramena, to je njihova specijalnost. Lala, pak, staje ispred Arthura i samo mu se smiješi. Lala je nadaleko poznata po svome osmijehu. Osmijeh joj je tako umirujući da ga često uspoređuju s ljetnim mjesecom. Vidjeti Lalin osmijeh je kao otići tjedan dana na godišnji odmor! Osim toga, ima tako lijepe, bademaste oči da se čovjek u njima izgubi od zadovoljstva. Arthur, međutim, nema ni tjedan dana godišnjeg odmora, ni vremena da se izgubi. Malo se pridiže i zamuckujući odgovara nekoliko isprika, no Lala ga iznenada gura i on ponovno pada na ležaj od guščjeg perja.

“Plameni Jackovi za sve!” predlaže Max koji se smiješi kao maneken s reklame za zubnu pastu.

A kad se on smije, čovjek nema dojam da je otišao na jednotjedni godišnji odmor, već na odsluženje jednogodišnje zatvorske kazne. Djevojke nazdravljaju jedna drugoj i Plamene Jackove ispijaju kao najobičnije mlijeko. Arthur čašu drži podalje od sebe, jer mu smetaju pjena i dim koji se iz čaše izdižu. Arthur je zavaljen među sedam predivnih stvorenja koja leže na najmekšem krevetu na svijetu koji pritom opušta bolje od najgore televizijske serije. Arthur pomišlja

kako bi brojni njegovi prijatelji bili sretni da mogu biti na njegovu mjestu.

Njegove su misli, međutim, negdje drugdje. Jamačno počivaju na Selenijinu ramenu, na ramenu njegove obožavane kraljevine koju je došao spasiti. Arthur se pridiže, predaje svoju čašu Leili te pokušava uteći zavodničkome Lalinu osmijehu, osmijehu djevojke koja se očito već počela zaljubljavati u našeg junaka. Moramo priznati da pjege i titula kraljevića našeg momka čine neodoljivim. No taj je momak još dječak, a dječak koji ima zadanu misiju tvrdoglaviji je od mazge s mrkvom ispred očiju

“Max! Zahvaljujem ti na gostoprimstvu, no trenutak je krajnje ozbiljan! Minimejci su u opasnosti!” izjavljuje Arthur, ozbiljan kao pogrebnik.

Takva izjava nužno narušava raspoloženje i mlade se djevojke okreću prema Maxu, ne znajući što im je činiti.

“Minimejci su u opasnosti? Jesi li siguran? Jer još sam im jučer isporučio stotine cvjetova za njihov godišnji obred posvećen margaretama!” čudi se gospodar kuće.

Arthur mu tad priča o pauku i njegovoj poruci, o zrnu riže koje prelijeće preko dnevne sobe, o panici koja ga je zatim obuzela i o bjesomučnom trčanju kroz mrklu noć sve do djedove kuće.

“A zatim se pojavio taj prokleti oblak! Bilo je nemoguće uhvatiti zraku! Zato su me ratnici spustili s pomoću lijana, pa sam tako i dospio amo! Žao mi je zbog stropa!” objašnjava užurbano Arthur.

* * *

Max nije baš sve shvatio, jer nije naviknut na ta putovanja između dviju dimenzija. Gospodar kuće nakratko razmišlja. M Prokletnik je tijekom posljednje avanture izbačen iz igre, pa ne vidi što bi zapravo moglo prijetiti minimejskom narodu. Nijedan se potočić nije izlio iz korita, a nije najavljeno nikakvo rušenje. Čak je i ljeto bilo iznimno blago i bez ikakvih je trzavica svoje mjesto ustupilo jeseni.

“Jesi li zaista siguran?” pita Max.

“Bit ću sigurniji kad se budem osobno uvjerio da su Selenija, Betameche i kralj živi i zdravi!” odgovara Arthur, odlučan da ide do kraja. “Možeš li me odvesti do njihova sela?” pita Arthur glasićem kojemu je nemoguće odoljeti.

Maxu to, čini se, i nije baš po volji. Uzme li se u obzir zamamna odjeća svih njegovih žena, sigurno je za danas predviđao neke druge aktivnosti. No okolnosti su ipak dovoljno važne da bi ih ozbiljno shvatio.

“Dobro! Odvest ću te do njihova sela, no zatim te ostavljam, jer danas imam mnogo posla!” dobacuje mu Max dureći se.

“Kakva posla?” pita Arthur koji ga ni na trenutak ne može zamisliti kako nešto radi. Max ga hvata za rame i odvlači ga u stranu.

“Danas je dan oženjenih. Moram dan provesti sa svojim gospođama. One mi moraju povjeriti sve svoje probleme, a ja pak moram mahati glavom kao da mi je sve jasno, a zatim im moram obećati kako ću sve to dovesti u red, shvaćaš?”

Arthuru teško da je išta jasno. Promatra mlade djevojke primamljivije od kitice ljubica i pita se kakve bi to one probleme mogle imati.

“Oh! Imaju one svakakvih problema! Vjeruj mi!” odgovara Max podižući pogled. “A osim toga i iznad svega, čovjek ih mora umiriti, utješiti, maziti... znaš?”

Arthuru je sve manje i manje jasno, a bit će mu potrebno još nekoliko godina da bi mu to pitanje bilo jasnije.

“Već ću ti ja to putem objasniti!” odgovara Max da bi skratio razgovor.

Kao da već nije dovoljno uočljiv, on navlači prsluk živopisnih boja i gura Arthura prema izlazu.

“Dobro, cure, budite mi dobre. Otpratit ću svojeg prijatelja Arthura i odmah se vraćam.”

Lala promatra svojeg kraljevića kako odlazi, žalosna kao ruža koja je upravo izgubila svoju prvu laticu. Arthuru se srce kida pa pruža ruku.

“Zaboravi! Samo je nipošto nemoj gledati u oči, jer će te hipnotizirati! Vidio sam jednom kobru koja je zbog nje počinila samoubojstvo!” objašnjava mu Max vodeći ga prema izlazu.

Arthur s mukom odvaja pogled od Lale i tek tad shvaća koliku je moć imala nad njim.

“Gledaš li je kako se smiješi dulje od pet minuta, više ne znaš ni kako se zoveš. Provjerimo, daj mi reci kako se zoveš?” provjerava Max pomalo zabrinuto.

“Ovaj... Arthur, Arthur Bigantol!”

“Dobro!” dobacuje mu Max zadovoljan odgovorom. “A sada... u automobil!”

Automobil s otnovom glavom i dalje se polako probija kroz noć. Dobra vijest je ta što majka više ne osjeća mučninu, i to zato što je otac zbog nje pristao voziti još sporije. Loša je vijest ta što su ovom brzinom mogli i pješaćiti do kuće. Motor savršeno prede, baš kao i putnik koji je na stražnjem sjedalu i dalje posve prekriven dekom.

“Malo mi je hladno”, priznaje majka.

Ne dolazi, međutim, u obzir da njezin suprug uključi grijanje. Grijanje iscrpljuje akumulator, uništava otpornike, potrošnja je zbog njega veća, što naravno košta pravo malo bogatstvo. Mogao bi unedogled nabrajati razloge zbog kojih nije uputno uključiti grijanje.

“Uzmi deku kojom je mali pokriven! Čvrsto spava. Neće ni osjetiti”, odgovara joj Armand.

Mlada žena oklijeva otkriti sina, no istina je da on sad već čvrsto spava. Osim toga, i ona ima pravo na malo udobnosti, osobito nakon onog užasnog početka putovanja. Ona, dakle, povuče pokrivač i ispusti užasnuti vrisak. Armand počinje kočiti i okretati upravljač na sve strane kako bi izbjegao sudar s bogzna kime, budući da je cesta posves pusta.

“Što ti je? Zašto tako urlaš?” ljuti se suprug dolazeći k sebi.

“Arthur... on... on se pretvorio u psa!” viče ona užasnuto.

Armand stane na kočnice. Nema veze što će se izlizati. Okreće se i na stražnjem sjedalu zatječe Alfreda koji radije maše repom nego da išta objašnjava. Bolje mu je pretvarati se da je sretan što ih vidi, budući da oni očito nisu sretni što vide njega.

“Ali... to nije Arthur... to je Alfred!” odgovara iživcirano otac.

“Oh! Oprosti! Ja... nisam dobro vidjela u mraku!” zamuckuje majka namještajući naočale. Nelagodno joj je što je vlastita sina zamijenila sa psom.

“No ako je pas ovdje, gdje li je onda, dovraga, Arthur?” pitaju se roditelji. Armand pogledava ispod stražnjeg sjedala, kao i ispod prednjih, zatim izlazi i triput obilazi automobil. Nema ni žive duše.

“Pa, nije mogao odletjeti.” negoduje otac, trostruko živčaniji zbog ovog najnovijeg trika.

Nipošto ne voli misterije. Ni iznenađenja. Najmanje ona koja mu priredi njegova supruga. Još se sjeća dana kad ga je izvijestila da ih očekuje sretan događaj. Istog joj je trena naredio da mu kaže kakve je prirode događaj o kojem govori. Kad mu je žena priznala da je riječ o bebi, neprestano ju je zapitkivao je li riječ o dječaku ili djevojčici.

“Nemam pojma!” neumorno mu je odgovarala jadna žena koja tad još ni sama nije mogla doznati odgovor.

Otac joj nije vjerovao. Kako je mogla u sebi nositi nešto a ne znati što? Samome je sebi to ponavljao po cijele dane. Dodijavao je i njezinim roditeljima, jer je bio uvjeren da su oni sudionici u uroti. Bilo je to veliko olakšanje za sve kad je Arthur napokon došao na svijet.

“Možda se vratio Archibaldu?” nudi majka rješenje. Armand razmišlja, a zatim ga i prihvaća, jer drugog rješenja nema.

“Naravno da se vratio Archibaldu!” odgovara on krajnje mrzovoljno. “Jedino pitanje koje se postavlja jest sljedeće: Kad je iskočio iz automobila u pokretu?” pridodaje on samouvjereno.

S partnerom kao što je Armand, Rouletabilleu¹ bi bilo potrebno najmanje sto godina da rasvijetli misteriju žute sobe.

Bilo kako bilo, Armand uzima stvari u svoje ruke, u ovom slučaju upravljač automobila, i kreće prema kući iz koje su otišli prije nešto više od sat vremena.

Poglavlje 11

Max ulazi u svoju garažu. Dovoljno je prostrana da u nju stanu raznovrsna prometala. Tu su dva gamula, jedan od njih je s grbama, koje možemo svrstati u kategoriju velikih tegljača. Odmah do njih je i jedan Limo-Namata, vrlo praktičan za putovanja u skupini. Jedan borbeni rak na kojega je Max osobno ugradio nekoliko obrambenih bodlji. Njegov je rak vrlo osjetljiv i poliječe čim dodaš gas. Max ga zove Omar. Raku to ime odlično pristaje.

“Uzet ćemo bubu!” dovikuje Max koji dakle nema namjeru proći nezamijećen.

Podiže list ispod kojega se krije predivna bubamara. Max ju je prebojio, vidi se to po pomalo žalosnim, crnim pjegama. Bubamara je sad ružičasta, sa žutim i plavim pjegama. Istina, ovako izgleda veselije. Kao taksi s Jamajke.

“Nećemo li ovako biti preuočljivi?” pita Arthur koji je pomalo zabrinut što će sve te nepoznate teritorije prijeći na ovakvom prometalu.

“Naravno da ćemo biti uočljivi! Kakav bi to *cruising* inače bio?” odgovara Max smiješeći se od uha do uha.

“To je što? Kakvo kruljenje?” pita naivno Arthur.

“Krrrstaarenje!” prevodi Max na lokalnome narječju. “Sjednemo na makinu, a onda se amo-tamo vozamo po glavnoj aveniji, sve dok ne pokupimo neku lijepu djevojku koja zatim pođe s nama, ili dok ne ostanemo bez goriva!” objašnjava on, a zatim puca od smijeha.

Arthur se češka po glavi i promatra jednu bubamaru koja bi rado slegnula ramenima kad bi ih imala. Sita budalaština svojega vlasnika, ona zato samo uzdiše. Max otvara veliku košaru i iz nje vadi dva crva koje rasteže da bi se istegnuli. Istoga trena, dva beskralježnjaka počinju svijetliti. Riječ je o blago ljubičastoj svjetlosti koja uvelike opravdava činjenicu da ih ljudi u svakodnevnom govoru nazivaju krijesnicama.

Max polaže koljeno na tlo i ispod svojega vozila lijepi dvije svjetleće šipke.

“Ovako ćemo bolje vidjeti cestu!” dobacuje on svojem suputniku koji ne može vjerovati vlastitim očima.

Max se uspinje na bubamarina leđa i sjeda u sedlo s dva mjesta na koje su ugravirani njegovi inicijali. Arthur po običaju prvo otire stopala, a zatim se i on uspinje u sedlo. Blagi udarac petom i bubamara počinje kaskati na svih osam nožica. Buba napušta garažu i ulijeće u široku, podzemnu aveniju. Na Arthurovo veliko iznenađenje, ulica je prepuna svijeta. Buba se uključuje u promet i vozi brzinom od dva kilometra na sat. Glavnina ondje prisutnog stanovništva su, naravno, pripadnici velike obitelji Koolomassaija. Lako ih je prepoznati zahvaljujući njihovim *dreadlocksima*, a i hod im je tako mek da izgledaju kao da umjesto nogu imaju žvakaće gume. Osim toga, oni su jedini koji se šeću ruku u džepovima, dok svi ostali u rukama nešto i nose. To je možda zato što nikada ništa ne rade, jer su previše zaokupljeni uživanjem u životu. Glavnina Koolosa sjedi uz rub pločnika ili na terasama malenih barova koji ondje niču kao gljive poslije kiše. Ondje puše korijenje, ispijaju Plamene Jackove i promatraju ekstravagantna vozila koja pokraj njih prolaze.

“To ti je krstarenje, mali moj! Jedna ruka na upravljaču, širok osmijeh i, što je najvažnije, dovoljno polagana vožnja da bi drugi mogli uživati u tebi, ali i ti u njima!” objašnjava Max.

No, nisu samo Koolosi zastupljeni na aveniji za krstarenje. Ondje je i velik broj balong-botosa, životinja dugih ušiju koje nastanjuju područje Treće Zemlje. Oni u grad inače dolaze da bi se ostrigli, no još nije sezona. Zato u međuvremenu, kako bi zaradili za život, svojim velikim ušima čiste ulice.

“To i nije baš higijenski!” komentira Arthur koji ima običaj čistiti uši, a ne čistiti ušima.

No njegov je komentar samo posljedica neznanja. Ovdje svi dobro znaju da balong-botosi raspolažu najsuvremenijim sustavom samočišćenja koji njihove uši neprestano održava čistima. Riječ je o životinjskom udruživanju. Malene buhe, poznate kao atomik bombieri, neprestano jedu prljavštinu koju prikupe balonzi, a zatim je pretvaraju u kuglice s preljevom od guste sline koja nalikuje na lak. Čim trbuh napune kuglicama, bombieri ih prodaju najnižim crvima

kao što su penji-marusi koji luduju za slatkišima koje svi ostali smatraju najobičnijim smećem. Balonzi i njihove malene buhe odlično se slažu, jer su ulice čiste, a crvi su punih želudaca.

Arthur je iznenađen što na ulici vidi i stare fanatike u mirovini koji od prolaznika prose mrvicu *belicomea* (nacionalnog kolača, to već svi znaju).

Vozila ispred njih počinju usporavati pa je buba čak prisiljena nakratko se i zaustaviti. Uzrok iznenadnom zastoju u prometu je skupina perlananasa. Mora se priznati da su perlananasi najljepši kukci na cjelokupnom području Sedam Zemalja. Vitki su kao bademi, blistavi kao dijamanti, usta su im srcolika, a krupne su im oči jasne kao kapljice vode. No ono što čovjeka uistinu ostavlja bez daha jest njihov hod: pred njima bi se i crna pantera pokrila ušima, a najbolja balerina u Operi poplavila bi od ljubomore. Nikada još Arthur nije vidio ništa tako graciozno. U usporedbi s njima, čak i hrt izgleda kao totalna šeprtlja.

“Onda, sviđa li ti se krstarenje?” dovikuje mu Max oduševljen njegovim razdraganim izrazom lica.

Dječak malo dolazi k sebi.

“Lijepo je to, no nastavimo li ovom brzinom, mogli bismo zakasniti! A kad kažem kasno, onda mislim da bismo mogli stići prekasno!” odgovara Arthur.

“U pravu si. Vratit ćemo se poslije.”

Max povlači uzicu pa se tvrda zaštitna opna rastvara na dva dijela, oslobađajući tako dva krilca. Bubamara se izdiže iznad prometne gužve te u brišućem letu iza sebe podiže mnogo prašine, zbog čega je prati val uvreda.

“Krrrstaarenjee!” dovikuje Max vozačima dok leti iznad njihovih glava, samo da bi ih dodatno iživcirao.

Krstariti znači i putem susretati druge. Otac, dakle, ne krstari, jer putem još nije nikoga susreo. Ni brzina kojom vozi ne odgovara brzini krstarenja, jer prvi put u životu vozi do krajnjih granica: osamdeset konja u galopu.

“Dragi, nemoj tako brzo! Muka mi je!” žali se majka koja se pridržava za upravljačku ploču.

“Muka ti je i kad vozim sasvim polako, što znači da ti je svejedno!” odgovara otac, usredotočen na vožnju.

Zapravo je prilično lijepo vidjeti da se otac toliko brine za svojeg sinčića, jer uzme li se u obzir koliko često na njega viče, čovjek se već pita voli li ga uopće. Možda čovjek samo ne zna što bi trebao činiti, premda zapravo ima dobro razvijen očinski osjećaj. Voljeti je nešto što se uči, kao što učimo igrati kriket ili vezivati vezice na cipelama. Ako vas tomu već ne može poučiti vlastito srce, onda to mora biti nečija ruka vodilja. Vjerojatno je otac bio nevoljen ili su ga njegovi roditelji voljeli na pogrešan način pa je zato tako nesposoban za ulogu oca.

Bilo kako bilo, njegova mahnita vožnja kroz mrklu noć jasno svjedoči o ljubavi koju osjeća prema vlastitome sinu. Uvijek je tako, onima koje volimo pažnju posvećujemo tek kad se uplašimo da bismo ih mogli izgubiti. U međuvremenu bi mu ipak bilo bolje pripaziti kako vozi: nesreća se svakoga trena može dogoditi. Sjedne je strane jako dobro što mu duboko u srcu ponovno brbori ljubav. No s druge je pak strane to poprilično opasno, jer izgubiti pozornost, pa bilo to i na sekundu, za upravljačem automobila koji seoskim cestama juri sto trideset kilometara na sat nikome još nije donijelo sreću. Osim toga, Armand pozornost gubi u najgorem mogućem trenutku, u trenutku kad je stado koza odlučilo prijeći cestu. Nema koristi od traženja krivca, budale koja je zaboravila spustiti zaštitnu ogradu, jer stado je već tu, nasred asfalta. Budući da se sve događa velikom brzinom, nakratko ćemo zastati kako bismo sve bolje shvatili.

Armand se pridiže i iz sve snage pritišće kočnice. Neugodno cvileći, kotači se istoga trena blokiraju. Žena istoga trena nosom udara o staklo i počinje cičati. Nepodnošljivo kričanje ženke nepoznate životinjske vrste preplašilo je naravno stado koje kao ukopano zastaje nasred ceste. Armand upravljač okreće na sve strane, no blokirani kotači samo klize preko prašine na cesti. Ovom bismo prilikom možda mogli naglasiti kako zablokirani kotači na skliskoj cesti još nikada nisu zaustavili nijedan automobil. Automobil, dakle, nezaustavljivo srlja prema stadu koje je izbezumljeno kao da je ugledalo vuka. Veliki jarac, predvodnik stada, ne plaši se vuka, pa dok ostatak stada bježi na sve strane, njihov predvodnik ostaje nepokolebljiv.

Sada posve siguran da neće izbjeći sudar, Armand se koči za upravljačem i oči su mu razrogačene od užasa. Životinja, pak, usred snažne svjetlosti prednjih automobilskih svjetala vidi lice svojeg neprijatelja. Nije riječ o vuku, već o ovnu srebrne glave. Mora se priznati da je zaštitni znak automobilske marke uistinu dobro načinjen, a dokaz tomu je i činjenica da se čak i jedan jarac prevario glede toga.

Životinja (ona prava) pridiže se, dakle, na stražnje noge i spušta glavu, otkrivajući tako rogove spremne za borbu. Njegov je protivnik deset puta veći od njega, no naš je jarac dovoljno ohol i neće se poniziti pred pripadnicima svojega stada. Armand žmiri. Udarcom rogovima o rogove, dvije se životinje sudaraju. U ovakvoj vrsti borbe uobičajeno je da se protivnici glavama sudaraju sve dok ne popuste rogovi jednog od njih, a to može biti satima. U ovome je slučaju jedan jedini udarac bio dovoljan. Prednja svjetla sad uvelike gledaju u križ, dok se iz motora obilno puši. Više se ne može ni prebrojati na koliko mjesta automobil pušta vodu. Ovan je, dakle, ošamućen. Mnogima bi trebalo i manje od toga.

“Oprostite!” zamuckuje otac koji je tek sada shvatio da se cijelo vrijeme nije obazirao na upozorenje na cesti “Pozor, životinje”.

Jarac nakratko posrće, a zatim dolazi k sebi.

Silovito kiše te ponovno napinje prsa. Njegova je pobjeda očita i čitavo stado mekeće od olakšanja. Zatim svi u trku nestaju u gustoj šumi koja se prostire uz samu cestu. Armand se još uvijek nije ni pomaknuo s mjesta, oči su mu još jednako razrogačene, a rukama se još grčevito drži za upravljač. Da je samo imao mogućnosti, kupio bi si Jaguara, a životinja na prednjem dijelu tog automobila u jednom bi zalogaju progutala glupu, rogatu životinju koja je dobra samo za proizvodnju sira. Armand podiže vilicu koja mu mlitavo visi i priseže da više nikada neće laštiti ovnovu glavu, koliko god emblematična bila.

Poglavlje 12

Nema nikakve šanse da Maxova buba na ovoj visini susretne nekog jarca. Ona leti kroz noć, iznad tla što ga brižno osvjetljavaju kriješnice prilijepljene ispod automobila. Uistinu je lijepo vidjeti vlati trave koje nakratko izlaze iz mraka. To podsjeća na zaboravljene hramove koje slučajno otkrivamo svjetlošću baklje. Arthur često na televiziji gleda dokumentarne filmove. Tajne velike piramide, potonuli svijet Atlantide, zaboravljeni hram Angkora. Često je maštao o tim avanturama. Nikad nije ni pomišljao da će jednoga dana biti u središtu najnevjerojatnije avanture.

Arthur star tisuću godina, visok dva milimetra, na bubamarinim leđima prelijeće vrt u društvu Koolomassaija sa sedam žena. To je uistinu dostojno piramida.

Max blago povlači uzde i bubamara se obrušava prema tlu. Prije nego što je Arthur uopće imao vremena uplašiti se, buba je zaronila između dviju vlati trave, a zatim zašla u staru kanalizaciju. Čovjek mora uistinu dobro poznavati mjesto da bi ovako vozio. Bubamara trepereći prolazi kroz cijev, bacajući na stijenke oko sebe lijepu, ljubičastu svjetlost. Max upravlja jednom rukom, kako tradicija i nalaže. Ne dolazi u obzir igrati se prestrašenih vozača koji objema rukama čvrsto drže upravljač. Kad je netko Koolomassai, onda vrijedi pravilo da mora biti *cool* u svim okolnostima.

Arthur promatra cijev koja pokraj njega promiče, kao i račvanje na kojem Max nimalo ne oklijeva.

“Mislim da znam gdje smo!” kaže Arthur. “Ovuda sam prošao svojim automobilom.”

“Kakvo vozilo imaš?” pita zainteresirano Max.

“Ferrari. Petsto konja”, izusti Arthur koji ovo shvaća kao igru.

“Petsto konja? Koliko je to bubamara, kad se preračuna?” pita Max koji nikad prije nije čuo za takva mjerila.

“Ovaj... nemam pojma!” odgovara dječak.

Istina, i nije baš tako jednostavno zamisliti i kao iz topa ispaliti koliko bi bubamara moglo stati u jednog konja.

Max polako povlači jednu ručicu. Vjerojatno je riječ o kočnici, jer životinja iznenada staje. Na tlo polaže stražnje nožice, podiže prašinu, uvlači krilca i nastavlja hodajući na svih osam nožica.

“A ovo? Može li tvoj Ferrari ovo?” dovikuje Max, prilično ponosan na svoju bubamaru.

“Ne, on to ne zna!” odgovara pristojno Arthur, ne želeći svojem prijatelju uskratiti zadovoljstvo.

Vozilo stiže do dna cijevi, do mjesta gdje se nalaze vrata koja obilježavaju ulazak u selo Minimejaca. Arthur se dobro sjeća tih vrata, jer je kao mahnit o njih udarao dok je prema njima, kroz cijev, nadirala voda. Dogodilo se to tijekom njegove prve avanture. Toga je dana utekao kandžama M Prokletnika. I, eto, Arthur ponovno stoji ispred tih vrata i srce mu se steže, ruke su mu u grču, dirnut je kao da mu je prvi put. Ponovno će vidjeti Seleniju i pri samoj pomisli na to, srce mu brže kuca. Uudara kao bubanj. Povratak je često najbolniji. Čovjek je tad od sreće opijen već pri samoj pomisli da će ponovno susresti ljubljenu osobu, no iza tog se uzbuđenja krije i strah, dubok i podmukao. Što ako se onaj drugi promijenio? Što ako je onaj drugi, zbog vremena koje uništava sve, promijenio mišljenje i ljubav darovao nekom drugom? “Daleko od očiju, daleko od srca”, kaže poslovice. Od same pomisli na to, ledi mu se krv u žilama i čitavim mu tijelom prolaze srsi, od glave do pete.

“Dobro! Idem sad! Ne bih htio djevojke predugo ostaviti same!” izjavljuje Max, i ne shvaćajući kako je time samo otežao situaciju.

Ako je Maxa strah svoje žene ostaviti na dulje od sat vremena, što bi onda trebao misliti Arthur koji Seleniju nije vidio cijelih deset mjesečevih mijena?

“Neće me ni prepoznati!” razmišlja Arthur kojeg sad već obuzima panika.

Max mu odmahuje u znak pozdrava, a zatim u samo jednom okretu izvodi uzlijetanje dostojno najvećih kakousa. Arthur ga s natruhom gorčine promatra dok odlazi. Volio bi da ne mora biti posve sam u trenutku suočavanja s nepoznatim, no takav je život. Kako je često govorio njegov djed: “Tako je to!” Prepoznala ga Selenija ili ne, u

svakom slučaju mora odgovoriti na poziv u pomoć. Na zrnu riže je pisalo: Upomoć!

Mora, dakle, brzo djelovati, kao komandos, pa ne smije biti tugaljiv. Arthur zato kao mahnit počinje udarati o vrata. Svaki njegov udarac glasno odzvanja u divovskoj cijevi, no na njegove udarce ipak nitko ne odgovara. Vrata ostaju nijema. Arthur ponovno drhti. Daj Bože da nije stigao prekasno. Mogućnost da ga Selenija ne prepozna je jedno, no izgubiti je nešto je sasvim drugo. Sama pomisao na takvu katastrofu tjera ga da još silovitije udara o ta prokleta vrata koja se ponašaju kao da ga nema.

Počinje ga obuzimati panika, no on se trudi ne dopustiti joj da njime i posve ovlada.

“Misli, Arthure! Misli! Mora postojati neko rješenje!” ponavlja on neprestano samome sebi, dok kao lav u kavezu uz vrata hoda amo-tamo.

Iznenada mu sine.

“Periskop!” uzvikuje on samome sebi.

Zapravo se sjetio onog malenog otvora kroz koji stanovnici sela mogu vidjeti cijev a da pritom ne izlaze iz sela. Arthur polaže ruke na vrata i pipajući traga za izbočinom ili pukotinom koja bi odala mjesto na kojemu se nalazi otvor.

“Evo!” viče Arthur, gurajući istoga trena prste u pronađenu pukotinu.

Povlači iz sve snage i vratašca naposljetku popuštaju. Iza njih se nalazi plavičasto staklo na koje je Arthur sasvim zaboravio. To mu, nažalost, onemogućava prolaz, no barem može vidjeti unutrašnjost sela, a ono što vidi ga užasava. U selu se ne događa apsolutno ništa. Nema nikakva pokreta. Ni žive duše. Selo je inače puno života, tako živopisno, tako veselo, a sada je nasmrt žalosno. Arthur ruke priljubljuje uza staklo kako bi izbjegao bliještanje. Koliko god pažljivo motrio okolicu, na vidiku nema nijednog Minimejca. Arthur još nije shvatio u čemu je problem, no dobro su mu poznati njegovi razmjeri. Ovdje nipošto nije riječ o drami ili prijetnji, već o nacionalnoj katastrofi, budući da je čitav narod netragom nestao. Tko li je samo mogao učiniti takvo što? Je li ih možda netko zarobio? Jesu li u zatvoru ili su pobijeni jedan za drugim? Toliko je pitanja na koja Arthur ovoga trena ne zna odgovoriti i zbog toga mu je muka. Obuzima ga bijes, uspinje mu se sve do lica, sve do vrhova prstiju,

pa šakom silovito udara plavičasto staklo, premda mu ono nije učinilo ništa nažao. Staklo pada unatrag, kao loše zaključana vratašca. Još jedan kraljevski stražar koji loše obavlja svoj posao. Arthur je iznenađen otkrićem. Njegov je bijes prvi put nečemu poslužio. On zatim lišće provlači kroz otvor i zaviruje u kutove, mjesta koja prije zbog stakla nije mogao vidjeti. No ni u kutovima nema ničeg novog. Selo je i dalje pusto, i dalje jednako mrtvo.

“Ima li koga?” usuđuje se povikati, no ni ovaj upit ne dobiva odgovor.

Pokušava zatim još jedanput, malo glasnije, no rezultat je isti. U trenutku kad ga se depresija već gotovo domogla, Arthur pogledava taj maleni otvor koji ipak nije baš tako malen. Čak se pita ne bi li se desetogodišnji dječak, privremeno visok tek dva milimetra, možda ipak mogao provući kroz njega.

“Tko ne pokuša, ne može ni uspjeti!” kaže on samome sebi, da bi se ohrabrio. Ionako i nema nekog izbora. To je jedino što mu preostaje. Jedina šansa. Ljudi običavaju reći kako ćeš čitav proći uspješ li provući stražnjicu. Problem je, međutim, u tome što je glava dječaka pretvorenog u Minimejca znatno veća od guze. Odlučuje zato prvo progurati noge. Stražnjica mu jedva prolazi kroz otvor, a dok provlači glavu, zamalo ostaje bez ušiju. Što je ironično za nekog tko radi dobro djelo. Na zemlju pada kao svežanj prljavog rublja bačenog u košaru. Brzo ustaje i čisti prašinu s odjeće, kako bi izgledao pristojno, premda mu nitko ne dolazi u susret. Arthur se osvrće oko sebe, pažljivo motri svaki, i najmanji, detalj, no mjesto je uistinu posve pusto.

Poglavlje 13

Polako hoda prema središnjem trgu koji je inače prepun svijeta, jer kralj inače ondje okuplja svoj puk prigodom nacionalnih događanja. Minimejci se često okupljaju, jer osobito vole odavanja počasti. Nije riječ o narodu ratnika, već prije o narodu koji lako pusti suzu. Veseli ih svaki, pa i najmanji mimohod, i najmanja im pjesmica osvaja srce. Ono što ljube više od ičega su cvjetni obredi. Budući da u kraljevstvu postoji tristo šezdeset pet vrsta cvijeća, svakoga dana slave po jedan cvijet.

Svakoga se jutro, dakle, stanovnici okupljaju na trgu, ispred palače i pjevaju hvalospjeve cvijetu koji se slavi toga dana. Ti su obredi uvijek vrlo dirljivi i svatko ih poprati vlastitim suzama. Posuda za prikupljanje suza tad, naravno, kruži među prisutnima i u njoj se prikupljaju sve dragocjene suze. Sve se biserje tuge ili radosti prikuplja i pohranjuje u veliku vazu. Na kraju selenijanske godine koja se na čudan način poklapa s prvim travnjem našega kalendara, ta se vrijedna tekućina izlijeva u sklopu divovskoga obreda što ga nazivaju ribljom svetkovinom. Riječ je o najvažnijem obredu, premda ga neki smatraju smiješnim te tvrde kako je travanjska riba više nalik na šalu.

Osim toga, čini se da su zlonamjerne glasine čak prešle granice i doprle sve do površine, tako da se čak i ljudi svakog prvog u travnju rugaju ovom događaju.

Bilo kako bilo, tradicija se ne mijenja, pa tako svakog prvog dana u travnju, kralj potpomognut svojim vjernim nosačem Mogothom, ispod divovske ribe isklesane u kamenu izlijeva sve suze prikupljene cijele godine. Pitate me što će im ondje, dovraga, riba? Zato što pripadnici minimejske kulture moraju nebu zahvaljivati i poštovati sve njima poznato. Ali također i sve njima nepoznato. I doista, krajnje je neprimjereno i vrijedno prezira ne obazirati se na nekog pod

izgovorom da nam je nepoznat. Ribe su životinje koje su u najmanjoj mogućoj mjeri povezane s njihovim životnim stilom, pa su zato i postale simbol tog neznanja, simbol što ga štiju svake godine, a koji predstavlja sva nepoznata bića koja, baš kao i Minimejci, sudjeluju u velikome životnome lancu koji je Minimejcima tako drag. Prinijeti te suze radosnice, podariti tu vrijednu tekućinu jednoj ribi, simbolična je gesta koja, međutim, savršeno dočarava senzibilnost najmanjeg od svih naroda.

Sada kada ste otkrili tajnu o toj famoznoj prvotravanjskoj ribi-šali, vidjet ćete kako će vam biti znatno teže nasmijati se, a puno lakše zaplakati.

Arthur sjeda na stijenu. Posve je shrvan. Nema ni žive duše, a misterij nestanka i dalje je nerješiv. Vidio je, doduše, nekoliko tragova stopala na tlu, no nije to ništa naročito. Postavlja lakat na koljeno, bradu polaže na dlan i duboko uzdiše. Dobro tako izgleda, kao kip. Nakratko promatra jedan drugi kip smješten njemu slijeva, na samome ulazu u palaču. Nije, doduše, nikakva rijetkost vidjeti takve urese na ulazima u službene zgrade, no ovaj ovdje nalazi se u uistinu čudnoj pozi. Model leži na tlu ruku prekriženih preko obraza. Izgleda kao da spava. "Ma, nije to nikakav kip!" iznenada mu postaje jasno. To je Minimejac! Arthur pretrčava trg. "Samo da nije mrtav!" govori on samome sebi, jer ovo je njegova jedina nada, jedina osoba koja bi mu mogla rasvijetliti misteriozan, kolektivni nestanak.

Arthur prilazi tijelu, no ono je nepomično, beživotno. Što li se samo dogodilo? Je li se možda borio da bi spasio vlastiti život? Kako bi kralju omogućio bijeg? Ali, protiv koga se borio? Protiv čega? Uz tijelo nema nikakva sumnjiva traga, ničeg što bi ga moglo navesti na trag. Stražar leži na tlu, malo je zgrčen, baš kao da je odlučio malo zadrijemati. Čuje se, međutim, tek tiho, jedva čujno roktanje. Arthur se spušta na koljena i saginje iznad tijela da bi otkrio odakle dopiru tihi zvižduci. To što čuje zvuči kao hrkanje, pomalo nalik na Margueritino, samo manje nasilno.

"Pa... on hrče!" uzvikuje Arthur koji je shvatio koliko je pogriješio.

Ustaje i prevaranta nemilice udara nogom u stražnjicu. Stražar poskakuje i istoga trena ustaje s kopljem ispred sebe.

“Upomoć! Palača je napadnuta! Upomoć!” uzvikuje on i prije nego što je uopće provjerio o kakvoj je opasnosti riječ.

Arthur mu rukama maše u širokim lukovima, kao da navodi avion.

“Hej! Oj? Ja sam! Arthur!” viče mu on, pažljivo naglašavajući svaki slog.

Stražar malo-pomalo dolazi k sebi i shvaća kako je opasnost ograničena na čovječuljka koji ispred njega stoji. Čovječuljka čije mu lice nešto kazuje, a kad malo bolje razmisli, i njegov mu se glas čini poznatim.

“Arthure?” zamuckuje stražar krajnje zbunjeno.

“Da, ja sam! Arthur Bigantol! Archibaldov unuk i Selenijin... suprug!”

Arthuru je još teško pojmiti da je u braku s kraljevnom. Vjenčani je obred bio tako munjevit, a svjedoci tako malobrojni (bio je ondje samo jedan!), da mu je teško povjerovati da se sretan događaj uistinu i dogodio.

“Pa, naravno! Arthure!” kaže stražar kao da ni na trenutak nije posumnjao. “Kakav te dobar vjetar k nama donosi?”

Od njegova se pitanja Arthur ukoči u mjestu. Zar je toliko dugo spavao da i ne zna kakva se drama odigrala u selu? No prije nego što je uspio išta izgovoriti, stražar mu povjerljivim glasom kaže sljedeće:

“Znaš, mali moj, ovaj drijemež... obično mi se to nikada ne događa! Uvijek sam spreman na svojem mjestu! No jučer navečer pojeo sam previše ljeporoga koji su mi preteško pali na želudac! Nadam se da će taj mali izgred ostati između nas?” naglašava on.

“Ovaj... da. Naravno!” odgovara Arthur pomalo izgubljen.

“Baš kako treba!” raduje se stražar, a zatim počinje vikati iz svega glasa. “Hej, dobri ljudi! Arthur se vratio! Živio Arthur! Živio kraljević Arthur!”

Iznenada, posvuda se pale malena svjetla. Na svakoj je kući po jedan prozor u kojem se pali svjetlo, a stanovnici se polako počinju pojavljivati na vratima svojih kuća. Neki još napola spavaju, dok su neki već posve uzbuđeni, no svi su odreda živi i zdravi.

Arthur zaprepašteno gleda kako se čitav gradić polagano budi. Deseci Minimejaca pojavljuju se sa svih strana, preko dugih se lijana spuštaju s najviših grana ili pak klize niz tobogane koji vode izravno do središnjeg trga. Svi izgovaraju njegovo ime i glasina o njegovu

dolasku širi se brže nego da je balvan koji putuje rijekom. Pri svakom glasnom izgovaranju njegova imena, nečije se lice ozari. Djeca viču od sreće, roditelji plješću, a sav svijet kreće prema palači, prema Arthuru.

Dječak plače kao cvilidreta, a moramo napomenuti kako mu se to ne događa često, čak nikada. No, kako ne zaplakati pred ovakvim dočekom, pred ovakvim izobiljem radosti i veselja? On koji se plašio da su ga zaboravili, sada može samo zaključiti u kolikoj je mjeri ostao prisutan u sjećanju ovih čovječuljaka. Čak ga ni u školi njegovi najbolji prijatelji, kad bi se ponovno susreli nakon dugih, ljetnih praznika nikada ne bi ovako dočekali, upravo suprotno. Dugo razdoblje praznika uvijek bi ih malo udaljilo, pa bi se uvijek prvo malo njuškali, pa tek zatim obnavljali staro prijateljstvo.

Kod Minimejaca nije tako. Svi se oni Arthuru oko vrata bacaju kao buhe koje skaču na psa. Jedan od njih žestoko se probija kroz gomilu i doslovno se baca na Arthura, tako da Arthur pada na leđa.

“Betameche!” uzvikuje Arthur nakon što je prepoznao lice svojega napadača.

“Arthure, pa to si stvarno ti!” pijucka čovječuljak, omamljen srećom.

Dvojica se prijatelja čvrsto stišću jedan uz drugog i po tlu se kotrljaju kao lavići koji uživaju u igri. Sve je to vrlo nalik na sreću.

“Ma, gdje ste svi nestali? Tako sam se zabrinuo!” pita naposljetku Arthur.

“Pa... spavali smo! Znaš li koliko je sati?” odgovara mu Betameche pokazujući pješčani sat što ga nosi na ruci. Istina, selo se nalazi ispod zemlje, pa samim tim nije uvijek lako reći koliko je točno sati, no budući da se Arthur niz lijane spustio oko ponoći, te s obzirom na to da vožnja na bubamari nije trajala dulje od jednoga sata, doista bi moglo biti gluho doba noći.

“Tko se to, dakle, usuđuje buditi me usred noći?” prosvjeduje kralj promuklim glasom, potvrđujući tako da je uistinu kasni sat.

Dobri kralj nije imao vremena uspjeti se na svog Mogotha. Zato se i doima pomalo smiješno, onako s razotkrivenim nogama. Osim toga, njegove široke kratke hlačice, načinjene od listova akacije, uistinu su groteskne. Nikome, međutim, ne pada na pamet narugati mu se. Prije svega zato što se nitko nikada ne ruga kralju, a osim toga, svi Minimejci nose takvu vrstu kratkih hlačica. Razlika je jedino u

materijalu, jer si ne mogu svi platiti listove akacije koje ovdje smatraju skupocjenima. Vjerojatno zato što to stablo rijetko gubi svoje lišće, pa ga se teško može pronaći na području Sedam Zemalja.

Bilo kako bilo, kralj si trlja oči i protresa se kao pas koji je slučajno upao u vodu i iz nje izašao. Zatim ponovno postavlja pitanje:

“Pitao sam: tko se usudio probuditi me?” viče on sada još malo glasnije, kako bi ga svi čuli.

Betameche se osvrće i tad ugleda svojega oca.

“Tata, to je Arthur! Pogledaj!” odgovara mu njegov sin ozarena lica, gurajući prijatelja prema palači.

“Arthur?” zamuckuje kralj koji se iznenada brine je li dostojno odjeven. “Oprosti, ja... nisam baš pristojno odjeven, ali... što radiš usred noći?” pita kralj pomalo izgubljeno.

Arthura iznenada obuzima nelagoda. Probudio je čitavo selo koje je, sve do njegova dolaska, mirno spavalo, a čiji stanovnici izgledaju kao da su u savršenoj formi. Ipak, nije izmislio ono zrno riže i onog pauka koji ga je posvuda slijedio?

“Zrno riže?” pita kralj. “Baš čudno!” To je tako čudno da se svi počinju smijati uglas. Takvi su vam Minimejci. Čim im se pruži i najmanja prilika, smiju se kao kitovi; a jednako tako, plaču kao fontane, čim ih nešto povrijedi.

“Mladiću moj, Minimejci pišu samo na listovima”, naglašava kralj pomalo snobovski. “Listovi hrasta za važne zakone, listovi javora za mudre misli i uzrečice, listovi lipe za kulinarske recepte, listovi breze za službena uputstva...”

“Grabovi listovi za ljubavne poruke!” uskače Betameche vragolasto se smiješeći. “Moj otac raspolaže najvećom zbirkom grabova lišća i...”

“Ovaj... da, dobro! Mislim da je shvatio!” uključuje se kralj koji ne želi da razgovor skrene na tako osjetljiva područja.

Shvatili smo, dakle, da kod Minimejaca svaki list ima točno određenu namjenu. List platane za izvješća o nesrećama, list jasena za sudske presude, list jablana za socijalne probleme, list kupusa za čestitke prigodom rođenja i iglica bora za izraze sućuti... no ovdje ćemo prekinuti taj beskrajn popis. Kralj se okreće prema Taagu

imenom Hermit, koji je službeni kraljevski pisar, a u slobodno vrijeme slikar.

“Pisati poruke na zrnu riže? Jesi li čuo, Taag? Zašto ne pisati i na zidovima kuća?” šali se kralj koji je očito dobro raspoložen, usprkos tako kasnome satu.

Taag se ne doima zaprepašteno, ideja mu se čak čini zanimljivom.

“Mislim da se s tobom netko ružno našalio, dobri moj Arthure!” izjavljuje kralj lupkajući našeg očito odveć naivnog mladića po ramenu.

Arthur je malo izgubljen. Jasno je kako nitko iz njegove obitelji jednostavno nije mogao napisati tu poruku. Archibald nije sklon takvoj vrsti humora, Marguerita je previše zaokupljena spremanjem kuće, majka mu je odveć kratkovidna za pisanje tako sitnih poruka, a otac mu nije dovoljno strpljiv da bi napisao bilo što. Preostaje samo Alfred. Arthur svojega psa neprestano obasipa pohvalama i zna da je u stanju izvesti i najnevjerojatnije stvari, no ipak nikada ne bi mogao urezati poruku u zrno riže! Osim toga, to nije njegov rukopis. Ako to nije učinio nitko s površine zemlje, onda je riječ o nekom tko živi ispod površine.

Poglavlje 14

Selenija!” iznenada uzvikuje mladić. Samo nje ovdje nema. Samo ona, dakle, može biti u opasnosti. Što je prirodnije nego da kraljevna koja je u opasnosti u pomoć doziva svojega kraljevića? Sve sada dobiva smisao i Arthur je izbezumljen.

“Gdje je Selenija, gospodaru? Selenija! Gdje je ona?” uporno zapitkuje Arthur.

“Pa... vjerojatno je u svojoj kolibi!” odgovara jednostavno kralj.

“Nije!” odzvanja iz gomile.

Svi se okreću kako bi otkrili tko to govori tako sićušnim glasom, nježnim kao pjesma, mudrim kao stari hrast. Arthur se malo izmiče da bi bolje vidio osobu koju je, čini se, već prepoznao. Uistinu je to Miro, malena krtica. Glavu mu krase noćna kapica u obliku roga, a na sebi nosi kratke hlačice još smješnije od kraljevih. Izgleda kao da na sebi ima pelene, što je malo vjerojatno s obzirom na njegovu dob. Premda je još uvijek prilično mlad. Miro se probija kroz gomilu i hvata Arthura za ruke.

“Tako sam sretan što te vidim, mladi moj Arthure”, kaže mu mudrac široko se smiješeći. “Nešto smo te ranije čekali u dvorani Prelazaka.”

Arthur mu se tad ispriča i objasni svoju avanturu, sve do trenutka kad onaj prokleti oblak nije htio ništa čuti, ni znati. Također prepričava i kako se morao spustiti preko korijenja, a zatim do sela putovati na bubamarinim leđima.

Miro se smiješi. Sigurno silno voli svoju kraljevnu, čim je za nju spreman učiniti sve to.

“Gdje je Selenija?” pita i dalje zabrinuti Arthur.

“Razočarala se kad se nisi pojavio u dvorani Prelazaka”, povjerava mu se Miro.

Arthur se istoga trena topi od zadovoljstva. On koji je mislio da ga je kraljevna zaboravila.

Miro mu zatim priča kako se djevojka probudila rano ujutro kako bi se što bolje pripremila. Prvo se istrljala štapićem vanilije kako bi bolje mirisala, a zatim je odjenula posve novu odjeću koja je uključivala i prslučić od ružinih latica što ga je osobno sašila. Zatim si je priuštila lak doručak od pirea od malina i lijepe kriške lješnjaka, nakon čega je otišla na sat pjevanja. Kraljevna mora voditi brigu o svojem glasu. Selenija voli lijepe riječi. Ne dolazi u obzir da riječi iz njezinih lijepih, kraljevskih usta izlaze izvan svake kontrole. Nužno joj je dakle bilo ovladati svojim glasom, po volji ga modulirati kako bi svakoj riječi što je izgovori podarila tisuću i jednu nijansu. Reći "volim te" za nju je, na primjer, postalo nešto najjednostavnije. Postalo je to već gotovo vulgarno. Osjećaji, oni istinski, mogu se naslutiti iz boje glasa, načina na koji se nešto izgovara, iz mekoće i blagosti. A budući da mu je Selenija namjeravala reći tih nekoliko riječi, nipošto nije htjela da je glas izda.

Cijelo je jutro, dakle, provela na vrhu malenog hrasta, ondje gdje je crvendać svio svoje gnijezdo. Ta je ptica poznata po tome da je najbolji profesor pjevanja na čitavome području Sedam Zemalja. Dobar profesor užasna karaktera. Ta vam se životinja jednostavno ne može zadržati na jednome mjestu, već neprestano skakuće s grane na granu. Seleniji je bilo potrebno strašno dugo da bi pticu uvjerala da joj održi lekciju. Morala joj je čak otkriti, do tada samo njoj poznatu, adresu gdje se nalaze crvi odgojeni u jabuci. Crvendać je prihvatio razmjenu i Seleniji je pružio uistinu lijepu lekciju iz pjevanja.

Nakon povratka u selo, Selenija je bila prisiljena pripremiti čaj od ljubica, toliko su je boljele glasnice. Ljubica je brzo ublažila bol, čak ju je malo ošamutila. Cijelo je poslijepodne bilo posvećeno gimnastici. Nije željela da je glas izda dok bude izgovarala riječi, ali ni da joj kretnje izdaju misli. Morala je dakle imati nadzor nad udovima. A za to nema boljeg od gimnastike.

Gambetto nije istinski profesor gimnastike, već prije profesionalni plesač. "Gospodin Gambetto!" kako osobno naglašava svojim učenicima, osobito je dobro upućen u pravila lijepog ponašanja. Gospodin Gambetto je *scarbaterus-philanthropis*. Daleki je rođak bogomoljke (premda tvrdi da s njom nema nikakve rodbinske veze), samo je sitniji od nje i ima sposobnost povijanja u svim smjerovima.

Pred njim bi od ljubomore umro čak i čovjek od gume koji se može toliko iskriviti i saviti da uđe u kartonsku kutiju za cipele. Gospodin Gambetto, međutim, ne radi ni u cirkusu ni za novac... on to čini iz puke ljubavi prema umjetnosti! Selenija je rijetko odlazila na njegove satove. Prije svega zato što je previše zaokupljena svakodnevnim kraljevskim dužnostima, a onda i zato što su njegove vježbe iznimno teške. Kraljevna je, međutim, sad htjela biti savršena svojem kraljeviću, pa je pristala izvesti sve vježbe koje je profesor od nje tražio, a koje su često nalikovale na najobičnije hirove. Malena je kraljevna lekciju okončala u stanju bliskome komi. Strahovito ju je bolio svaki, pa i najmanji mišić njezina tijela. Htjela je nadzirati vlastite pokrete, a sad više nije nadzirala ništa, pa čak ni stopala koja je teškom mukom postavljala jedno ispred drugog da bi stigla do svoje kolibe. Sručila se na krevet i spavala sve do večeri.

“Kad sam je obišao netom nakon zatvaranja cvijeća, još je spavala!” naglašava Miro, a zatim nastavlja svoju priču.

Za večeru joj je donio prepun pladanj. Salatu od javora i nekoliko dobro prženih jezgri češera. Kraljevna hranu, međutim, nije ni okusila. Budući da je do mjesečeve zrake još bilo ostalo poprilično vremena, Miro je odlučio ostaviti je neka spava. San još nikome nije naštetio, osim toga, tako ju je barem spriječio da se vrti u krug iščekujući sudbonosni trenutak. Selenija se, prirodno, probudila posve sama. Bolovi što ih je bila osjećala tad su sasvim iščeznuli, baš kako je i predvidio gospodin Gambetto koji je očito odlično upućen. Pokušala je izvesti nekoliko arabeski, dvije ili tri graciozne kretnje rukama i činilo se da je vrlo zadovoljna učinjenim. Kraljevna je selom prošla pjevušeći, toliko je bila sretna pri samoj pomisli da će ponovno vidjeti svojega kraljevića. Odlučivši da je neće buditi, Miro je dobro postupio, jer tad je preostalo još samo sat vremena čekanja.

U dvoranu Prelazaka stigla je prva, nije se ni potrudila probuditi prenositelja koji je, po običaju, zgrčen drijemao u svojoj kukuljici. Sjela je na tlo, rukama je obuhvatila noge, a lice joj je krasio dražestan osmijeh.

Kako li je samo lijepo tako čekati ljubljeno biće. Kao da se i duša i tijelo trebaju isprazniti i obnoviti da bi bolje dočekali val koji će ih

uskoro zapljusnuti. Val ljubavi i svježine. A Arthur će svakako sa sobom donijeti miris ljudi koji žive na površini. Taj čudan miris nepoznatih nijansi. Svi su ti mirisi za nju bili sinonimi za avanturu. Zamišljala je Arthura kako koracima mjeri taj nepojmljivo velik, divovski svijet. Dva bi mu koraka vjerojatno bila dovoljna da prijeđe čitavo područje Sedam Zemalja, dok njoj treba desetak dana ubrzanog hoda.

Nije ona, međutim, čekala Arthura Velikog, već svojega malenog kraljevića. Njegove pjege i onaj nestašni pramen na njoj su ostavili velik trag. Deset mjesečevih mijena, svake je večeri zamišljala kako miluje njegovo nježno lice. Dala bi sva blaga ovoga svijeta, samo da može usnuti s rukom u njegovoj ruci. Bila je strpljiva, onako kako ju je učio njezin otac, onako kako nalaže velika knjiga. Sada, međutim više nije mogla izdržati i brojila je sekunde. Neizdrživim je smatrala svaki razmak između dvije sekunde koji ne služi ničemu, samo odgađanju dolaska njezina ljubljenog.

Tad se pojavio i Miro koji se začudio da je i ona već ondje. A zatim mu se to učinilo sasvim logičnim, jer je svaki dan govorila samo o Arthuru. Mora se priznati, samoj joj je bilo teško upravljati ovim velikim kraljevstvom. Bilo bi joj lakše da je uza se imala svojega kraljevića da je vodi, daje savjete i s njom dijeli velike odluke koje se odnose na budućnost njezina naroda. Kao primjer bi nam moglo poslužiti ono kad je trebalo preseliti stanovnike sjevernog korijena koji se svakoga trena mogao urušiti, a zatim početi s obnovom napuštenih kuća. Bio je to tad najveći problem u selu i ljudi su se svakodnevno svađali zbog mjesta na koje bi se trebale premjestiti nastambe. Jedni su odbijali nastaniti se na istoku koji je prevlažan zimi, dok drugi nisu htjeli ni čuti za jug, gdje je ljeti uvijek prevruće.

No bilo je tu i drugih odluka koje bi kraljevni bile lakše donijeti da ih je mogla donijeti zajedno sa svojim kraljevićem, a to je primjerice odluka o početku prikupljanja ogrozda. Taj gorljivi problem bio je u središtu drame do koje je došlo zato što se Minimejci nisu mogli složiti u određivanju datuma. Problem je bio uistinu neizdrživ, jer su ukusi različiti, a i ogrozd svakim novim danom mijenja okus. Svake je godine zato kralj naposljetku morao odabrati datum, i to naslijepo prstom uprijeti u slučajno odabrani datum na selenijanskome

kalendaru. Ove je godine to učinio posljednji put, jer će već sljedeće Selenija biti ta koja će morati donijeti odluku.

Miro je probudio prenositelja koji je, po dobrom starom običaju, glasno negodovao. Starac je okrenuo tri prstena divovske leće, pazeći pritom da se njegova brada ne zapetlja ni u jedan od njih. Prvi za tijelo, drugi za duh, posljednji za dušu. Selenija se uzalud trudila obuzdati uzbuđenje, no na svojem je kamenu i dalje ključala kao lonac na vatri. Još samo nekoliko minuta, i njezin kraljević iz bajke proći će kroz sve dimenzije koje ih dijele i pridružiti joj se u njezinoj veličini. Koji bi još čovjek bio spreman toliko se žrtvovati, toliko se smanjiti samo kako bi se svidio svojoj dragoj? Selenija se osjećala toliko počašćenom i silno sretnom što je upoznala tako dobrog čovječuljka, da je svake večeri zahvaljivala božici šume što joj je pomogla. No minute su prolazile, a Arthuru nije bilo ni traga ni glasa. Prvo su joj na pamet pali hirovi vremena: nebo je možda prekriveno oblacima pa zato mjesec ne može obasjati leću. Pa ipak, danas je otišla posjetiti “kravu koja piški”.

“Tako zovemo žabu koja živi južno od rijeke”, naglašava Miro Arthuru koji ga zaprepašteno promatra.

Žaba je nadimak dobila zahvaljujući katastrofalnome danu kad je usnula ispod mlaza mlake vode i kad je zaradila strašnu prehladu. Neko je vrijeme zato ostala bez osjeta njuha. Na njezinu nesreću, upravo joj je toga dana došao kralj kako bi mu dala svoja meteorološka predviđanja. Upravo je toga dana trebao odrediti točan datum za prikupljanje ogrozda, a budući da je htio donijeti što pravedniju odluku, bila mu je potrebna prognoza za nekoliko dana. Budući da zbog začepljenog nosa žaba nije mogla ništa predvidjeti, bez razmišljanja je izjavila:

“Sutra će biti lijepo, a vrijeme će biti suho kao zmijska koža!”

Budući da je tad bila mokra do kostiju, vjerojatno više nije mogla podnijeti vlagu, a sunce joj je bilo prijeko potrebno. Toga je dana, dakle, pomiješala vremensku prognozu i liječničke preporuke. Čuvši tu prognozu, kralj je naravno odlučio uraniti s berbom za koju je odlučeno da će početi sljedećega dana, u zoru. Sutradan je, naravno, počelo kišiti kao nikad dotad. Kapi kiše bile su krupne kao krave. Zato je žaba tad i dobila nadimak. Taj je dan proglašen

“prirodnom katastrofom”, a u sveopćem metežu berba je odgođena za neki kasniji datum.

Nezgodna je s vremenom ipak zaboravljena. Ljudi su odlučili smijati se na račun toga, a čitava se priča još prepričava za velikih gozbi. Kralj je žabi oprostio, no ona je ipak zadržala nadimak, a priča je zapisana u veliku knjigu, u poglavlju koje nosi naslov: “Krava koja piški”.

Arthur ne može a da se ne nasmije toj nevjerojatnoj priči.

“Ali... Selenija? Što je zatim učinila?” upita Arthur.

“Selenija je bila vrlo žalosna”, potvrđuje Miro.

Mlada je djevojka doista čekala i čekala. Žaba, kojoj je nos toga dana bio posve pročišćen, uvjerala ju je da će vrijeme biti lijepo, a nebo čisto, premda nije mogla zajamčiti da neće biti nijednog oblaka, jer mladi oblaci vole zajahati visinske vjetrove kad su njihovi roditelji prezauzeti stvaranjem kumulusa. Prostrano i modro nebo idealno je igralište za djecu koja ondje mogu stvarati najsmješnije oblike. Selenija joj, međutim, nije vjerovala.

“Djeca-oblaci noću se ne igraju, jer tad nitko ne može svjedočiti njihovim glupostima!” odgovorila je.

Čemu činiti bedastoće ako ih nitko ne može vidjeti? Jedno joj se objašnjenje tad učinilo najlogičnijim, a nažalost i najjednostavnijim: Arthur ju je zaboravio. Pri samoj pomisli na to, sve joj se činilo jasnim. Kako je uopće mogla povjerovati da će, ovako visoka samo dva milimetra, ostaviti ikakav dojam na njega? Od samoga se početka zavaravala. Bila je samo obična, malena i ohola djevojčica koja je vjerovala da se svijet okreće oko nje. Šiparica nježna srca zaljubila se u prvog na kojeg je naišla. Bol i patnja tad su počele djelovati i polako nagrízati lijepu sliku koju je stvorila o kraljeviću.

“Najprije, on uopće nije tako velik! I on je visok samo dva milimetra! Osim toga, kakve su to pjege na njegovu licu? Izgleda kao da se kotrljao preko vjetrobranskog stakla!” dobacivala bi ona svima koji bi je htjeli saslušati.

Za nju je to bio način da uguši tugu, no ubrzo je shvatila da to ničemu ne služi, te se, slijedeći Mirove savjete, smirila i molila božicu da se njezinu ljubljenu ništa loše ne dogodi.

Arthuru su niz obraze tekle dvije suze, a da on toga nije ni bio svjestan. Od ove se priče posve ukočio. On je zamišljao nešto sasvim suprotno: vidio je dječaka koji je zaljubljen u kraljevnu koja za njega uopće ne haje. Bio je daleko od istine.

“Ali... gdje je ona sad?” pita stidljivo Arthur.

“Otišla je brati selinele”, odgovara Miro.

“Usred noći?” brine se dječak.

Kralj mu tad objašnjava koje su osobitosti cvijeta selinele, osobito kad se bere u noći punog mjeseca. Selinela ne voli dan, a sunce joj oštećuje kožu, zato se i nakon jedanaest sati zatvara. Ne dolazi u obzir da nakon tog sata svoj miris dijeli s neznancima koji cijeli dan kruže zrakom, s nepristojnim pojedincima koji joj zamasa svojih krila mrse kosu. Shvatili smo, dakle. Selinela je krhki cvijet koji svoje mirise udjeljuje tek rijetkim noćobdijama. Noći punoga mjeseca su, međutim, nešto posebno. Cvjetovi se tada razmnožavaju. Najbolje što imaju polažu u sićušne, nevjerojatno bijele pahulje koje, obasjane mjesečinom, puštaju u zrak. Lagani je povjetarac tad uvijek dobrodošao, jer se njime razmjena olakšava. Muškim cvjetovima selinele preostaje tad samo rastvoriti latice i čekati da priroda obavi svoj posao.

Za noći punog mjeseca, Selenija obožava leći na travu i promatrati taj predivni balet, te milijune blistavih pahulja koje plešu na povjetarcu i prepričavaju veliku priču života. Ova je večer, međutim, drukčija, jer Selenija je povjetarcu došla povjeriti svoju tugu, a on je uvijek spreman kao listonoša prenositi žalopojke.

“Ne brini se!” kaže kralj Arthuru. “Uskoro će se ona vratiti, a čim te ugleda, sve će ponovno biti u redu”, obećava mu vladar.

Arthur se kratko nasmiješi. Bio bi on naravno oduševljen kad bi se sve okončalo u najboljem redu, no nešto ga i dalje muči. Ako je Selenija živa i zdrava, tko je onda, dovraga, mogao napisati onu poruku na zrnu riže?

Ratnici Bogo-Matassalaji u podnožju hrasta zapalili su vatru, odlučni da ondje bdiju sve dok se mladi Arthur ne vrati. Premda je recept “korijenja koje smanjuje” naslijeđen od dalekih predaka i premda je dokazano djelotvoran već stoljećima, poglavicu ipak nešto

štreca u srcu kad god ga primjenjuje. Vjerojatno zbog one užasne priče koju mu je nebrojeno puta ispričao njegov pradjed, dok je još mogao uživati u suncu.

Priča je nastala u devetnaestome stoljeću. Afrika je tad još bila najljepši kontinent na svijetu. Njezino je podzemlje tad još vrvjelo bogatstvima, a ne otpadom Zapadnjaka, kao danas. Ljudi su ondje živjeli ne brinući se za sutrašnjicu. Ljudi bi ustajali i prehodavali savanu iz pukog zadovoljstva da navečer zaspe na njezinu suprotnome kraju.

Svake noći punoga mjeseca, poglavica Bogo-Matassalaija koji se tada zvao Cheevas, niz mjesečevu bi zraku spuštao nekoliko svojih ratnika kako bi posjetili Minimejce, svoju braću po krvi, te tako održao obiteljske veze dvaju naroda. Nažalost, Cheevas se sve češće opijao likerom od palme, pa mu je postajalo sve teže i teže pronaći put do velikog baobaba ispod kojega su se redovito održavali obredi prelaska. Jedne se noći toliko napio da se izgubio, a ratnicima je trebalo više od sat vremena da ga pronađu usnulog ispod velikog kaktusa, samo nekoliko metara od kojota koji su čekali strpljivo kao lisice koje vrebaju kokoši. Ratnici su strvinare otjerali gađajući ih kamenjem, a zatim su probudili svojega poglavicu.

“Cheevas? Zraka se ugasila, a Minimejci nas čekaju!” žalio se jedan od ratnika.

“Nema problema, spustit ćemo se niz korijenje!” odgovorio je poglavica koji se trijeznio jednako polako kao što glista trči.

Stigavši do podnožja baobaba, tri su ratnika privezana jedan uz drugog, a kad su se smanjili, spuštani su niz bambus. Upravo tad se i dogodila drama. Cheevas je tad posegnuo za drugom bočicom, nažalost za pogrešnom. Ta je bila puna tekućine načinjene od kaktusa koja vam zauvijek sprži grlo. Naša je šljivovica u usporedbi s tim vražjim likerom istinski sok od naranče. Ljudi su čak govorili da vam se oči zacrne, samo ako pogledate etiketu koja se nalazi na boci. Cheevas je upravo taj liker izlio u bambus. I to ne samo nekoliko kapi, kako piše u velikoj knjizi, već pola bočice, a sve zbog štucanja koje nije mogao obuzdati. Bambus je tad počeo podrhtavati, pušiti se na sve strane, a zatim se zaledio u mjestu, kao štapić koji je ostao bez svojeg sladoleda.

Nekoliko mjeseci nije bilo nikakvih vijesti o trojici Bogoa. Ratnici u selu bili su vrlo žalosni, a Cheevas je prisegnuo da više nikada neće popiti ni kap tog likera. Nije ga čak više ni proizvodio.

Jedno je vrijeme držao danu riječ, no legenda kazuje kako su njegovi potomci, nekoliko godina poslije otišli u Europu, točnije u Škotsku, gdje su nastavili s proizvodnjom famoznog likera. A u znak poštovanja prema svojem pretku, liker su nadjenuli njegovo ime.

Kad je pak riječ o nestalim ratnicima, jednoga im se dana ušlo u trag. Jedno su vrijeme tamarali pustinjom, a zatim su se napokon i otrijeznili. Tad su i pokrenuli privatni biznis: uzgajanje škorpiona. A zapravo su zahvaljujući onom lošem iskustvu postali otporni na sve vrste otrova.

Premda se ova priča, općenito gledano, sretno okončala, ona ostaje primjer koji nipošto ne bismo smjeli slijediti, ali koja je ostavila dubok trag na dušama ponosnih ratnika.

Poglavlje 15

Trenutačni poglavica, imenom Pelle-Grino, nije takav čovjek i njegova je trijeznost uzorna. Njemu se ne može dogoditi da posegne za pogrešnom bočicom. Večeras je, međutim, Pelle-Grino zabrinut i već je desetak puta provjerio je li posegnuo za dobrom bočicom.

“Ne brinite se, poglavico. Sve će dobro proći. Arthur je cijeloga ljeta pratio naše obrede. Sada je jedan od nas”, kaže mu smireno jedan od ratnika čije je lice crveno od topline logorske vatre.

“Zahvaljujem ti na tvojim umirujućim riječima”, odgovara Grino koji se zatim malo opusti i počne novu molitvu.

I doista, Arthur je cijeloga ljeta učio obrede i običaje ovog nevjerojatnog naroda, pa sada raspolaže svim znanjem nužnim za pristupanje klanu. Prošao je i čitav niz intenzivnih fizičkih treninga, nakon kojih je nebrojeno puta u krevet otišao bez večere, shrvan od umora.

Vježbe u kojima se iskušao bile su raznovrsne, ne pretjerano nalik na one koje se izvode u školi, na satovima tjelesnog odgoja. Ove su mu vježbe pomogle da se približi prirodi, životinjama, da ponovno pronađe svoje mjesto u velikom životnom krugu. Čovjek se neprestano, već više od četrdeset tisuća godina trudi izaći iz tog kruga. Pod svaku je cijenu htio postati gospodar svega na svijetu, a nipošto nije htio da mu netko kaže kako je postao od majmuna.

To je, naravno, velika pogreška, tvrde Bogo-Matassalajji. Čovjek potječe od stabla, koliko i od majmuna. Baobab mu je rođak, a mrav daleki rođak. Upravo je zato uspoređivanje ljudi s mravima bila prva vježba koju je Arthur morao izvesti.

Od rane je zore, gotovo sasvim gol, ležao na travi, na putu kojim se često kreću mravi. Oko pojasa je nosio tek maleno pokrivalo što ga je poglavica Matassalajja izradio od kože glasovitog zebua Zabua.

Arthur je morao nepomično ležati i čekati dolazak prvih mrava-radnika. Pojava tako velike prepreke u koloniji je, naravno, izazvala paniku, a došlo je i do izvanrednog zasjedanja na kojem se trebalo odlučiti treba li prepreku zaobići ili preuzeti rizik i zaputiti se preko nje.

Zaobilazni bi put bio predug i mravi bi se mogli izgubiti. Pravo rješenje bilo je dakle prijeći preko prepreke, premda se takav pristup doimao opasnim. To više što su prvi mravi izviđači donijeli vrlo važan podatak: tijelo je živo.

Što li je to ljudsko biće, gotovo sasvim golo kao crv, radilo zavaljeno u prirodi, u šest sati ujutro? General, upravitelj kolonije, nije imao vremena odgovoriti na to pitanje, već je samo zapovjedio da se počne s prelaskom preko te nepoznate zemlje.

Čitava se kolonija zatim uzverala uz Arthurovo stopalo, zaputila se njegovom nogom, prošla pokraj pupka, a zatim se spustila niz lijevu ruku, pa niz dlan što ga je Arthur položio točno na put kojim mravi inače prolaze.

Arthur je cijeli dan morao tako ležati i biti zračni most za gotovo sto tisuća mrava. Najteže mu je bilo ne smijati se, jer te životinjice baš škakljaju. Arthur je vježbu ponavljao četiri dana zaredom, u četiri kuta vrta. Tako se i rodilo to prijateljstvo između Arthura i mrava koje je sada mogao zvati svojim rođacima.

Postoji i Arthuru osobito draga vježba. Tom se prigodom ponovno morao svući gotovo do gola i rukama obgrliti veliki hrast. Morao je tako stajati cijeli dan, sve dok ptice ne pomisle da je jedna od hrastovih grana i dok ne slete na njega. Tijekom prvih nekoliko sati Arthur se dosađivao te se više osjećao kao muha prilijepljena za prozorsko staklo nego kao grana izrasla iz stabla. Uskoro je, međutim, počeo osluškivati tihe zvukove koji su dopirali iz unutrašnjosti stabla. Zvuk biljnih sokova koji se uspinju, zvuk žilica koje se istežu i rastu, viku svog tog lišća koje vjetru dovikuje da im pošalje više sunca. Uspio je čak osjetiti solarnu energiju koja se niz stablo spušta kao pijesak u pješčanome satu.

Nekoliko sati kasnije, čuo je kako se stablo smije, kako diše, te je ubrzo Arthur sklopio oči i počeo disati u ritmu hrastova disanja. Oko osamnaest sati, predivan crvendač mu je sletio na rame i počeo je

pjevati, što je označilo uspješan svršetak vježbe. Arthur je bio u savršenom jedinstvu sa svojim rođakom hrastom. Sve te vježbe zapravo su bile prilično ugodne, pa je dječak svakoga jutra s nestrpljenjem očekivao novu vježbu. Imao je, međutim, problema kod kuće koja mu se iznenada počela činiti bljutavom i ispraznom. Svoj je zanos mogao podijeliti isključivo s Archibaldom, jer je i njegov djed u Africi, trideset godina prije, prošao isti proces učenja. Smiješio se slušajući Arthura koji mu je potajno prepričavao avanture koje je doživio tijekom dana.

“Čekaj samo da vidiš posljednje iskušenje, pa ćeš se manje smijati!” upozorio ga je Archibald.

Zato je u zoru posljednjega dana sa zebnjom i ušao u šator ratnika Matassalajja. Ogled se sastojao u tome da u samo sat vremena prikaže sve što je naučio svih onih tjedana. Točno utvrđenu stazu morao je prijeći što je moguće brže i putem dokazati da se sasvim stopio s prirodom.

“Moraš puzati kao crv, na stabla se penjati kao majmun, trčati kao zec, plivati kao riba i letjeti kao ptica”, rekao mu je Pelle-Grino prije početka iskušenja.

Put što ga je morao prijeći tijekom ogleda protezao se uz rijeku koja vijugavo presijeca šumsku čistinu, pa sve do ratničkih šatora.

“Bacit ću orah u potok, a ti ga moraš uhvatiti prije nego što dopluta do vodopada”, naglasio je poglavica.

Na prvi pogled, čekao ga je put od oko dva kilometra, preko svih vrsta terena. Shvaćajući što ga čeka, Arthur je instinktivno počeo duboko disati kako bi pročistio pluća. Poglavica Bogo zatim je orah ispustio u rijeku, a Arthur je počeo trčati iz sve snage. Prvi je dio bio jednostavan. Morao je samo visoko podizati koljena da ga visoka trava ne bi usporavala. Brzo je zatim Arthur stigao do prostranstva obraslog trskom. Doslovno je uronio u nju i počeo puzati kao krastača. Za samo nekoliko sekundi bio je posve prekriven blatom i jedva je vidio put ispred sebe. Preostalo mu je tad samo sunce koje mu je kazivalo kojim smjerom ići. Nekoliko žaba koje su prethodno doznale za iskušenje, stale su uz put i ohrabrivale Arthura koji je prošao kroz trsku i nastavio trčati sve do podnožja velike, nesavladive stijene. Na svu sreću, ondje su se zatekle dvije vjeverice koje je ovaj događaj iznimno uzbudio, pa su mu pokazale stablo čija

najviša grana vodi izravno do vrha stijene. Arthur je na stablo skočio kao majmunčić koji umjesto nogu ima prijanjaljke. Dvije vjeverice dječaku su pokazale put što ga mora slijediti između granja. Dva su glodavca bila iznimno simpatična, no bila su toliko brbljava da tijekom uspona nisu zatvarala usta, tako da je Arthur nekoliko puta zbog njih umalo pao, jer su mu skretala pozornost.

“Ipak vam hvala!” doviknuo im je on stigavši do najviše grane.

Arthur je zatim kao tigar skočio na stijenu koja se blago spušta prema šumi. Postajao je već pomalo umoran, pa je halapljivo udisao sav svjež zrak koji mu je bio na raspolaganju. Dječak je stigao do ruba jezera u koje je istoga trena, bez razmišljanja, uronio. Malo se naježio od hladnoće, no ona mu je ipak bila dobrodošla, jer mu je tijelo već bilo uzavrelo. Problem s vodom je taj što je u njoj teško pronaći put, budući da u njoj nema nikakvih orijentira. Arthur se, međutim, nije morao brinuti. Stotine riba poredalo se uz put kojim je morao proći, kao promatrači uz stazu biciklističke utrke Tour de France. Arthur se samo trebao prepustiti njihovim putokazima i uživati u ohrabrivanjima tisuća mjehurića koje su njegovi obožavatelji ispuštali u znak potpore. Iskočivši iz vode, Arthur je izgledao kao krpa koja je ispala iz perilice rublja, no nije imao vremena jadikovati nad svojom sudbinom, jer se orah nezaustavljivo spuštao niz rijeku, sve do vodopada. Dječak je zato nastavio trčati kroz šumu mladih breza. Ubrzo je došao do podnožja stijene i bio prisiljen zaustaviti se. Ispod sebe jasno je vidio nekoliko ratničkih šatora oko staroga hrasta i rijeku koja vijugavo protječe šumskom čistinom. Zahvaljujući kopcu, Arthur je naučio izoštriti vid, pa je tako mogao jasno vidjeti orah koji, nošen bujicom, sve brže i brže pluta prema vodopadu.

I kobac je bio ondje, ispred njega, satima je kružio u zraku, čekajući svojega prijatelja.

Prijatelj će sada morati dokazati i da mu je rođak. Kobac tad raširi krila i Arthuru jasno pokaže gdje je uzlazna zračna struja koja će mu omogućiti da u zraku ostane nekoliko sekundi, te tako svoj let produži sve do rijeke. Dječak je shvatio poruku i kratkim je kimanjem zahvalio kopcu.

Duboko je udahnuo, širom raširio ruke, onako kako ga je poučio kobac, a zatim je sa stijene skočio u prazninu. Prve sekunde, Arthur uopće nije disao, bio je previše zadivljen visinom. Ubrzo je zatim

osjetio zrak ispod sebe, pa je promijenio položaj ruku kako bi se usmjerio prema uzlaznoj struji koju mu je pokazala ptica. Dječak istoga trena osjeti topli zrak koji se uspinje uz stijenu, pa uleti u njega da bi produljio svoj let. Bio je to jedini način da stigne do rijeke koja je predaleko od stijene da bi u nju mogao izravno uskočiti. Dječak se još malo opusti, što mu je omogućilo da još više raširi ruke. Pogledom je pratio kopca koji mu je otvarao put i tad je, na svoje veliko iznenađenje, mogao zaključiti da leti kao ptica. Arthur jedva da je imao vremena nasmiješiti se prije nego što je udario o površinu vode.

Taj djelić sekunde zadovoljstva zbog spoznaje da leti skupo ga je koštao. Na vodu je pao pljoštimice, kao ptica koja se sudara s prozorskim staklom. Kobac je pak reagirao dovoljno brzo i na vrijeme je promijenio putanju leta, tako da je preletio tik uz vodu, a zatim odletio visoko u zrak.

“Lakše je kad imaš krila!” pomisli Arthur rukama se držeći za trbuh crven od siline udarca.

Orah se, međutim, opasno približavao vodopadu, pa Arthur nije imao vremena za cmizdrenje. Na obalu je iskočio elegantno kao mačka koja iskače iz vode i počeo trčati uz rijeku. Njegovo trčanje više nije imalo nikakve veze s trčanjem sa samoga početka oglada. Sa zecom je bilo svršeno. Sad je više nalikovao na kornjaču. Ipak je do ruba vodopada stigao kad i orah. Arthur se tad bacio na zemlju, ispružio ruke i vrhovima prstiju uhvatio plod.

Njegovo je maleno, izmučeno tijelo tad ispustilo dubok uzdah olakšanja. Životinjski uzdah. Zatim je legao na travu koja mu se tad učinila udobnijom od njegova kreveta. Arthur je uspio. Ne samo da je uspio uhvatiti orah nego je dokazao i da se istinski stopio s prirodom.

“Riječ je o ponovnom stapanju”, naglasio je poglavica kiteći ga medaljom za zasluge ratnika Matassalaja.

Riječ je o malenoj školjki kroz koju je provučena tanka lijana kako bi se mogla objesiti oko vrata. Arthur je time postao dio plemena. Ponovno je postao sudionikom velikog životnog ciklusa.

Iste večeri za stolom, shrvan umorom, doslovno je spavao na stolcu.

“Ništa ne jedeš?” pitala ga je tad njegova majka koja se uvijek brine kad je nečiji tanjur prazan.

“Da... Ovo!” odgovorio joj je on, pokazujući orah.

Orah je razlomio palcem, što je na njegova oca ostavilo priličan dojam.

“Nećeš jesti samo to!” izjavio je Armand. “Čovjek se od toga ne može najesti!”

“Ali od ovoga može!”

“Zašto baš od toga?” glupo je pitao otac.

Teško mu je bilo zamisliti razliku, jer on ionako nije razlikovao orah, badem, maslinu ili čips od najobičnijih grickalica. Sve su to za njega bile tek obične grickalice koje ljudi jedu uz aperitiv. Njegov je sin, međutim, znao u čemu je razlika.

“Zato što sam upravo ovaj... zaslužio!” odgovorio mu je njegov sin prije nego što će bez žurbe prionuti na jelo.

Archibald se tad nakašlje kako bi privukao unukovu pozornost. Starac je zatim razmaknuo gornji dio svoje košulje kako bi Arthuru diskretno pokazao školjku koju i on nosi oko vrata. Suučesnički se tad nasmiješe jedan drugome. Archibald je bio tako ganut što je i Arthur uspješno okončao ogled da nije mogao obuzdati suze.

Veliki poglavica uzme štap i razmakne žeravicu. Ove mu uspomene prizivaju osmijeh na usne. Arthur se uistinu dobro snašao i uvelike je zaslužio mjesto u plemenu. Zato sada i zaslužuje da mu ukažu potpuno povjerenje.

Jedan se ratnik saginje iznad vatre i promatra lonac koji se grije na žeravici.

“Želi li još tko popiti čašicu margareta?” uzvikuje ratnik smiješeći se.

Svi prisutni počinju se cerekati pri pomisli na luđački smijeh koji ih je još jutros obuzeo, jutros dok je Arthur još bio s njima.

No iznenada svi prisutni poskakuju od straha kad ugledaju Margueritu koja se niotkuda pojavila kao duh koji je iz gorućeg lonca iskočio da bi se osvetio.

“E pa, tako dakle! Malo ste preemotivni za tako velike ratnike!” dovikuje im baka, živa i zdrava, i prije svega budna.

“Oprostite, Marguerita, ali... baš smo o vama razgovarali!” zamuckuje poglavica.

Baka, međutim, nema vremena slušati njihove priče.

“Dogodilo se nešto strašno, Archibald vas treba!” jedino je što izgovara prije nego što će se trčeći zaputiti prema kući.

Poglavlje 16

Ratnici najmanje pet minuta otiru stopala o otirač, a to Margueritu iznimno živcira.

“Za sada bi bilo dosta! Počistit ću poslije!” dovikuje im baka koja je vidljivo odveć zabrinuta da bi se brinula za parket.

Ratnici, kao po običaju, stidljivo ulaze u dnevnu sobu. Mora se reći da se ne osjećaju najugodnije u takvim prostorijama s okomitim kutovima i niskim stropom, gdje pognuto hodaju ne zato što se osjećaju podčinjeno, već da, zbog svoje visine od dva metra i četrdeset centimetara, glavama ne bi srušili lustere.

Armand, odnosno ono što je od njega preostalo, leži zavaljen na kauču, s velikim povezom oko glave. Njegovo lice ne samo da je prekriveno oteklinama kojima je uzrok insekticid nego je dodatno natečeno od modrica kad je licem udario o vjetrobransko staklo. Mogli bismo slobodno reći da izgleda kao velika pokladnica. Ipak, ne može se požaliti na otpornost vjetrobranskog stakla.

“Ionako me je skupo koštalo!” rekao je on svojoj ženi dok je izlazio iz vozila.

No s obzirom na broj modrica što ih ima na licu, kreme za lice bit će skuplje od vjetrobranskog stakla. Njegova žena leži u naslonjaču i toliko je umorna da izgleda kao da će zaspati svakoga trena. Ne bi bila toliko umorna da je slijedila cestu kojom je pošao Arthur, odnosno onu kojom ih je Alfred slijedio, no njezin je suprug pod svaku cijenu htio ići prečacem. Često miješajući jug i sjever, on se, umjesto dolinom, zaputio posred močvare. To objašnjava osušene mrlje od blata koje majka ima na nogama, a koje joj se uspinju čak do bedara. Haljina joj je gotovo sasvim iskidana, budući da nakon močvare nisu prošli kroz voćnjak, već kroz polje bodljikavih kupina. Njezina je cvjetasta haljina, dakle, sad prepuna mrlja od kupina koje je nesvjesno putem brala na stotine.

Upravo zato što je ovo dvoje turista dnevnu sobu prekrilo svim vrstama blata, Marguerita više ne inzistira na otiranju stopala o otirač.

“Imali su problema!” izjavljuje Archibald kao da su objašnjenja uopće potrebna.

Otac izgleda kao štapić od crnog šećera s kuglicom vanilije na vrhu, dok je majka više nalik na osušeni buket uronjen u vrelo ulje. Nema sumnje, uistinu su imali problema.

“Doživjeli su prometnu nesreću! Zabili su se u životinju!” objašnjava Archibald.

Čuvši tu užasnu vijest, svi ratnici protrnuše.

“Je li životinja ranjena?” istoga trena pita poglavica kojeg zanima samo ono što mu se čini najvažnijim.

“Ne! Sa životinjom je sve u redu! Hvala vam što se brinete za nju!” dobacuje mu otac, iskreno uvrijeđen.

“O kojoj je životinji riječ?” ne odustaje Matassalai.

“Otkud bih znao! Slon ili vodeni konj, nešto takvo! Tko će znati s obzirom na sve te životinje koje ste sa sobom donijeli iz Afrike!” živcira se otac čiju je glavu čini se najviše pogodio šok, budući da ne razlikuje jarca od vodenog konja.

“Vaš je automobil onda zasigurno u prilično lošem stanju, zar ne?” pita Pelle-Grino kako bi pokazao barem malo zanimanja.

“Nije u lošem stanju, nego je uništen! Zdrobljen! Dobar za staro željezo!” viče on i tako budi svoju ženu.

“Ne živciraj se, dragi! Nije to ništa strašno! Mi... kupit ćemo novi auto, od osiguranja”, kaže ona, puna zdravog razuma.

“Osigurani smo za štetu koju nanese treća osoba, trostruka budalo! Tko će mi potpisati zapisnik? Slon ili vodeni konj?” uzvikuje on bijesno, dok mu iz usta frca oblak kapljica pljuvačke.

Njegova supruga zato pokušava pronaći riječi kojima bi ga umirila.

“Ovaj... mislim da je u pitanju jarac, dragi”, kaže ona posve tihim glasom.

Bolje bi joj bilo da je šutjela, jer lice njezina muža naočigled mijenja boju, kao kameleon koji je zakoračio na crnu zastavu.

“Ah? Da, oprostite, molim! Jarac! To, naravno, mijenja sve, jer jarci, kao što svi dobro znamo, odlično poznaju pravopis, a za potpisivanje

zapisnika o šteti neće mu biti protrebne naočale, jer vid mu je odličan!” dovikuje on svojoj supruzi, uvjeren da je šaljiv.

“Smiri se, Armande”, uključuje se djed. “Ipak je najvažnije da ste živi i zdravi, a jarac neozlijeđen!”

Otac redom pogledava Archibalda, pa svoju suprugu, Margueritu, zatim i Bogo-Matassalaje, a naposljetku i Alfreda, te se pita što li je samo Bogu zgriješio da završi u obitelji ovakvih luđaka. A budući da čovjek ne može normalno razgovarati s udarenima u glavu, on naposljetku ipak odlučuje umiriti se.

“Najgore doista ipak nije gubitak automobila... već Arthurov nestanak!” izusti tad smireno otac.

“Kako to mislite, nestanak?” pita poglavica uspravljajući se i glavom gotovo razbijajući strop.

Archibald mu šalje znakove očima, kako ne bi rekao nešto što ne treba. Arthurovi roditelji naravno ne znaju da se njihov sin pridružio Minimejcima i da je trenutačno visok tek dva milimetra.

Prvi put, Armand pokazuje da ima barem malo instinkta. Osjeća da mu se nešto skriva.

“Niste baš pretjerano iznenađeni viješću da je nestao?” pitao on nabirući oči kao agent Gestapoa. “Znate li gdje je?”

“Bio je na stražnjem sjedalu automobila. Vidjeli smo ga pod svjetlom naših baklji”, zamuckuje Bogo nevičan laganju.

“Baš vam hvala, no to sam i sam znao! No kad smo došli do benzinske postaje, klinac se pretvorio u psa! Znate, kao u Las Vegasu! Ondje plesačicu prekriju pokrivačem i ona se pretvori u panteru!” objašnjava Armand pokušavajući obuzdati bijes koji u njemu raste. “Osim toga, prebacite li preko mene pokrivač, uvjeren sam da bih se mogao pretvoriti u argentinskog krvnika!” viče on iz petnih žila zaustavljajući se ispred velikog poglavice. “Posljednji vas put pitam, gdje je moj sin?”

To je prvi put da otac prkosi nekom tko je jači od njega. Sama pomisao da bi mogao izgubiti dijete daje mu snagu za koju nije ni mislio da je ima. Jamačno istinski voli svojega sina, čim mu na površinu izbijaju tako životinjski nagoni. Ratnik ga gleda svisoka. Prvi put osjeća poštovanje prema tom malenom čovjeku. Uz dobar trening, i on bi jednoga dana mogao učiniti mnoštvo dobrih stvari.

“Ne znam gdje se sad točno nalazi vaš sin, no ma gdje bio, mi imamo povjerenja u njega i naša ga snaga prati. Vratit će se živ i zdrav”, kaže ratnik smirenim i odmjerenim glasom.

Otac nije doznao ništa novo, no ova ga je izjava na čudan način ipak umirila. Mora se reći da u ratnikovu glasu ima nečeg tako dobrog, nečeg iskonskog, silno prirodnog. Nije nikakvo čudo što takvim glasom može razgovarati i sa stablima.

Majka bi željela spomenuti razgovor što ga je vodila s Arthurom, kad joj je rekao da u vrt ide da bi se pridružio mini-nečemu. Strah ju je, međutim, da bi takvo što moglo još više izivcirati njezina supruga. Odlučuje zato šutjeti i ne dolijevati ulje na vatru, osobito ne sada kad se čini da se Armand počeo gasiti.

I doista, otac je posve izgubljen, ne zna više na koga bi vikao. Duboko uzdiše i nekoliko trenutaka nepomično stoji, zureći u prazno.

“Izgubim li sina, više neću moći živjeti...” izjavljuje on zbunjujuće iskreno.

Niz obraz mu teče suza koju se i ne trudi obrisati. Armand je ganut i krajnje je ganutljiv. Njegova supruga istoga trena počinje plakati kao vodoskok.

“Ovo dvoje su zreli za grljenje s velikim hrastom!” izjavljuje sebi u bradu poglavica Bogo-Matassalaja, dirnut neočekivanim izljevom osjećaja.

Archibald sjeda pokraj Armanda i preko ramena mu prebacuje ruku. Ovakav osjećajan i krhak Armand iznimno mu je drag. Armand koji osjećajima dopušta da mu upravljaju mislima, a ne suprotno.

“Arthur nije izgubljen. On ovu okolicu poznaje kao svoj džep. Mjesecima je ovim predjelima tumarao s kraja na kraj”, kaže mu nježno Archibald.

Otac se ponovno uzdiže, premda su ga starčeve riječi uspjele umiriti.

“Često sam strog prema njemu, no takav sam zato što je život u velikim gradovima okrutan, a on mora biti jak kako bi se znao obraniti”, priznaje otac povjerljivim glasom.

Archibald je sretan što napokon može načeti i tu temu.

“I priroda u jednakoj mjeri uči kako se obraniti, ali i kako dijeliti s drugima. Vjetar lomi grane, ali i donosi kisik. Kiša ponekad uništi cvijeće, no potoci njihove sjemenke posvuda raznose”, objašnjava

Archibald kao dobar profesor, što i jest. "Arthur uči kako se braniti, ali i voljeti, a nužno je i jedno i drugo da bi čovjek bio u ravnoteži, da bi bio velik čovječuljak".

Pogledi svih prisutnih u dnevnome boravku tad se susreću. Svi se smiješe i doimaju se zadovoljno. Čak i Alfred maše repom, što je isto kao i da se smiješi.

"Imam povjerenja u Arthura", naglašava Armand. "Znam da brzo uči i da je u stanju kao pobjednik izaći i iz najgorih situacija, ali..."

Otac ne dovršava rečenicu, kao da ga je strah izgovoriti ono što misli.

"Ali... što?" pita Archibald pomalo zabrinuto.

"Još je... tako malen!" kaže naposljetku otac.

Starac bi mu teško mogao proturječiti, osobito zato što zna da je Arthur upravo sada visok tek dva milimetra trideset pet, odnosno da je točno tisuću puta manji od Bogo-Matassalaija koji pogureni stoje u dnevnome boravku.

"Doista je još jako malen, no... uvjeren sam da će se iz ove avanture vratiti veći nego što je bio!" zaključuje Archibald.

Poglavlje 17

Budući da je Arthur probudio sve žive, selo i njegovi stanovnici odlučili su napraviti iznimku i ranije no što je uobičajeno početi dan. Točno su četiri sata ujutro, što je sat i četrdeset sedam minuta prije službenog ustajanja.

Vrijeme buđenja utvrđeno je službenim propisima, budući da je precizno povezano s izlaskom sunca. Točne satnice izvještene su na vratima palače, a ispisane su uvijek na drukčijem listu, ovisno o sezoni. Prije odlaska na počinak, svi mještani dolaze pogledati satnicu, kako bi svi mogli ustati u isto vrijeme, odnosno dvadeset minuta prije prve zrake sunca. Vrijeme je, dakle, dragocjeno, a svakodnevnosti su aktivnosti uvijek precizno organizirane. Dan počinje osobnom higijenom, što traje oko dvije minute. Svi se zatim trljaju štapićima vanilije ili konjskom grivom, a zatim se, pilećim percem, premazuju omiljenim parfemom. Odijevanje zahtijeva nešto više vremena, od jedne minute do deset minuta, što ovisi o pojedincu.

Miro je, na primjer, najsporiji, jer je njemu potrebno gotovo dvanaest minuta da bi odjenuo svečano odijelo koje prema protokolu mora nositi. Mora se priznati da kao veliki dvorski mudrac svakodnevno ipak mora nositi odjeću koja ulijeva poštovanje. Miro izgubljeno vrijeme nadoknađuje preskačući doručak. To baš i nije najbolje za zdravlje, no mora se priznati da i nema nekog izbora, pa tako dok se ostali tijekom deset minuta prežderavaju, on s nogu pojede tek nekoliko vretenčevih jajašaca. Tijekom pet minuta koje preostaju svima je omogućeno otići do svojeg radnog mjesta te usput, kako to napominje velika knjiga, pristojno pozdraviti sve koje putem susretnu. Za vanjskog promatrača je to najčudniji trenutak. Stotine Minimejaca tad izlaze iz svojih kuća i u sveopćoj gužvi jedni druge pitaju jesu li dobro spavali, jesu li djeca živa i zdrava, a zatim si međusobno požele odličan dan, u nadi da zaštita božice šuma

nipošto neće izostati. Svi prisutni veselo se presreću, klanjajući se jedni drugima, izmjenjuju osmijehe i kokodaču kao stare kvočke.

Nema to nikakve veze s ozračjem koje vlada u našim velikim gradovima. Pozdravite li putnike u tramvaju prije sedam sati ujutro, velika je vjerojatnost da će netko uključiti alarm.

Minimejci žive u sreći, a od našeg društva kao da su preuzeli samo ono najbolje, kao da je zemlja ispod čije površine žive poput filtra zadržala sav otpad našega svijeta i sve pogreške koje smo tijekom povijesti, tako dugo, činili.

Točno u trenutku izlaska sunca, svi su Minimejci, dakle, na poslu. Mora se reći da je glavčina njihovih aktivnosti povezana s prirodom te da je prva zraka sunca iznimno važna. Jutarnja rosa, na primjer, iščezava prilično brzo, čim sunce zagrije zrak i biljke. Moraju se, dakle, što brže prikupiti sve te kapljice koje na svakoj biljci imaju drukčiji okus. I mladice iz zemlje počinju izbijati s prvim zrakama sunca, a neke od njih moraju se ubrati prije nego što postanu prevelike. U tih nekoliko minuta mora se pobrati tisuću stvari, a potrebno je iskoristiti i to kratko razdoblje tijekom kojeg noćne životinje odlaze na počinak, a dnevne se još nisu sasvim probudile. Minimejci na raspolaganju imaju tek oko pola sata kako bi u selo dopremili najbolje voće i povrće i prekrasno namirisanu vodu.

Ostatak dana rezerviran je za trgovinu i razmjenu onog što su tijekom jutra prikupili. Kriška vrganja vrijedi koliko i tri kapi vode s okusom maline, pupoljak ruže mijenja se za deset grama maslačka naribanog na peteljci. Sve se prodaje uz dobro raspoloženje i pošteno. Ljudi vole razgovarati, to je dio igre, no nitko se nikada ne svađa. Samo se jedno ni za što ne mijenja: cvijet selinele. Da bi uopće imao pravo ubrati ga, Minimejac mora biti pripadnik kraljevske obitelji. Cvijet selinele se ne mijenja ni za što, on se daruje. Ili kao dar ili kao nagrada zaslužnome podaniku, ili se pak bolesniku daruje kao lijek.

Ta predivna biljka ima toliko ljekovitih osobina da liječi gotovo sve, zbog četa je i prozvana kraljevskim cvijetom. Pripravljena u obliku čaja, liječi od loših misli, namazana na kriški kruha donosi dobre misli, dok spravljena kao pire bebe čini snažnijima. Ima ta biljka i pregršt drugih, medicinskih osobina, no Miro je jedini koji ih poznaje, tako da samo on zna spravljati ljekovite pripravke koji liječe sve.

Arthur ispred ulaznih vrata sjedi sada već puna dva sata. Pita se hoće li se Selenija vratiti sa stručkom svježe ubranih selinela.

Možda će mi darovati jednu? razmišlja on smiješeći se.

No kraljevski se cvijet ne daruje samo tako, mora ga se zaslužiti.

“Zaslužio sam ga! Putovao sam kroz sve dimenzije da bih stigao amo!” kaže glasno on samome sebi.

“S kime to razgovaraš?” pita ga Miro koji mu je prišao s leđa.

Arthur poskoči i ispriča se. Razgovarao je sam sa sobom kako se čekajući Seleniju ne bi osjećao osamljenim.

“Ne brini se, doći će ona!” uvjerava ga Miro sjedajući pokraj njega.

Nastaje tišina, jer Arthuru je čini se teže razgovarati s nekim nego brbljati sam sa sobom.

“Kakva je Selenija bila dok je još bila malena?” pita Arthur u pravi čas.

“Bila je istinski nepodnošljiva!” ironično će Miro.

Arthur ne može a da se ne nasmiješi, premda ga to i nije pretjerano iznenadilo.

“Sjećam se kako je jednoga dana, a bila je još malena kao tri sjemenke jabuke, bez kucanja ušla u moju kolibu i podignute mi brade izjavila da će nas napustiti”, prepričava Miro.

Arthur je zadivljen. Kako li je jedna malena djevojčica samo mogla prikupiti dovoljno hrabrosti da se suprotstavi autoritetu? Arthur se teško može zamisliti u sličnoj situaciji. Njemu je već dovoljno teško roditelje zamoliti da mu dopuste otići s prijateljima na klizalište. Njegov mu otac općenito sve zabranjuje, a kad Arthur uistinu nešto želi, onda to pokušava dobiti preko majke koja, zahvaljujući hrabrosti i upornosti, svojeg supruga uspijeva smekšati. No takve su vježbe krajnje iscrpljujuće, pa je Arthur s vremenom stekao naviku da više ništa ne traži. Selenija, međutim, nije od istog materijala kao i on.

“Laska mi što me unaprijed upozoravaš!” odgovorio je Miro djevojčici. “Mislim, međutim, da bi o tome prije svega trebala izvijestiti svojega oca!”

“Već sam mu rekla!” odgovorila je ponosno kraljevna.

Kako je ne bi uvrijedio, Miro je uspio obuzdati osmijeh, jer je bila tako slatka s onim svojim pobunjenički podignutim nosićem.

“I... što ti je rekao?”

“Ništa! Pao je u nesvijest! Zato sam i došla k tebi kako bi mu dao neki pripravak da se probudi. Ja više nemam vremena za takvo što, jer odlazim!”

Mirov sićušan osmijeh u trenu se zaledio. Bez odgađanja je ščepao svoju torbu prve pomoći i pohitao kralju koji je doista ležao ispred svojeg kraljevskog naslonjača. Miro mu je ispod nosa postavio nekoliko zrnaca fermentiranog celera i kralj je došao k svijesti.

“Moja kći!” uzviknuo je on kad se probudio, no Selenije više nije bilo kad se Miro vratio u svoju kolibu.

“A njezina majka? Zar nije ništa rekla?” pita Arthur.

“Ah... Njezina majka!” uzdiše Miro. “Bila je to divna žena! Ona je svoju kćer samo upitala: ‘Voliš li me?’ Selenija joj je, naravno vidno zaprepaštena, odgovorila da je voli. ‘Idi onda kamo god želiš, jer ondje gdje budeš ti bit ću i ja, budući da sam u tvom srcu!’”

“Vaau! Kako je to lijepo!” komentira Arthur, uvjeren da to nikada ne bi mogao čuti u svojoj obitelji.

Poglavlje 18

Selenija je bila odlučila kako je njezino selo za nju postalo premaleno, jer joj je njezin otac osobno priznao da raste naočigled. Osim toga, i glava joj je postajala sve veća, a ona je željela dobro je napuniti. Mirou je tad na pamet pala prilično loša ideja da joj objasni kako tradicija nalaže da je upravo ona ta koja će jednoga dana upravljati kraljevstvom. Za nju nije dolazilo u obzir da jednoga dana upravlja područjem koje ne poznaje. Htjela je, dakle, prokrstariti čitavim područjem Sedam Zemalja da bi sve bolje sagledala. Njezina je želja bila uistinu hvalevrijedna, no zaboravila je tad kako joj je samo sto godina, odnosno da bi joj u našem svijetu tad bile tek tri godine. Bila je premlada za putovanje tako opasnim predjelima, no bilo je već prekasno. Već je bila otišla.

Brzo je proputovala Prvu Zemlju, jer je u njoj rođena pa ju je poznavala napamet. Kad god bi putem susrela nekog Minimejca, pristojno bi ga pozdravila, baš kako i nalaže tradicija, no čim bi se udaljila, taj bi istoga trena trčao upozoriti kralja, koji bi pak uvijek iznova padao u nesvijest zamišljajući kako mu se kći svakoga dana sve više od njega udaljava. Miro je iskoristio toliku količinu sjemenki celera da je morao fermentirati nove.

Selenija je došla do Druge Zemlje, do velikih visoravni Sjevera koje su se protezale unedogled. To područje nazivalo se "ravnicama Tamoh-Tamoh" zato što mu se nije vidjelo kraja ni konca. Trava je ondje bila žuta i jednolična, što je putovanje činilo prilično monotonim. Putem je susrela nekoliko stada divljih gamula koji su je nekoliko dana slijedili u stopu, presretni što ih netko napokon posjećuje. Susrela je i nekoliko nomadskih plemena Toulabaha. Riječ je o mirnome narodu koji uglavnom čuva stada. To su i najbolji krotitelji insekata u čitavome kraljevstvu, a kraljevni su pristali otkriti neke tajne dobre dresure. Mora se priznati da je teško odoljeti šarmu tih preslatkih bića čija volja i zalaganje zavređuju poštovanje svih koji

ih susretnu. Poglavica plemena darovao joj je nekoliko lizalica s okusom ruže, ne kako bi ih osobno pojela, već da njima smekša i pridobije divlje zvijeri koje će putem jamačno susresti.

Toulabahe je napustila jednog lijepog jutra i zašla u područje Treće Zemlje. Granica je bila lako uočljiva: kratka i žuta trava zaustavljala se kao da je nožem odrezana u podnožju gotovo tropske šume. Ozračje je ondje bilo posve drukčije. Prvo, stabla su ondje bila tako visoka da sunce na nekim dijelovima nije ni dopiralo do tla. Osim toga, ondje je vladala tolika vlaga, da se iznad tla neprestano uzdizala magla. Ono što je za nas tek obična izmaglica, za Seleniju je bila magla gusta kao pire od krumpira. Zvukovi što ih stvaraju životinje ondje su bili drukčiji, a činjenica da ih je cijelo vrijeme mogla samo čuti, ali ne i vidjeti, ispunjavala ju je strahom.

Malena Selenija već je počela žaliti što je uopće pošla na put, a ubrzo zatim se sjetila i kako u Trećoj Zemlji živi narod opasnih lovaca. Prekasno joj je to palo na pamet, jer zamka se već zatvorila oko njezine noge. Lijana se neočekivano stegnula oko njezina gležnja i povukla je visoko u zrak. Selenija je istog trena počela vikati kao prase na megafon. Urlala je tako glasno da su je lovci, koji su rukama pokrivali uši, preklinjali da prestane i zaklinjali se da će učiniti sve što poželi, samo ako prestane galamiti. Ti opasni lovci nikada nisu oklijevali ni pred kakvom vrstom borbe, no dijete koje vrišti uvijek bi ih posve razoružalo. Bila je to njihova jedina slabost. Mora se reći se Selenija-lukavica, otkrivši njihovu Ahilovu petu, uvelike njome koristila. Provela je gotovo mjesec dana u njihovu taboru, usred šume. Upoznala je i njihova poglavicu, koji je u ovome slučaju bio ženskog roda. Zvala se Decibella. Bila je iznimno lijepa i imala je predivne, krupne bijele oči. Na njezinu veliku nesreću, tim velikim očima nije mogla ništa vidjeti. Decibella je bila slijepa. No ta je urođena mana nije činila nesretnom, upravo suprotno. Zahvaljujući tom hendikepu, ona je do krajnjih granica razvila sluh, pa je zvukove mogla čuti znatno prije ostalih. S pomoću zvukova što ih stvara, mogla je prepoznati bilo koju životinju, pa čak i odgonetnuti kakva je raspoloženja. Znala je, dakle, sve o svima, čak i noću, kad oči nisu od velike koristi. Čitavo pleme odalo je počast njezinim moćima koje su neki čak nazivali zlokobnima, pa je sasvim prirodno da je prije više od tisuću mjesečevih mijena proglašena poglavicom plemena.

Selenija je bila zadivljena tom ženom, baš kao što se i ta žena divila djetetu koje sve zanima. Decibella ju je naučila prepoznavati zvukove, krikove, žalopojke, pozive, šaputanja svake životinje. Selenija je bila dobra učenica, a Decibella joj je čak priznala da nikada prije još nije srela tako darovitu djevojčicu.

“Bit ćeš dobra kraljica”, prišapnula joj je Decibella prije nego što će se zaputiti prema Četvrtoj Zemlji.

Kad je Selenija izašla iz šume i izbila na zelene pašnjake Patalandije, bila je prisiljena treptati očima, toliko joj se svjetlost činila jakom i silovitom. Gotovo vulgarnom. Nužno je ovdje reći kako je više od mjesec dana provela sklopljenih očiju kako bi bolje upamtila zvukove koje joj je Decibella otkrivala.

Patalandija je najprostraniji od svih minimejskih teritorija. Ondje se uzgaja isključivo stoka i potrebno je nekoliko tjedana da ga se prijeđe. Stadima je ondje ugodno, jer uz pašnjake protječe rijeka i trave ima u izobilju. Nije rijetkost susresti ondje divovske skarabeje koji putem pasu, a iza sebe ostavljaju travu ošišanu kao sag.

Selenija je pošla jednim od brojnih puteva koje su izradili kukci, a koji se ugodno i zavojito protezao kroz zemlju. Malena kraljevna često se zabavljala trčeći prostranim cestama, no jednoga se dana, najednom raskrižju sudarila s nekom životinjom. U sličnoj situaciji, dva bi sudionika u nezgodi obično ustala, protrljala bi si glave, jedno drugom uputila čitav niz isprika, a zatim bi nastavili svatko svojim putem.

Selenija se, nažalost, sudarila s mravom i sve je istoga trena poprimilo goleme razmjere. Prije svega, čitava se povorka mrava zaustavila u mjestu, zbog čega je došlo do strašne prometne gužve, a sve je to podsjećalo na neki od Fellinijevih filmova. Deseci mrava-svjedoka sudara počeli su davati proturječne izjave o činjenicama, budući da je svaki mrav nezgodu vidio iz drugog kuta. Mravi-zapovjednici četa, zapovjednici kohorti, pa čak i generali, uključili su se u cijeli slučaj.

Nakon višesatne rasprave, svi su se jednoglasno složili da je Selenija jedina odgovorna za nesreću, budući da nije poštovala pravo solarne prednosti. Ona je odgovorila kako joj je to prvi put da čuje za takvu prednost te da je ne priznaje kao jednu od prednosti. Da je barem negdje bio postavljen znak koji upućuje na takvo što,

sigurno bi se pridržavala naputaka. Mravi su, međutim, bili uporni, gori od Švicaraca što se tiče zakona, te su odlučili cijeli slučaj predočiti kralju.

Kraljevna je bez riječi dopustila da je odvedu. Ionako nije mogla učiniti bogzna što, jer je bila okružena morem bijesnih mrava. Tijekom odvođenja, Selenija je rukama prekrila uši. Otkako je upoznala Decibellu, sluh joj je postao znatno istančaniji, a kreštanje petsto tisuća mrava koji su se svađali oko prava prvenstva doslovno joj je kidalo uši. Ubrzo su zašli u mravinjak. Selenija je bila zadivljena. Bio je tisuću puta veći od njezina sela. Istinski velegrad. Gotovo dva milijuna jedinki ondje živi u neprestanoj i posvemašnjoj vrevi i užurbanosti. Kraljevna se čak pitala kako li se samo mogu tako često, tijekom samo jednoga dana, susresti na raskrižjima, a nikada ne doživjeti sudar.

“Zato što mravi poštuju pravo prvenstva!” podmuklo joj je odgovorio predvodnik kohorte.

Prošli su uz veliku dvoranu, jednim od prilaznih putova koji vode izravno do središnjeg ureda. Tijekom nekoliko minuta, Selenija je tako mogla uživati u pogledu na grad iz ptičje perspektive. Tlo se crnilo od mrava, nalikovalo je na živi sag na kojemu se uzorci neprestano izmjenjuju. Pomalo kao voda koju češlja vjetar, pa svjetluca. Promet je bio tako gust da je bilo nemoguće razaznati ijednu cestu. Ipak, svi su ondje dobro znali kamo idu i kojim poslom. Tako velika disciplina na Seleniju je ostavila silan dojam, te se, kad se napokon pred njim našla, kralju naklonila u znak dubokog poštovanja. Kad su mu ispričali u čemu je problem, njegovo je Veličanstvo uzdahnulo. Činilo se kako mu je već preko glave to što mu dolaze dosađivati svaki put kad iskrсне takav neki problem. Pred njega su dolazili zbog svega, svačega i ničega. Dnevno je morao riješiti tisuće problema od kojih je sve jedan bio gluplji od drugog. Istinski je problem, međutim, proizlazio iz velikog napisa.

Preci su u kamen bili urezali sva pravila koja se moraju poštovati kako bi zajednica mogla živjeti u harmoniji. Pravila su bila dobra i pokazala, su se korisnima. Bila su iznad svega i nužna, jer ne organizira se život stotinjak Minimejaca kao i život deset milijuna mrava. Individualizam je, naravno, bio zabranjen, a u obzir nije

dolazila ni ikakva kreativnost. Selenija u takvim uvjetima ne bi mogla živjeti dulje od deset minuta, no bila je prisiljena prilagoditi se, budući da su je osudili na deset dana društveno korisnog rada. Nije imala pravo na žalbu. Selenija je bila bijesna. Kako je netko mogao samo tako osuditi kraljevnu njezina ranga, ne dopustivši joj prethodno da izgovori ijednu jedinu riječ u vlastitu obranu? Mravlji zakoni nisu, međutim, dopuštali nikakvu raspravu.

Tvrdeći da nije gladna, prvih nekoliko dana uopće nije htjela jesti. No, kad bi se spustila noć i kad bi joj želudac počeo kruliti kao gamul, gorko bi žalila zbog svoje osornosti. Brzo je, dakle, naučila jesti kao i svi ostali, šest puta dnevno. S vremenom je počela cijeniti tu krutost pravila koja, kad se pravilno primijeni, nikome ne može nanijeti zlo. Nije ondje bilo povlaštenih, ali ni ugroženih. Svi ondje jednako rade i nitko nikada nije gladan. Kad su, nakon okončanja njezine kazne, Seleniju ponovno izveli pred kralja, njezina je osornost posve iščeznula, pa mu je zahvalila na korisnom iskustvu.

“Bit ćeš dobra kraljica!” rekao joj je tad kralj, što je među mravima potaknulo čitav niz zamjerki, budući da je na kamenu urezano kako se nikoga ne smije počastima posebno izdvajati.

Kralja je tad obuzeo za jednog mrava silan bijes.

“Lomite mi ticala!” uzviknuo je. Od njegova se uzvika u mjestu ukopalo deset milijuna jedinki, kao da su naišli na crnu rupu ili milenijski virus.

Kralj je tih nekoliko minuta potpune tišine iskoristio da pošteno odahne.

“Dobro! Sad nastavite s uobičajenim aktivnostima!” bio je prisiljen uzviknuti kako bi ponovno pokrenuo čitav stroj.

Bez riječi komentara, živi je sag ponovno bio u pokretu. Taj je veliki kraljev bijes naravno zapisan u velikome izvješću što ga mravi već stoljećima pišu, no nitko ga nije uspio objasniti. Nužno je biti čovjek da bi se znalo kako se u tom slučaju i nema što objašnjavati. Povremeno dobro zaurlati donosi veliko olakšanje, i to je sve!

Peta Zemlja najmanje je područje u kraljevstvu i ondje se može vidjeti od svega pomalo. Na sjeveru protječe rijeka, na jugu su kanjoni od opeke prekrivene obilnom vegetacijom, dok se na zapadu nalaze prvi tragovi ljudske civilizacije. Koolomassaiji su gospodari tog nestabilnog područja čiji se izgled mijenja nakon svakog

prijeđenog brežuljka. Bizaran i raznolik krajolik jamačno je utjecao na karakter žitelja, jer Koolosi pripadaju skupini najgorih prevaranata i laskavaca. Nikad 'da', nikad 'ne', uvijek 'možda'. Oni mišljenje mijenjaju kao donje rublje, što im dopušta da se dobro slažu sa svima, a imaju i prirodenu sklonost *show-businessu*. Vlasnici su svih barova i plesnih podija na tom području. Budimo iskreni, oni su kraljevi laskanja, zavodjenja, a kad im se ukaže prilika, i krađe.

Zbog svega navedenog, mravi i Koolosi ne mogu se vidjeti ni na slici, što i nije neki problem, budući da mravi ne smiju slikati, a Koolosi su odveć lijeni da bi se bavili slikanjem.

Nakon nekoliko tjedana provedenih u mravinjaku, Seleniji nije teško palo popiti čašu u prvome baru na koji je naišla. Bar se zvao "*Stunning rapids bar*". Odnosno, "Čudnovati bar na vrazjim vodopadima", na jeziku Minimejaca. Bar je nosio ime velikih vodopada smještenih nedaleko od njega, čija se huka neprestano čula. Bio je u posjedu nadaleko poznatog Maxa, no Selenija tad nije imala zadovoljstvo upoznati ga. Naručila je tad lokalno piće, Plameni Jack, i bila zadivljena koliko je osvježavajuće.

Nakon nekoliko Plamenih Jackova, Selenija je plesala s kim je stigla. Isprva je plesala loše, no kraljevna je brzo učila, tako da je u trećem, razularenom baru proglašena kraljicom plesa. Premda je Plameni Jack, vrlo osvježavajuće piće, Selenija je ubrzo uvidjela kako ima i tu osobinu da vas od njega sutradan boli glava. To je mladu djevojku potaklo da napusti ovu zbunjujuću zemlju i zaputi se u sljedeću.

Šesti teritorij nije se više protezao na porubu svijeta ljudi, već se nalazio usred njega. Zemlja se uvukla u asfalt koji okružuje garažu, a velika područja divlje trave ondje se protežu sve do ispod temelja kuće. Iznad Selenijine glave više, dakle, nije bilo nebo, već sklop drvenih dasaka preliivenih betonom.

Selenija se kretala uz liticu od opeke obrasle mahovinom. Potoci i vodopadi ondje su česta pojava, a kako Minimejci ne podnose vodu, bilo joj je teško proći kroz taj nimalo gostoljubiv teritorij ispresijecan zidićima za koje joj je trebao i cijeli dan da ih prijeđe.

Iscrpljena od tolike tjelovježbe, iskoristila je lizalice koje su joj darovali Toulabasi da bi pripitomila jednog pauka. Životinja je bila pomalo jogunasta i nije se dala lako pripitomiti. Bila su potrebna čak

tri lizala. Ostatak putovanja je bio više nego ugodan. Selenija se dobro privezala za leđa pauka koji se uspinjao okomitim stijenkama, prelazio preko močvara i vodenih tijekova služeći se svojom niti kao lijanom. Kraljevna je tako ne umarajući se i bez ijedne mrlje mogla uživati u krajolicima. Uspjela je i zaspati na leđima životinje gipkih kretnji. I doista, osam paukovih nožica ublažavalo je sve rupe na putu i izravnavalo neravnine. Selenija je na paukovim leđima tako imala mek ležaj, udoban kao ležajevi Orient-expressa, samo dlakaviji.

Poglavlje 19

Stigavši do ruba Sedme Zemlje, pauk se zaustavio kao ukopan. Nije dolazilo u obzir da nastavi i ni zbog jedne mu lizalice na svijetu ne bi promijenio mišljenje. Selenija mu je, dakle, dopustila da slobodno ode svojim putom i zahvalila mu na ugodnome društvu.

Nisu međutim samo paukovi ti koji ne žele zalaziti na zabranjena područja. Nitko onamo ne želi ići. Neki iz čistog praznovjerja, no glavnina njih zato što ondje nema što tražiti. A riječ je o ravnom i pustom prostranstvu. Nijedna biljka nije željela ondje rasti, nijedna se životinja nije usuđivala ondje nastaniti. Zemlja je tamo crna, sasvim spržena. Selenija se pitala tko li je samo mogao izazvati kataklizmu tolikih razmjera, no sve joj je postalo jasno kad je ispred sebe ugledala ploču s mrtvačkom glavom. Ulazila je na područje Nonolanda. U velikoj je knjizi bilo zapisano kako su ta područja spalile postrojbe M Prokletnika. U blizini se nalazio njegov teritorij, a on je odlučio spaliti sve unaokolo kako bi spriječio moguće invazije. I zaista, tko god bi zašao na područje Nonolanda, istoga bi trena bio uočljiv, jer ondje nema ni jedne jedine vlati trave iza koje bi se sakrio.

Fanatici na stražarskim mjestima Seleniju su, dakle, odmah uočili, no dopustili su joj da im se, nesvjesna opasnosti, približi. Selenija je hodala krupnim koracima, odlučna da takozvanog M Prokletnika povuče za uši kako bi joj udijelio nekoliko objašnjenja glede ove ekološke katastrofe. Malena je kraljevna još uistinu, bila premlada da bi se plašila opasnosti. Za nju tad još nisu postojale nikakve granice, a veliki je zakon prirode bio jači od svega drugog, budući da je upravo on upravljao poretkom stvari. Priroda, za koju se Selenija osjećala pozvanom da je zastupa, neminovno će kazniti famoznog M.-a i biljkama omogućiti da ponovno izrastu. Stvarno samo štogodišnjakinja može biti tako naivna.

Golema mreža, skrivena ispod prašine na tlu, zatvorila se oko Selenije. Ubrzo zatim pojavilo se i nekoliko fanatika. Sve do tog trenutka ležali su na tlu, nevidljivi kao kameleoni zbog svojih oklopa boje pepela. U susret joj je dolazilo i nekoliko komaraca. Seleniji je to bio prvi susret s njima. Jadne životinje bile su pretvorene u istinske ratne strojeve, a njihove orme jamačno su težile i nekoliko tona. No zlostavljajući ih i uskraćujući im najnužnije, fanatici su ih uspjeli pretvoriti u stvorenja pokornija i mekša od karamele. Mreža je privezana za komarca i Selenija je zračnim putem prebačena sve do ulaza u Necropolis smješten usred zabranjenog područja.

Grad je sagrađen u katakombama Archibaldove kuće. Smrad je ondje nepodnošljiv. Nema zraka. Zrak je zamijenilo istjecanje plinova i benzinskih para. Seleniji se vrtjelo u glavi i na trenutak je pomislila kako se s ovoga puta nikada neće vratiti. No čovjek se brzo privikne na sve, pa i na najgore.

Fanatici su mrežu odložili do nogu M Prokletnika, do nogu Maltazardovih. U živo je bio još ružniji od opisa koji se nalaze u velikoj knjizi. Lice mu je bilo nagrizeno od vremena, a tijelo mu je izjela bolest. Već pri samom pogledu na boju njegove kože, čovjeka obuzima mučnina. Ona podsjeća na boju jetre bolesnika koju vam pokazuju na fotografijama kako više ne biste pili. Čak ni Plamene Jackove.

Ugledavši malenu kraljevnu, Maltazard se počeo smijati kao lud. Bilo je potrebno čekati čitavih sat vremena kako bi se prestao smijati. Smijao se Božjoj providnosti. Njemu, koji je cijelo vrijeme Minimejcima postavljao bezbrojne zamke kako bi ih uhvatio, sama od sebe u ruke mu je dospjela kći samoga kralja. Imao je, dakle, razloga za uspjeh. Čak je i božici velike šume zahvalio na daru. Odlučio je da će je žrtvovati upravo božici u čast. Veoma dostojanstvena, kraljevna je podigla bradu i nasmijala mu se u lice.

“Umrijeti? Kako zgodno!” odgovorila je ona kao filmska diva.

Pridodala je zatim kako je tijekom putovanja naučila toliko toga, da će otići bez ikakva žaljenja. Takvo je njezino ponašanje Maltazarda pomalo izbacilo iz takta. Čemu mučiti zatvorenika koji je neosjetljiv na bol? No nije Maltazard pukim slučajem postao gospodar sjena. Svoj je položaj propisno zaslužio, jer duh mu je zamršeniji od korijenja tisućljetnog stabla.

“Ako se ne bojiš vlastite patnje, možda te je ipak strah patnje tvojih bližnjih?” prošaptao je Maltazard demonski se smiješeći.

Selenija tad još nije znala što je time htio reći, no niz kralježnicu joj je ipak prošao drhtaj, kao da je tijelo shvatilo prije same glave. Maltazard je poslao poruku Selenijinu ocu, kralju Minimejaca.

Osobno je poruku urezao na leđa jednog fanatika, što je bio jedini način da je ta budala ne izgubi, a zatim je poslao još jednog fanatika kako bi kralj na njegova leđa urezao odgovor.

Maltazardova je poruka bila trgovanje, razmjena, prijedlog koji je bio tako gnjusan da je kralj tri puta pao u nesvijest prije nego što je uspio pročitati do kraja. Maltazard ga je izvijestio da će polako i s velikim zadovoljstvom ubiti njegovu kćer. No, kako bi se pokazao velikodušnim, pristao je poštediti je, ali samo pod jednim uvjetom: da kraljica zauzme kćerkino mjesto. Kralj je, naravno, odbio ponudu, a zatim je porazbijao sve u palači, kako bi umirio bijes. Kraljica je istodobno, međutim, pripremala svoj kufer. Njezina dostojanstvenost je bila ganutljiva. Nježno je poljubila svojega supruga i zagledala mu se duboko u oči. U njezinu je pogledu bilo toliko snage i samouvjerenosti, da kralj nije imao hrabrosti prozboriti ni jednu jedinu riječ.

“Više od dvije tisuće godina davao si mi ono o čemu svaka žena samo sanjati može. Svako žaljenje bilo bi izlišno”, rekla je ona nježnim glasom.

Zatim mu je udijelila dug poljubac. Sav život što ga je još imala u sebi bio je u tom poljupcu. Maltazard će dobiti tek praznu ljušturu. Selenija nije, naravno, znala za tu gnusnu razmjenu, jer bi u protivnom jamačno dala život kako bi spasila majku. Mlada je kraljevna nepodnošljivu istinu doznala tek kad se sutradan vratila u selo.

Majka joj je tad već bila zauvijek nestala u Maltazardovim kandžama. Selenija je bila posve shrvana te mjesecima nije htjela ništa jesti. Tijekom svojega putovanja naučila je mnogo toga, no ova posljednja lekcija bila je najteža. Bez majke je ostala zbog neposlušnosti prema ocu. Zaklela se da nikada više neće biti neposlušna, ni prema ocu ni prema velikoj knjizi koju je godinama učila napamet, kao da joj život ovisi o njoj.

Jednoga svibanjskog dana okrenula je sedam tisuća sto dvadeset petu stranicu velike knjige. Na njoj je bila zapisana tek jedna rečenica:

“Sve što te ne ubije, čini te jačim.” Rečenicu je napisao čovjek po imenu Archibald, dobročinitelj o kojemu je mnogo čula. Selenija nije umrla pa je shvatila da je sada snažnija nego prije. Navršila je petsto godina, što je dob kada djevojčica službeno postaje djevojka.

Poglavlje 20

Arthur promatra Miroa koji cmizdri privodeći priču kraju. Dječak je zaokupljen kao žaba koja zuri u muhu. Tek sad shvaća da se Selenijom oženio a da je prethodno nije ni upoznao. Istina, njihove su ih zajedničke avanture uvelike zbližile, no o njezinoj prošlosti nije znao ništa.

“Hvala ti što si mi to ispričao, Miro”, kaže dječak. “Sad bolje shvaćam!”

Sama pomisao na to da se na takav način ostane bez majke, da se tako skupo plati jedna malena pogreška, potresla je Arthura koji je također bio neposlušan prema svojem ocu. Pobjegao je i slušao samo vlastitu pamet. Tijelom mu prolazi drhtaj. Ne želi da se i njegova avantura tako loše završi, ne želi da i njegova majčica tako zauvijek nestane. Arthur se samome sebi zaklinje da će se brzo vratiti kući. Kratko će pozdraviti svoju kraljevnu kako bi se uvjerio da je živa i zdrava, a zatim će odmah otrčati do odaje prelazaka da bi kroz leće dalekozora prošao prije prve zrake sunca, kako mu je savjetovao poglavica Matassalaija.

“Koliko je sati?” pita Arthur.

Miro pogledava svoj pješčani sat.

“Sunce će izaći za točno pet minuta!” odgovara mu krtica.

Arthur uzdiše. Nada se, naravno, da se kraljevni nije ništa dogodilo i da će se što prije pojaviti, no nimalo ga ne raduje činjenica da će je vidjeti samo minutu ili dvije, osobito nakon svega što je prošao. No možda je i u svemu tome lekcija koju bi trebao upamtiti? Arthur kratko razmišlja, a zatim samome sebi kaže kako bi bio u stanju proputovati čitavom zemljom, samo da je vidi barem na tren. Pa čak i ako mu se sada ne ukaže prilika, bez ikakvih će problema obići čitavu zemlju da bi iznova pokušao. Eto, tomu ga je naučila ova avantura: njegova ljubav prema Seleniji je potpuna, čista i bezgranična.

Ta ga spoznaja razveseli pa se nasmiješi.

“Hajde!” kaže on ustajući. “Idemo prema dvorani Prelazaka. To je najpametnije!”

Uvidjevši koliko se razborito i odraslo Arthur ponaša, Miro je iznenađen.

“Eto, to je mudro, Arthure”, odgovara mu on, zadovoljno se osmjehujući.

Dvojica prijatelja ustaju, okreću leđa ulaznim vratima i odlaze.

No i veliki kotač života, onaj koji upravlja svima nama i u svim prigodama, pokreću ponekad podmukli kotačići koje pokatkad nazivamo “hirovima vremena”. To je uistinu krajnje pjesnički naziv za najobičniji zupčanik, no ipak zvuči bolje od onog barbarskog koje su mu nadjenuli ljudi: koincidencija. Minimejcima taj naziv u ušima odzvanja kao stroj za mučenje.

“Priznaj svoj zločin pa te šaljemo na koincidenciju!” ponavljali su često jedni drugima kako bi si dočarali viziju koju im ta riječ budi u glavi.

Čak ni u velikom minimejskome rječniku ta riječ nije imala najbolju reputaciju, budući da se nalazila između pojmova “kliješta” i “kolera”, što je samo dokazivalo s kolikom se odbojnošću prema njoj odnose.

Archibald im je prije nekoliko godina pokušao objasniti istinsku prirodu te riječi koja ponekad može dovesti do pozitivnih posljedica, zbližiti obitelji ili olakšati neke okolnosti. No kralj i njegovi savjetnici nisu htjeli ni čuti. Koincidencija ne postoji. Za njih je ona bila najobičniji filozofski pojam, a budući da su čovječanstvu bila potrebna cijela stoljeća barbarstva kako bi se uopće osvrnulo na filozofiju,

Minimejcima nije padalo na pamet vratiti se u kameno doba kako bi shvatili smisao te riječi, koliko god filozofska ona bila.

Bilo kako bilo, veliki kotač života isprogramirao je da se na ulaznim vratima začuje jedno “kuc-kuc” upravo u trenutku kad se Arthur zaputio prema dvorani Prelazaka. Priroda je, dakle, dobro uklopila stvari, jer da se to dogodilo samo nekoliko sekundi kasnije, Arthur uopće ne bi čuo kucanje i ne bi ni doznao tko kuca na vrata.

“To je Selenija!” uzvikuje Arthur ukočivši se kao bambus.

Toliko je uspravan da je gotovo milimetar viši. Lice mu se ozarilo kao Eiffelov toranj točno u ponoć.

“Ona je! Ona je! Siguran sam!” kaže on, skakućući na sve strane kao kozlić.

Arthur jurne prema vratima, ne zaustavlja se čak ni da bi prvo pogledao kroz periskop. Miro se sprema skrenuti mu pozornost na činjenicu da je to jedan od osnovnih sigurnosnih propisa i da je nužno poštovati ga. Stari mudrac poznaje toliko katastrofalnih primjera vezanih uz tu temu, da bi mu bio potreban cijeli dan da ih nabroji. Arthur mu, međutim, ne ostavlja dovoljno vremena ni da usta otvori. Baca se na prečku koja zatvara vrata i iz sve je snage odguruje.

Svi su čuli Arthurove povike, a kraljevska straža hita prema vratima koja on krajnje neoprezno otvara.

“Što to činiš, nesretniče?” dovikuje kralj dječaku.

“To je Selenija! Siguran sam u to!” odgovara mu Arthur koji više ne može obuzdati ushićenje.

Kao luđak povlači teška vrata koja se naposljetku i otvaraju. Arthur je imao pravo. Selenija je doista pred vratima, pa se on napokon može nasmiješiti od uha do uha. Kraljevna se, međutim, ne smiješi. Lice joj je ledeno, prošarano suzama, nagrizenom stidom i tugom. Jamačno zbog noža koji joj je ispod vrata, zbog snažne ruke koja je guši, zbog odvratnog Maltazarda koji je drži kao zatočenicu. Arthurov se osmijeh briše, ruši se kao kula od karata. Mirou se u trenu krv sledila, a lice poplavilo. A kralj je već u nesvijesti.

Očima punim suza Selenija promatra Arthura. Silno bi mu htjela reći koliko je sretna što ga ponovno vidi, koliko se osjeća sigurnijom sad kad je on u njezinoj blizini.

No oštrica noža ne dopušta joj da ispusti ijedan jedini zvuk, premda su joj usta otvorena.

“Zadovoljstvo mi je ponovno te vidjeti, mladi Arthure!” izjavljuje Maltazard glasom koji je ugodan koliko i električna pila koja siječe metalnu šipku.

Već na sam zvuk njegova glasa, čitavo selo podrhtava, a njegovi stanovnici ukočeno promatraju viziju užasa koji ih je preplavio.

Maltazard za kojega su svi bili uvjereni da je nestao u ruševinama Necropolisa, nažalost je živ i zdrav, a svoj povratak obilježava na

zaista krvoločan način. Uzimanje taoca najmanje je što se od tako demonskog bića moglo očekivati.

“Imaš lijepu ogrlicu!” ironizira Maltazard nakon što je ugledao školjku koja Arthuru visi oko vrata. “Dobro došao u veliki životni krug, dragi moj rođače!” pridodaje on cerekajući se. Arthur bi bio presretan kad bi mogao skočiti na njega i na licu mjesta mu udijeliti lekciju o tigrovima, no Maltazard je brži od tigra; osim toga, nožem pritišće Selenijino grlo. Arthur zato i ne pokušava. Ne bi bilo nikakve koristi osloboditi kraljevnu prerezana grla. Mora razmisliti. Pronaći neko drugo rješenje. Dobiti na vremenu.

“Sad znam kako je Selenija ostala bez majke! Miro mi je sve ispričao!” dovikuje Arthur kako bi mu skrenuo pozornost.

“Lijepa priča, zar ne? No napisat ću ti jednu novu, znatno simpatičniju! Uz nju ćeš provesti ugodne zimske večeri uz kamin!” odgovara mu Maltazard sarkastično.

Gnusni M gura svoju zatočenicu i ulazi u selo. Arthur pred njima uzmiče da bi usporio njihovo prodiranje dublje u selo te Minimejcima omogućio da dobiju na vremenu. Da smisle nešto, bilo što, ali nešto što će im omogućiti da spase Seleniju. No Minimejci nemaju ratnički duh, a nisu ni lukavi, pa samo razoružani stoje kao kvočka pred atomskom bombom.

“Zašto ne postupiti kao i s kraljicom? Sad sam ja kraljević. Vrijedim, dakle, koliko i kraljevna. Uzmite mene umjesto nje. Nudim vam svoj život u zamjenu za njezin!” predlaže mu Arthur prisiljavajući ga da zastane.

“Neee!” viče kraljevna, a Maltazardu je iznimno teško obuzdati je.

Prisiljen je koristiti sve raspoložive snage da bi zadržao djevojku. Pritisak njegovih ruku tako je silovit da se ona više ne može ni pomaknuti, pa samo okreće očima.

“Lijepo od tebe, mladi Arthure. Prije samo nekoliko godina takva bi me razmjena veoma zabavila. Sada su, međutim, moje ambicije znatno veće i tvoj me bijedni život uopće ne zanima!” dobacuje mu Maltazard prezrivo kao bogataš pred autobusnom kartom.

“A možemo li njegovo Veličanstvo, njegovu Preuzvišenost upitati kakvi su mu planovi u glavi?” pita Arthur koji igra na kartu laskanja.

Dobro je učinio, jer s diktatorima i ljudima iskrivljena duha to uvijek funkcionira. Maltazard se zaustavlja, zauzima stav kao da će dati

intervju.

“Doista su mi na umu veliki projekti, a prvi u nizu je napuštanje bijednih teritorija koji više nisu na razini mojih ambicija!” izjavljuje Maltazard koji zvuči kao da citira kakvog velikog pisca. “Zaputit ću se prema drugim područjima, primjerenijima mojoj veličini i genijalnosti. Odlučio sam... proširiti poglede!” pridodaje on upirući prst prema nebu.

Arthur počinje shvaćati.

“Vi ste poslali poruku na zrnju riže?” pita on kao da je iznenada razriješio cijelu enigmu. “Vi ste mi poslali poziv u pomoć, jer znali ste da ću pokušati nešto učiniti kako bih spasio svoje prijatelje, te da ću se potruditi doći k njima, odnosno da ću se poslužiti zrakom koja otvara vrata što vode do svijeta Minimejaca. No ono što vas zanima nije ‘smanjivanje’, nego ‘uvećavanje’. Otvarajući put prema Minimejcima, istodobno sam otvorio i put prema ljudima.”

Da Maltazardove ruke nisu bile zaokupljene obuzdavanjem Selenije, jamačno bi zapljeskale Arthuru.

“Bravo, mladiću, uistinu si pronicav!” priznaje njegovo Visočanstvo.

Maltazardu je bilo vraški teško pronaći zrno riže, čak je organizirao ekspediciju kako bi ga se domogao. Daleko, na samome dnu Šeste Zemlje, prvo je pronašao prenositelja razina koji je kuću u kojoj žive ljudska bića poznao kao vlastiti džep. Kad mu je M opisao prehrambeni artikl za kojim traga, prenositelj ga je istoga trena uputio na kuhinju. Maltazard je putovao okomitim odvodnim cijevima kako bi došao do prizemlja. Prvo ljudsko biće koje je susreo bila je Marguerita. Bila je zaokupljena kuhinjskim poslovima, a Maltazard je bio zadivljen preciznošću kojom je baka pripremljala hranu. Zadivili su ga i svi ti kućanski aparati, pećnica koja se zagrijava pritiskom na jedan gumb, voda koja teče čim se okrene slavina, mikser koji miješa voće i u nekoliko ga sekundi pretvara u pire. Sve ga je oduševljavalo. Mlinac za papar, toster iz kojega kruh iskače u zrak, hladnjak koji usred ljeta u sebi sadrži djelić zime, a osobito onaj spiralni instrument kojim se vade čepovi. Pomagalo koje ga je zadivilo više od ijednog drugog bilo je ono kojim se Marguerita služila da bi naribala povrće.

Baku je u supermarketu namagarčio prodavač-demonstrator koji joj je uspio prodati čitav niz spravica za dekorativno rezanje povrća.

Mogla je tako rotkvicu pretvoriti u cvijet, čipkom uresiti tvrdo kuhano jaje i krišku bijele repe u zvijezdu. Zato je u kuhinji i provela sat vremena, iskušavajući spravice na svem voću i povrću koje je pronašla u hladnjaku. Ta je predstava oduševila Maltazarda. Sva ta kreativnost, darovitost, iz pukog zadovoljstva ukrašavanja objeda. Suze su mu navrle na oči, a to je nešto što mu se rijetko događa. Prije svega zato što su mu suze kisele pa izbjegava plakati, budući da mu to nanosi veliku bol, ali i zato što mu njegov bolestan duh ne dopušta pristup emocijama.

Pa ipak, ondje, u onoj kuhinji, suočen s tim činom apsolutnog stvaranja, pred tom prolaznom umjetnošću koja je povezala uživanje i geometriju, Njegovo je Veličanstvo doslovno puklo. Osjećao se kao da je oživio, kao da je njegovo dugo ugašeno srce ponovno počelo kucati. Glavom mu je inače odzvanjao zvuk nalik na udarce pneumatskog čekića, no taj je zvuk tada utihnuo i začuo se Mozart. Maltazardov se život iz temelja promijenio. Ta ga je stara gospođa zadivila i zato je svakoga dana dolazio u kuhinju kako bi je promatrao. Nekoliko je puta čak prespavao u jednom od kuhinjskih ormarića, sve dok ga ono užasno biće jedne noći nije zaskočilo s mlazom otrovnog plina. No kako je Maltazard iznutra već bio toliko truo, ta bomba na njega nije uopće djelovala.

Upoznao je on i Arthurovu majku koju je smatrao vrlo smiješnom. Kad bi tragala za čašom, gundajući bi otvarala vrata svih kuhinjskih ormarića, a naposljetku bi uvijek odustala od vode. I to premda je čak i on u samo nekoliko dana otkrio gdje se nalaze čaše, tanjuri, pribor za jelo i ostala kuhinjska pomagala.

Znao je čak i gdje se nalazi bočica viskija koju je Archibald gladio s vremena na vrijeme. Maltazard je Archibalda u svojim ozloglašanim zatvorima zatočenog držao dulje od tri godine i sad mu je zbog toga bilo žao, jer je Archibald bio dobar čovjek. Svakoga je dana, na Margueritin zahtjev, dolazio popravljati nešto u kuhinji. Ponekad je u pitanju bio začepljeni sudoper ili vrata kuhinjskog ormarića koja bi škripala. Oštrio je noževe, uklanjao kamenac iz strojeva, popravljao ventilator i druge suvremene strojeve koji se tako često kvare. Maltazard je bio zadivljen spoznajom koliko si taj par uzajamno pomaže, a ganula ga je i njihova suradnja u kojoj su oboje uživali. On nikada ni sa kim nije imao takav odnos, čak ni sa svojim

roditeljima, jer napušten je odmah nakon rođenja. Ljubav, suradnja, dijeljenje. Sve je to njemu bilo sasvim nepoznato, jer je odavno stekao naviku da nikada ništa ni sa kim ne dijeli. Osvojiti će, dakle, ovaj novi svijet koji ga se dojmio, postat će njegov apsolutni gospodar i to mu neće biti nikakav problem.

Ipak, samome je sebi svečano prisegnuo da će, čim preuzme dužnost gospodara tog novog kraljevstva, Margueritu promovirati u počasnog građanina i glavnoga kuhara svoje kraljevske kuhinje.

U međuvremenu, Maltazard je od nje ukrao zrno riže i odnio ga na graviranje.

Maltazard je umjetnika pronašao u jednome baru u Petoj Zemlji. U poznatome baru "*Stunning rapids bar*" čiji je vlasnik naravno bio Max. Graver je bio najnadareniji u gradu i ljudi su bili spremni platiti mu zlatom da bi im u kamen urezao privlačne natpise kojima će privući klijentelu. Njegova je bilježnica s narudžbama bila popunjena za najmanje sljedećih deset mjesečevih ciklusa. No čim je umjetnik ispred sebe ugledao zlokobnog Maltazarda, bio je spreman napisati što god poželi, i to u rekordnom vremenu.

Njegovo Visočanstvo je sad moralo pronaći nekog tko će prenijeti poruku, a tko je za brzu isporuku poruke bolji od pauka? Obratio se dakle kompaniji Tarantula-Express. Vlasnik kompanije je bio jedan Toulabah, jer je kroćenje životinja njihova specijalnost. Ime mu je bilo Den-Hiro. Malena tvrtka nije znala za krizu, jer je doživljavala nepristojno velik uspjeh. Devedeset posto svojih poslovnih aktivnosti odrađivala je u Petoj Zemlji, zahvaljujući Koolomassaijima koji su bili prelijeni da bi osobno prenosili vlastite poruke.

Naš Toulabah bio je dakle više nego uspješan i bilo je uistinu zadivljujuće vidjeti da jedan nomad iz Druge Zemlje tako dobro vodi svoj posao. No na razini poslovnih aktivnosti, ipak je susreo svojega gospodara. I ne potrudivši se sjesti, Maltazard je ušao u njegov ured. Den-Hirou je ponudio prilično jednostavnu nagodbu: Toulabah će ukrotiti pauka tako da Arthuru prenese poruku, a on će zauzvrat poštediti živote paukove obitelji, kao i život njegova gospodara. Bio je to prijedlog kakav se ne odbija, pa ga je Den-Hiro i prihvatio.

"Eto kako je zrno riže dospjelo do tebe, mladi moj prijatelju!" kaže Maltazard, ponosan na svoje demonske planove.

Zahvaljujući cijeloj toj priči, moglo se dobiti na vremenu, no nitko to nije iskoristio. Ti blesavi, uvijek tako sentimentalni Minimejci, posjedali su po tlu kako bi sa zanimanjem saslušali priču. Arthur je bijesan. Neće tako spasiti svoju kraljevnu.

“Dosta brbljanja!” uzvikuje Maltazard gurajući svoju zarobljenicu prema dvorani Prelazaka. “Sunce će uskoro izaći, a ja bih volio biti ondje da ga vidim!” pridodaje on cerekajući se kao automobil koji kašljuca.

Maltazard ulazi u famoznu dvoranu Prelazaka, a za njim i Arthur, Betameche i Miro. Samo su oni dovoljno hrabri da se suprotstave gospodaru tmine koji noktom prerezuje kukuljicu u kojoj drijema prenositelj. Starac na tlo pada kao prezrela kruška.

“Nije li dosta te šetnje amo-tamo?” gundža on kao i obično.

“Ovo je posljednji put!” izjavljuje Maltazard smiješeći se. “Nakon ovoga ćeš moći u miru spavati!”

Stari prenositelj odurnome liku zuri ravno u oči. Na njega on ne ostavlja nikakav osobit dojam.

“Gle! Maleni Maltazard! Dugo te već nisam vidio! Narastao si!” izgovara on bez ikakva razmišljanja.

Maltazard ne podnosi aroganciju, osobito kad mu se netko obraća kao da ga dobro poznaje.

“Da! A narast ću i veći!” dobacuje mu on samouvjereno.

“Bolje bi ti bilo da odeš spavati, umjesto da rasteš! Jesi li vidio na što ličiš? Pomogao bi ti dobar san!” savjetuje mu prenositelj.

“Umukni, stara budalo! Ili će tvoj san postati vječan!” viče on, nesposoban obuzdati vlastiti bijes.

Selenija pokušava iskoristiti priliku i pobjeći, no Maltazard steže zagrljaj oko mlade djevojke i oštrici noža tek malo nedostaje da joj se ne zabije u kožu.

“Svi se sad smirite!” viče sad Arthur iznenađujućom autoritativnošću.

Napetost ubrzo popušta, pa čak i Selenija prestaje mahati rukama.

“Neka ti je od volje želiš li otići u svijet ljudi! Samo ostavi Seleniju ovdje!” zahtijeva od njega Arthur.

Maltazard se smiješi, a to nije nikada ugodno.

“Ne brini se, mladi moj prijatelju! Nisam ni imao namjeru sa sobom povesti ovu malu napast!” odgovara mu Maltazard. “Mnogo je onih

koji me čekaju gore i koji će biti oduševljeni služiti mi!”

Nemoguće je imati povjerenja u tako gnusno stvorenje, no Arthur je prvi put uvjeren da govori istinu.

Pomisao da će Maltazard prijeći u svijet ljudi nimalo ga ne raduje, no to je cijena koju mora platiti kako bi spasio svoju ljubljenu, a o tome se ne raspravlja. Za Maltazarda će se pobrinuti poslije.

Arthur daje znak Mirou koji istoga trena zna što je dječaku na umu.

“Prenositelju! Pokreni postupak!” autoritativno izjavljuje Miro.

Poglavlje 21

Svi Bogo-Matassalaiji sjede oko vatre, lica su im okrenuta prema brežuljku iza kojeg će se sunce uskoro pojaviti. Kao napušteni svjetionik, dalekozor je još uvijek na svojem mjestu. Vatra nakratko pucketa, a poglavica primjećuje da je promijenila boju. Prelazi rukom iznad nje, a naposljetku ruku gura i u samu vatru.

“Vatra više ne grije”, zabrinuto će Grino. “Zli duhovi su ovdje, izlaze iz tla.”

Tu užasnu vijest Bogo-Matassalaiji dočekuju u tišini i pružaju si ruke kako bi načinili zaštitni krug, vrtlog topline kojim će se boriti protiv ledenih valova koji dopiru s one strane groba. Prve zrake sunca obasjavaju hrbat obližnjeg brežuljka i svjetlošću preplavljuju šumu Chanterelle, dva kilometra udaljenu od kuće. Arthuru je, dakle, preostala još samo jedna minuta da se vrati u svoj svijet. Nakon toga, bit će prekasno, nakon toga doživotno će ostati zaglavljen u svijetu Minimejaca. Ipak, Arthur nije taj koji se sprema prijeći u svijet ljudi, već Maltazard.

Prenositelj hvata posljednji od triju prstenova, prsten duše, i okreće ga za jedan okretaj. Tko poznaje Maltazarda, s pravom se pita hoće li mu njegova duša ičem poslužiti ondje kamo ide.

Arthur je tako nervozan da neprestano isprepliće prste. Ne pretjerano hrabar, Betameche se napola skrio iz svojega prijatelja. Miro stoji podalje od njih i pretvarajući se kao da to nije ništa, sitnim se bočnim koracima primiče zidu. Jamačno se priprema učiniti nešto. Maltazard nije ništa zamijetio, previše ga uzbuđuje činjenica da će nogom uskoro stupiti u novi svijet kojemu on uopće nije potreban da bi stvari išle po zlu.

Maltazard staje na ploču koja će ga potisnuti prema leći dalekozora. Pobrinuo se da Selenija ne stane na ploču, no njegov je nož još na njezinu grlu. Druguje ruku položio na ručicu za katapultiranje. To i

jest ono što zabrinjava Arthura. Strah ga je da bi zločinac napuštajući odaju, istodobno mogao ostvariti svoju prijetnju.

Miro je uspio u svojem naumu. Ne privukavši ničiju pažnju, uspio je doći do zida. Ruku je sad položio na prekidač kojim se regulira snaga istiskivanja. Okreće ga na maksimum. Desetka.

“Doviđenja, čovječuljci! Sve do trenutka kad budem imao zadovoljstvo zgnječiti vas!” dovikuje im Maltazard koji uvijek, u pravom trenutku, pronađe najljubaznije riječi.

Prema načinu na koji rukom drži nož i pomiče ga, očito je da će prije odlaska zaklati svoju žrtvu, kako bi iza sebe ostavio potpis crvenom tintom.

Arthur ne zna što bi učinio, Betameche još manje, no Miro, čini se, ima zamisao. On se sjeća Maltazarda iz vremena dok je još bio dijete, dok još nije bio čudovište kakvim ga poznajemo. Kao dijete je bio iznimno loš u školi, no već je tada imao strašne fizičke sposobnosti. Školski prijatelji bi ga, dakle, obožavali čim bi stupio na neki sportski teren. Centarfor u ogrozdonetu, centar u maslinometu, najbolji bacač u lješnjikanju, a bio je i najbolji trkač, bez obzira na dužinu staze. Sport mu je, međutim, dosadio, budući da nije imao nikakve konkurencije. “Pobijediti bez truda isto je što i trijumfirati bez slave”, pročitao je on u velikoj knjizi. To je, osim toga, bilo i jedino što je zapamtio nakon svih godina učenja.

Ono što je volio čak i više od sporta bile su igre, jer su mu one davale priliku da intelektualno pobijedi ostale. No njegove sposobnosti nisu bile na razini njegovih ambicija, a budući da nije dolazilo u obzir da izgubi, pa makar ijedanput, uvelike je varao, uvijek i kad god bi mu se ukazala prilika. Jedna mu je igra bila osobito draga: igra kameleona. Riječ je o igri predviđenoj za sasvim malenu djecu, no budući da nije imao roditelja, Maltazard je tako nadoknađivao sve propuštene djetinjarije. U igri kameleona sudjeluju dva igrača koji su jedan prema drugome okrenuti sučelice. Prvi igrač naređuje drugom koji glumi kameleona. Točnije, drugi igrač mora oponašati sve što čini onaj prvi. Podigne li prvi igrač nogu, tad i drugi mora učiniti isto.

Taj detalj iz Maltazardova djetinjstva sad će dobiti veliku važnost.

“Zbogom!” dovikuje Maltazard kao da je riječ o završnome prizoru vodvilja.

No baš u trenutku kad mu je namjera bila povući ručicu i oštricu noža, Miro počinje vikati:

“Maltazard!”

Grozni čovječuljak poskakuje i od glave do pete odmjerava Miroa.

“Kaaa... meee... leon! Glava!” pjevuši Miro postavlja ruke na glavu.

Maltazard reagira instinktivno, te refleksnom, posve nesvjesnom, kretnjom polaže ruke na glavu, istodobno vičući:

“Propet!”

Arthur tad dokazuje da je žustriji od kopca, brži od geparda, ali i znatno pametniji od Maltazarda. M.-ove su ruke u zraku, a Selenija se oslobodila njegova zagrljaja, pa se Arthur baca na ručicu kojom katapultira Maltazarda koji nestaje nakon što ga je leća dalekozora doslovno progutala. Riječ je o nadzvučnom nestanku, budući da je Miro snagu namjestio na deset.

Maltazard je nestao ne ostavivši ni traga. Zapravo, ostavio je tek jedan trag na Seleniji koja tetura. Prije nego što će se sručiti na tlo, Arthur je hvata u zagrljaj. Miro istoga trena dotrčava i provjerava ranu. Ništa strašno. Tek blaga posjekotina od oštrice noža koja je predugo bila prislonjena na njezinu nježnu kožu. Selenija dolazi k sebi i napokon se smiješi svojem kraljeviću. Konačno mu može milovati lice, o čemu je tako dugo sanjala.

“Tako sam sretna što te ponovno vidim, lijepi moj Arthure”, kaže mu ona s mnogo ljubavi.

Arthur je tako sretan što čuje zvuk njezina glasa, da joj zaboravlja uzvratiti. Selenija se malo pridiže i grli ga.

“Voljela bih zauvijek ostati s tobom”, šapuće mu ona u uho.

Arthurovo se lice tad blago zamrača.

“Vjerujem kako te, čak ni kad bih htio... više ne mogu napustiti”, kaže on glasom koji zvuči kao čudna mješavina sreće i tuge.

Dalekozor je počeo podrhtavati i Matassalaji ga promatraju kao da je riječ o vulkanu koji se upravo probudio. Vatra se iznenada ugasila, bez ikakva upozorenja, bez ičije pomoći, bez daška vjetra. Iz ažurno modrog neba, međutim, dopire grmljavina. Nije riječ o oluji. Zvuk je dopro iz dalekozora, nalik na pucanj. Poglavica je jasno vidio da je

nešto izletjelo iz dalekozora, no sve se dogodilo prebrzo da bi vidio o čemu je riječ. Archibald izbezumljen izlazi iz kuće.

“Što je to? Pucnji?” pita on vičući da bi ga se čulo.

Poglavica Bogoa kažiprstom upire u dalekozor i čini se kako nije u stanju ponuditi ikakvo objašnjenje. Iz kuće sad izlaze i Armand i njegova žena.

“Ne biste se trebali ovdje zadržavati, Archibalde! Čuo sam nebo kako tutnji. Uskoro će početi kiša i uhvatit ćete neku boleštinu!” kaže mu nježno njegov zet rukama ga hvatajući za ramena.

Archibald bi silno volio reći mu da je najobičnija budala i pokazati mu sasvim vedro nebo, no trebao bi tad objasniti odakle je doprla grmljavina, a Archibald nije najsigurniji je li to baš pametno.

“U pravu si, dobri moj Armande! Uđimo! Pomoći ćeš mi da zapalim vatru”, uzvaraća mu starac kako bi izbjegao moguće probleme.

Za to vrijeme sunce već obasjava podnožje dalekozora i njegova se svjetlost nezaustavljivo nastavlja uspinjati. Užas je vidljiv na licima ratnika kojima dostojanstvo ne dopušta da ga iskažu. Voljeli bi vikati, vrištati, trčati na sve strane da bi pronašli neko rješenje, no nema se tu što učiniti, samo se ponovno prepustiti hirovima velikog kotača života koji je odlučio da događaji krenu upravo ovim smjerom. Zraka sunca stiže sve do okulara dalekozora te prekida zraku mjesečeva svjetla.

Arthur je sada zarobljenik tijela u kojem se našao, zatočenik zemlje, te jamačno ima osjećaj da je skupo platio svoju neposlušnost.

* * *

I Maltazard je u mladosti prošao ogled što ga je odredilo Veliko vijeće Minimejaca, a po uzoru na ogled kroz koji prolaze Matassalaiji. I ne samo to, oglede je uspješno obavio u rekordnome roku, što je pobudilo toliko divljenje da mu je ime zapisano na palminu listu koji je umetnut u knjigu rekorda. Osobito se istaknuo u konačnome skoku tijekom kojeg je prilično dugo u zraku lebdio kao ptica.

No sve to nije ništa u usporedbi s gotovo svemirskim skokom što ga je izveo prije nego što će se survati. Namjestivši ručicu na maksimalnu snagu, Miro ga je izbacio više od tri kilometra u zrak. A budući da se plaši visine, Maltazard je tijekom čitava leta urlao. Osim toga, pati i od vrtoglavice, premda mu njegov status božanstva

nikada nije dopuštao da to i prizna. Rijetki su oni koji su ga vidjeli kako urla pri pogledu na prazninu i doziva majku (premda je uopće nije poznao), no oni više nisu ovdje da bi nam ispričali tu priču. Maltazard ih je sve poklao pod izgovorom da su uvrijedili Njegovo Visočanstvo.

Žmirio je, dakle, tijekom čitavog leta, pa nije mogao uživati u krajoliku. Svima onima koji su na televiziji imali prilike gledati spuštanje svemirske sonde u pustinju Gobi, nije nikakav problem zamisliti Maltazardovo slijetanje. Udarac je bio oštar i silovit, jer je uspio pasti na jedini kamen koji je provirivao iz tla šumske čistine.

Maltazard teškom mukom ustaje i na mjesto vraća sve udove kojima je na pamet palo iščašiti se tijekom slijetanja. Ispred njega se prostire lijepa šumska čistina. S njegove lijeve strane nalazi se jezerce uz koje raste žalosna vrba koja kao da jezersku vodu ispija već stotinu godina, dok mu je s desne hrastova šuma. Poprilično je lijepo, no uvelike podsjeća na kraljevstvo Sedam Zemalja. Razlika je, naravno, tek u veličini.

Maltazard je pomalo razočaran.

“Tako dugo putovanje da bih se vratio na isto mjesto?” živcira se gospodar pogledom pretražujući okoliš.

Sunce se iza stabala igra skrivača i jedna njegova zraka silovito obasjava Maltazardove oči.

“Kakva je to užasna svjetlost?” žali se on kojemu svjetlost izaziva veliku nelagodu.

Od neugodnosti ga, međutim, oslobađa jedna sjena. Divovska sjena naoružana kliještima. Maltazard postavlja dlan iznad očiju i uočava čudovišnu životinju. Riječ je o rogatome kornjašu. Najkrvoločnijem. Ovaj ovdje je čak krvoločniji od svih ostalih: ovo je poglavica klana. Kornjaši imaju dvije osobine: nevjerojatno su snažni i imaju jednako nevjerojatno pamćenje. Nije, dakle, uopće nužno naglašavati da se životinja dobro sjeća svojih predaka koji su na području Šeste Zemlje živjeli prije nego što ju je Maltazard, zajedno s njima, spalio. To nam objašnjava zašto se Maltazard skamenio od užasa pri samome pogledu na životinju koja glasnim rikanjem očituje svoj tisućljetni bijes.

“Možemo li se ipak prvo dogovoriti?” zamuckuje jadni Maltazard kao trgovac koji je kupcu podmetnuo lošu robu.

Životinja ne želi pregovarati, već ga samo zdrobiti svojim kliještima. Maltazard je uhvaćen kao dlačica koju treba iščupati pincetom. On koji je sanjao o nepreglednim prostranstvima, o pokornim predjelima koje će osvojiti dok trepneš okom, sad će umrijeti kao bijedna muha, na komadiće će ga istrgati jedan neotesani kornjaš.

Maltazard ni sam ne zna je li to od straha ili zbog nečeg drugog, no iznenada počinje drhtati od glave do pete. Nije u pitanju strah, već nešto drugo, jer Maltazard počinje rasti.

Kukac je izbezumljen i žurno pokušava u usta ugurati svoju žrtvu, no slatkiš za kojim je posegnuo već je prevelik. Maltazard raste brzinom mlaznog aviona, tako da kornjaševa kliješta u svojem zagrljaju ubrzo drže tek komadić tkanine Maltazardova rukava.

Gospodar tame je sad visok dva metra i četrdeset centimetara i s velikim zadovoljstvom promatra svoje novo kraljevstvo. Prstima hvata kukca i prezrivo promatra tog bijednog podanika.

“Vrijeme je da se pridružiš svojim precima”, kaže mu on, a zatim ga čitavog guta, i ne potrudivši se sažvakati ga.

Na šumskoj se čistini više ne čuje nikakav zvuk. Sve su životinje zastale u mjestu, toliko su loše vibracije koje se počinju širiti. Maltazard pogledom pretražuje okolicu i zamjećuje sve skamenjene oči koje ga promatraju. Zečevi stoje na ulazu u svoje zečinjake, ptice su se sakrile ispod lišća, vjeverice iza najviših grana. Svi oni već znaju da je počela era kaosa. Maltazard svoje podanike promatra kao bomba koja padajući promatra grad koji će razrušiti.

M Prokletnik tad se počne smijati i više se ne može zaustaviti. Gromoglasni smijeh preplavljuje šumu, razlijeva se preko dolina i kao jeka se odbija o obronke okolnih brežuljaka.

Archibaldu se koža ježi. Prepoznao bi on taj smijeh među tisućama drugih. U zatvoru je često slušao kako odzvanja.

Ratnici Bogo-Matassalaji dobro su shvatili što taj smijeh naviješta pa nemaju drugog izbora nego sklopiti oči i početi dugu molitvu.

Maltazard je sada visok dva metra i četrdeset centimetara i nitko mu se više ne može oduprijeti, a na veliku žalost cijelog čovječanstva, jedini koji bi mu još mogao stati na put sada je visok tek dva milimetra.

¹ Rouletabilleu - novinar, istraživač, genij deduktivnog zaključivanja, glavni junak romana *Tajna žute sobe* (1907.) i *Parfem dame u crvenom*, autora Gastona Lerouxa, poznatog francuskog pisca kriminalističkih romana s početka dvadesetog stoljeća.

Table of Contents

Poglavlje 1
Poglavlje 2
Poglavlje 3
Poglavlje 4
Poglavlje 5
Poglavlje 6
Poglavlje 7
Poglavlje 8
Poglavlje 9
Poglavlje 10
Poglavlje 11
Poglavlje 12
Poglavlje 13
Poglavlje 14
Poglavlje 15
Poglavlje 16
Poglavlje 17
Poglavlje 18
Poglavlje 19
Poglavlje 20
Poglavlje 21